

Tygodnik ciechanowski

nr 37

CIECHANÓW
DZIAŁDOWO
LEGIONOWO
MAKÓW MAZ.
MŁAWA
NOWY DWÓR MAZ.
PŁOŃSK
PRZASNYSZ
PUŁTUSK
ZUROMIN

5 zł

W TYM 5% VAT

tygodnikciechanowski.pl

UKAZUJE SIĘ OD 1979 ROKU

NR 37 (2384)

16 WRZEŚNIA 2025 R.

NAKŁAD 9 900 EGZ.

NR INDEKSU 379646

cena

5 zł

W TYM 5% VAT

Wewnątrz numeru

Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych w Ciechanowie

– sprząta
i upiększa
miasto,
opiekuje się
zwierzętami,
zielenią
oraz...
targowiskiem

Czytaj
na str. 9

Zwłoki we Wkrze

W Krajężynie w gminie Joniec strażacy i policjanci wyłowili z rzeki ciało 47-letniego mężczyzny. Dzień wcześniej widziano go w tym rejonie wraz ze znajomymi, jednak nie powrócił już do domu. Na brzegu rzeki znaleziono jego rzeczy osobiste: rower, buty i bluzę...

KO
Czytaj na str. 2

Jurand miazdzy Stal

Wygrana szczypiornistów
w Ciechanowie

Czytaj na str. 28

Ciechanów świętował Tysiąclecie Korony Polskiej

Czytaj na str. 15

Czy potrzebna nam wyższa akcyza na alkohol? - sonda „Tygodnika”

Czytaj na str. 3

Rosyjskie drony nad Polską

Polska przestrzeń powietrzna została naruszona przez co najmniej 19 maszyn bezzałogowych. Część z nich spadła, a ich szczątki odnaleziono w różnych regionach kraju – także na Mazowszu, gminie Nowe Miasto nad Pilicą i w powiecie węgrowskim. W Lubelskiem jeden z dronów uderzył w dom mieszkalny, uszkodzając dach i poddasze.

Czytaj
na str. 2

Do akcji poszukiwawczej skierowano 12 tysięcy policjantów, na Mazowszu policja i WOT postawieni zostali w stan tzw. podwyższonej gotowości. Prokuratura wojskowa prowadzi śledztwo pod kątem naruszenia bezpieczeństwa państwa.

żet

Długodystansowiec

Trzy dekady w jednym hotelu. **Andrzej Pietrasik** nieprzerwanie od 1995 roku kieruje Płońskiem, a kolejne wybory – także te w 2024 roku – wygrywa w pierwszej turze. W rozmowie opowiada, jak buduje zaufanie mieszkańców, co uważa za swój największy sukces, a co za porażkę, oraz dlaczego wierzy, że czas samorządów jeszcze się nie skończył. Co daje siłę, a co odbiera energię, jakie cechy decydują o powodzeniu i dlaczego samorząd to praca zespołowa.

Wywiad to także spojrzenie na trzy dekady przemiany Płońska – od miasta, które na początku XXI wieku dopiero uczyło się funkcjonować w Unii Europejskiej, do dziś, gdy może pochwalić się inwestycjami wartymi 160 milionów złotych z funduszy europejskich i norweskich.

KO
Czytaj na str. 12

Spory są wciąż te same

Dr **Barbara Cieciara**, autorka wystawy „Dziedzictwo ducha. Zygmunt Krasiński” w Muzeum Romantyzmu w Opinogórze twierdzi w wywiadzie dla TC, że poeta sprzed dwóch stuleci i jego rodzinę można dziś odczytywać na nowo – jako przewodników w poszukiwaniu odpowiedzi na pytania o sens wspólnoty, odpowiedzialność za przyszłość i granice wolności. Czy mając różne wizje demokracji i przyszłości, wolno sięgać po przemoc, czy raczej trzeba budować cywilizację na pracy nad sobą i społeczeństwem? Mówi o tym, że idee romantyków wciąż nas dotyczą, a dziedzictwo Krasińskich to nie muzealny eksponat, lecz żywe zobowiązanie.

RM
Czytaj na str. 11

Szczuki to skarb, który chcę chronić

W rozmowie z TC **Anna Mucha** – założycielka grupy „Krasiniec/Szczuki dawniej i dziś” wraca do rodzinnych korzeni po śmierci ojca, do wsi, w której dorastali jej przodkowie, do historii, która wciąż oddycha: od cukrowni „Krasiniec” i rodu Krasieńskich po guwernantkę Marię Skłodowską i wojenne losy dziadka, więźnia Stutthofu. Mucha opowiada, dlaczego dokumentuje pamięć wspólnoty, jak z ruin można stworzyć nowe życie – i po co nam dziś takie miejsca.

Intymna opowieść o odpowiedzialności za dziedzictwo – i o zwyczajnym pragnieniu, by ocalić to, co najcenniejsze.

RK
Czytaj na str. 14

Szczątki maszyn znaleziono także na Mazowszu

Rosyjskie drony nad Polską

W ostatnich tygodniach polska przestrzeń powietrzna była wielokrotnie naruszana przez rosyjskie drony. Według danych służb, na teren naszego kraju wleciało co najmniej 19 (niektóre źródła podają, że 21) takich maszyn.

Część z nich została zestrzelona, część spadła, a ich szczątki odnajdywano w różnych regionach Polski. „Alarm” ogłoszono dla garnizonów policji województw lubelskiego, podlaskiego, podkarpackiego i mazowieckiego. Do poszukiwania szczątków tych maszyn skierowano 12 tys. policjantów.

W miejscowości Wyryki-Wola, powiat włodawski, województwo lubelskie dron uderzył w dom mieszkalny — zniszczeniu uległ dach, poddasze, była też dziura w stropie nad sypialnią. Uszkodzony został też samochód stojący na posesji. Na szczęście nikomu nie stało się, ale dom nie nadaje się do zamieszkania (co najmniej na wyższych kondygnacjach) — rodzina musiała skorzystać z mieszkania zastępczego.

Szczególnie niepokojące są informacje z Mazowsza. Policjanci i żołnierze WOT postawieni zostali w stan tzw. podwyższonej gotowości. Od środy 10 września Nziemny Zespół Poszukiwawczo-Ratowniczy 5 Mazowieckiej Brygady Obrony Terytorialnej oraz pododdział wspierający także skierowano do poszukiwania szczątków straconych dronów. W tym czasie żołnierzy z ciecha-

Zestrzelone maszyny na szczątki spadały poza terenami zabudowanymi

nowskiej jednostki obowiązywał skrócony czas stawiennictwa w jednostce. Najpierw żołnierze przeszukiwali tereny wschodniej Polski, by w czwartek 11 września przenieść się na Mazowsze (powiat łosicki). Dronów szukało około 100 żołnierzy 5. MBOT.

Na terenie gminy Nowe Miasto nad Pilicą (powiat grójecki) dron spadł na teren jednostki Wojsk Obrony Terytorialnej. Zabezpieczono tam szczątki maszyny, które obecnie badają eksperci. Kolejne fragmenty znaleziono w gminie Korytnica (powiat węgrowski), między miejscowościami Rabiany a Sewerynow. Jak informują służby, odłamki leżały na polach i łąkach, nie powodując strat wśród ludności.

W ostatnich dniach pojawiały się również zgłoszenia z rejonu Warszawy i jej okolic — m.in. z Pragi Północ, Pragi Połu-

dnie, powiatów otwockiego, pruszkowskiego i piaseczyńskiego. W tych przypadkach poszukiwania nie potwierdziły jednak obecności szczątków dronów.

Wszystkie miejsca, gdzie odnaleziono fragmenty maszyn, zostały zabezpieczone przez policję i wojsko. Sprawą zajmuje się prokuratura wojskowa, która prowadzi czynności pod kątem

Ponad 200 zł za ziemniaka

W paczce były trzy ziemniaki. Biorąc pod uwagę, że zapłacono za nią 650 zł, to jeden kosztowałby ponad 200 zł...

Do płońskich policjantów zgłosił się 45-letni mieszkaniec powiatu, który poinformował, że jego 17-letni syn padł ofiarą oszustwa internetowego.

Nastolatek w popularnej aplikacji handlowej znalazł ofertę sprzedaży telefonu komórkowego — smartfona, w atrakcyjnej cenie. Skontaktował się ze sprzedającym, by upewnić się, czy ogłoszenie jest aktualne i dopytać o szczegóły, m.in. czy w zestawie jest ładowarka oraz jaka forma płatności i dostawy wchodzi w grę. Gdy zdecydował się na rezerwację, poproszono go o dane adresowe i numer telefonu. Sprzedający zapewnił, że paczka zostanie wysłana za pobraniem — informuje rzecznik prasowy KPP w Płońsku, nadkom. Kinga Drężek-Zmysłowska.

Kilka dni później przyjechał kurier. 17-latek zapłacił 650 zł i odebrał przesyłkę. Po otwarciu okazało się, że zamiast telefonu w pudełku znajdowały się... trzy ziemniaki.

Rodzina natychmiast skontaktowała się z firmą kurierską, co pozwoliło tymczasowo zablokować przekazane środki. Sprawdzenie aplikacji handlowej pokazało, że konto sprzedającego zostało już usunięte. Podany na etykiecie numer telefonu także nie istniał — dodaje rzecznik.

Policjanci apelują o rozwagę przy internetowych transakcjach. Warto pamiętać, że każda platforma sprzedażowa ma swój regulamin, w którym opisano bezpieczne formy płatności i dostawy. Jeśli sprzedający proponuje inne rozwiązanie niż te, które oferuje serwis, istnieje duże ryzyko, że mamy do czynienia z próbą oszustwa. **KO**

Szczątków dronów poszukuje 100 żołnierzy 5. MBOT

naruszenia bezpieczeństwa państwa. Władze apelują też do mieszkańców, by w przypadku znalezienia podejrzanych elementów nie dotykać ich samodzielnie, lecz natychmiast powiadomić służby.

Incydenty z rosyjskimi dronami budzą poważne obawy dotyczące bezpieczeństwa Polski. To nie tylko kwestia naruszenia przestrzeni powietrznej, ale także ryzyka, że spadające maszyny mogłyby zagrozić życiu i zdrowiu ludzi. Każde kolejne zdarzenie wywołuje dyskusję na temat gotowości obronnej państwa, sku-

teczności systemów wykrywania i reagowania, a także współpracy sojuszniczej w ramach NATO.

Choć w większości przypadków drony nie spowodowały szkód materialnych ani ofiar, sam fakt ich obecności na terytorium Polski stawia pytania o granice bezpieczeństwa. Czy systemy obrony są wystarczająco szczelne? Czy uda się zapobiec kolejnym podobnym zdarzeniom? Na odpowiedzi wciąż czekamy, a sprawa rosyjskich dronów pozostaje jednym z najpoważniejszych wyzwań ostatnich miesięcy. **żet, erem**

Wrocławski apartament okazał się fikcją

35-letnia kobieta chciała wynająć apartament we Wrocławiu na rodzinny wyjazd. Straciła pieniądze, bowiem ogłoszenie okazało się fikcyjne.

Postępowanie w tej sprawie prowadzi płońska policja, do której zgłosiła się poszkodowana 35-latką.

Pod koniec sierpnia kobieta natrafiła na ogłoszenie o wynajmie apartamentu we Wrocławiu. Oferta wydawała się idealna na krótki rodzinny wyjazd.

W ogłoszeniu podano numer telefonu, pod który 35-latką próbowała się dodzwonić, jednak nikt nie odbierał. Po pewnym czasie oddzwonił do niej mężczyzna podający się za właściciela. Zapewnił, że dysponuje kilkoma apartamentami, lecz kobietę interesował konkretny lokal we Wrocławiu. W trakcie rozmowy ustalili termin rezerwacji na wrześniowy weekend. Rzekomy wynajmujący poinformował, że aby potwierdzić rezerwację, konieczny jest przelew w wysokości 680 zł zaliczki oraz 200 zł kaucji. W dniu przyjazdu miał przelać dokładny adres mieszkania oraz kod wejścia — informuje rzecznik prasowy KPP w Płońsku, nadkom. Kinga Drężek-Zmysłowska.

35-latką wykonała przelew na kwotę 880 zł i otrzymała mailowe potwierdzenie rezer-

wacji. Wydawało się, że wszystko przebiegło prawidłowo. Jednak zaraz po zaksięgowaniu pieniędzy kontakt z ogłoszeniodawcą nagle się urwał.

Po kilku dniach kobiecie udało się ponownie dodzwonić do mężczyzny. Gdy przedstawiła się i zaczęła pytać o szczegóły rezerwacji, ten rozłączył się i zablokował jej numer telefonu. Wtedy stało się jasne, że padła ofiarą oszustwa. Dodatkowo 35-latką zauważyła, że te same zdjęcia apartamentu, które widniały w ofercie, pojawiały się w innych ogłoszeniach — rzekomo dotyczących wynajmu lokali w Katowicach czy Warszawie — dodaje rzecznik.

Sprawa została zgłoszona policji. Funkcjonariusze przypominają, że oszustwa „na kwaterę” to coraz częstszy sposób wyludzania pieniędzy. Oszuści często posługują się atrakcyjnymi zdjęciami znalezionymi w Internecie i kuszą niską ceną oraz koniecznością szybkiego przelewu.

Policja apeluje, by przed dokonaniem rezerwacji zawsze sprawdzać, czy ogłoszenie pojawia się również na innych portalach, unikać pochopnych przelewów i korzystać z zaufanych serwisów rezerwacyjnych. Warto też żądać umowy najmu i dokładnego adresu lokalu przed wpłatą jakichkolwiek pieniędzy. **KO**

Zwłoki we Wkrze

W sobotę, 13 września około godziny 10.00 policjantów wezwano nad Wkrę do Krajęczyna w gm. Joniec. Osoby zawiadamiające policję znalazły bowiem na brzegu rower, buty i bluzę, należące do 47-letniego mężczyzny.

Według informacji prokuratury, dzień wcześniej wieczorem, 47-letni mieszkaniec gminy Joniec wraz z dwoma znajomymi przebywał nad rzeką, gdzie, jak wynika z obecnych ustaleń, najprawdopodobniej spożywali alkohol.

Dwaj mężczyźni wrócili potem do domu, 47-latek nad Wkrą został.

Policjanci wraz ze strażakami podjęli działania poszukiwawcze, sprawdzali

teren przy rzece. Strażacy zwodowali łódkę i przeszukiwali nurt. Około godziny 12 z rzeki wylowiono ciało mężczyzny — informuje rzecznik prasowy płońskiej policji, nadkom. Kinga Drężek-Zmysłowska.

Na miejscu zdarzenia pracowała grupa dochodzeniowo-śledcza oraz technik kryminalistyki.

Funkcjonariusze wykonywali czynności pod nadzorem prokuratora. Będą podjęte dalsze działania zmierzające do wyjaśnienia okoliczności śmierci mężczyzny — dodaje rzecznik.

Zarządzona zostanie sekcja zwłok mężczyzny — poinformowała w poniedziałek, 15 września szefowa płońskiej prokuratury, Ewa Ambroziak. **KO**

Muzeum Szlachty Mazowieckiej w Ciechanowie

www.muzeumciechanow.pl

Mazowsze.
serce Polski

BIURO MUZEUM
ul. Warszawska 61 A
06-400 Ciechanów
tel. 23 672 53 46
sekretariat@muzeumciechanow.pl

ODDZIAŁ - MUZEUM POZYTYWIZMU W GOŁOTCZYŃNIE
Świętochowskiego 16
06-430 Gołotczyzna
tel. 23 671 30 78
golotczyzna@muzeumciechanow.pl

ZAMEK KSIĄŻĄT MAZOWIECKICH W CIECHANOWIE
Zamkowa 1
06-400 Ciechanów
tel. 23 672 40 64
zamek@muzeumciechanow.pl

BUDYNEK EKSPOZYCYJNY MUZEUM
Warszawska 61
06-400 Ciechanów
REWALORYZACJA
Nieczynny do końca czerwca 2026 r.

Zapraszamy do zwiedzania od wtorku do niedzieli

„Nie umiera ten, kto trwa w pamięci żywych”
- ks. Jan Twardowski

Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

Pani
ANNY OSTASZEWSKIEJ
emerytowanej pielęgniarki Oddziału Dziecięcego

Rodzinie i Przyjaciółom
składamy wyrazy szczerego współczucia

Dyrekcja i Pracownicy
Specjalistycznego Szpitala Wojewódzkiego
w Ciechanowie

Sonda „Tygodnika”

Czy potrzebna nam wyższa akcyza na alkohol?

Ministerstwo Finansów zaproponowało, aby od 1 stycznia 2026 r. stawki akcyzy na napoje alkoholowe wzrosły o 15 proc. w porównaniu do stawek z 2025 r., a od 2027 r. miałyby wzrosnąć o kolejne 10 proc. Podobne zmiany dotyczą opłaty cukrowej, która obejmuje również napoje energetyczne zawierające kofeinę lub taurynę.

Według rządowej propozycji aktualizacja opłaty cukrowej przewiduje wzrost

stałej opłaty za zawartość cukrów do 5 g w 100 ml napoju z 0,50 zł do 0,70

zł, a zmiennej za każdy gram cukrów powyżej 5 g z 0,05 zł do 0,10 zł. Opłata za kofeinę lub taurynę wzrosłaby z 0,10 zł do 1,00 zł, a maksymalna opłata z 1,20 zł do 1,80 zł za litr napoju.

Klimat polityczny wokół akcyzy jest jednak niejednoznaczny. Opozycja zarzuca rządowi, że sięga po kieszeń obywatela, a branża alkoholowa ostrzega przed spadkiem sprzedaży

i upadkiem mniejszych producentów. Do sprawy włączyła się nawet Kancelaria Prezydenta, sugerując, że prezydent będzie uważnie przyglądał się ewentualnym nowym regulacjom – zarówno pod kątem ich skuteczności zdrowotnej, jak i konsekwencji gospodarczych. Padają zapowiedzi, że jeśli zmiany będą miały charakter wyłącznie fiskalny, mogą nie uzyskać prezydenckiej akceptacji.

Elwira Konopka, kierownik Punktu Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie Urzędu Miejskiego w Płońsku:

- Podwyżki cen alkoholu są jednym z narzędzi w polityce zdrowia publicznego, które mają na celu ograniczenie dostępności i zmniejszenie spożycia alkoholu.

Wprowadzenie takich zmian nie jest proste i zawsze budzi kontrowersje. W Polsce spożycie alkoholu jest dość wysokie, a kultura picia jest mocno zakorzeniona, szczególnie w kontekście świąt, imprez i spotkań towarzyskich. W tej sytuacji sama podwyżka cen alkoholu może nie wystarczyć, by zmienić nawyki całych pokoleń.

Niemniej jednak, moim zdaniem, warto próbować i monitorować skutki takich działań – to może być krok w dobrą stronę, by przynajmniej zahamować nadmierne picie, zwłaszcza wśród młodszych osób, czy osób o niższych dochodach.

Osoby młodsze, które dopiero wchodzi w dorosłość, mogą być szczególnie wrażliwe na ceny alkoholu. Podwyżki mogą wpłynąć na ich decyzje o jego zakupie, szczególnie jeśli chodzi o napoje alkoholowe o niższej cenie, jak piwo czy wódka. Również dla osób dorosłych o niższych dochodach, wyższe ceny mogą stanowić barierę, zmniejszając częstotliwość spożycia.

U osób uzależnionych podwyżka cen może nie przynieść tak dużych efektów, ponieważ ich zachowanie jest mniej wrażliwe na ceny. Niemniej jednak, w przypadku osób, które piją „rekreacyjnie” lub sporadycznie, cena może stanowić istotną barierę.

Zauważam też, że młodsze pokolenie coraz bardziej stawia na zdrowie i równowagę – to może prowadzić do znaczącej zmiany w podejściu do alkoholu, a podwyżka cen może w tym pomóc. W wielu grupach społecznych picie alkoholu jest postrzegane jako niezgodne z trendami dbania o zdrowie. Zamiast pić alkohol, młodsze osoby często preferują napoje izotoniczne,

naturalne soki, a także kombucę, która zyskała ostatnio na popularności. W pewnym sensie alkohol staje się „antytrendem” wśród osób, które stawiają na kondycję i zdrowy wygląd.

Patrząc też z perspektywy mojej pracy, podwyżka cen alkoholu może mieć wpływ na zmniejszenie ilości wypijanego alkoholu, a szczególnie w kontekście zmniejszenia szkód zdrowotnych i społecznych związanych z alkoholem, jak uzależnienia, wypadki drogowe, przemoc domowa czy choroby związane z nadużywaniem alkoholu.

Podwyżki cen mogą być skuteczne, ale ich długoterminowa skuteczność zależy od tego, czy staną się częścią szerszej strategii. Zmiany kulturowe w Polsce, które zmniejszą społeczną akceptację nadmiernego picia alkoholu, mogą wymagać czasu. Warto jednak działać na wielu poziomach – nie tylko podnoszenie cen, ale także inwestowanie w edukację zdrowotną, kampanie społeczne, promowanie zdrowego stylu życia, lepszą dostępność terapii uzależnień czy wsparcie dla lokalnych społeczności.

Warto także angażować producentów i dystrybutorów alkoholu, zachęcając ich do odpowiedzialnej sprzedaży, np. poprzez kampanie promujące odpowiedzialne picie, czy tworzenie etycznych zasad dystrybucji. Ważne jest, aby wszystkie te działania były spójne i współpracowały ze sobą, przyczyniając się do rozwoju kultury zrównoważonego życia, gdzie wybory, takie jak picie alkoholu, będą bardziej przemyślane, a nie automatyczne.

KO

Ewa Standyło - malarka, Ciechanów:

- Nie mam zdania na temat, czy podnieść akcyzę czy nie. Skłaniam się raczej na tak. Osobiście jestem przeciwna picu alkoholu. Ale uważam, że niezależnie od tego, czy ceny są niższe, czy wyższe – jak kto będzie chciał, to i tak znajdzie sposób, aby kupić i napić się, a godziny sprzedaży nie mają na to wpływu. To, czy wprowadza się podwyżki, zakazy i nakazy, to pozorne ruchy, które niewiele dają. Trzeba w zupełnie inny sposób do tego podchodzić, a tak zwana kultura picia ma tu wielkie znaczenie. Doświadczylam problemów alkoholowych, ponieważ pracując w szkole, widziałam, jak problemy rodziców, przenosiły się na problemy dzieci i rodziły się zawirowania społeczne. Pracowałam w komisji zapobiegania alkoholizmowi i wiem, że to są problemy, które przechodzą z pokolenia na pokolenie. Jestem przeciwna sprzedaży alkoholu po 22.00, nie podoba mi się także na stacjach benzynowych dostęp do alkoholu przez 24 godziny. Spotyka się nieodpowiedzialnych kierowców. Wydaje mi się, że gdyby był ograniczony dostęp ktoś, kto chciałby sięgnąć po alkohol, może z niego by zrezygnował. A zatem alkohol nie na taką skalę, jak jest dziś.

KB

Wojciech Adam Witkowski - artysta malarz z Sierpca:

- Uważam, że wyższa akcyza być powinna. Po pierwsze, będzie działać jako środek ograniczający nadmierne spożycie alkoholu. Wyższa cena alkoholu, może zniechęcić do impulsywnych zakupów i regularnego sięgania po alkohol, zwłaszcza wśród młodzieży i osób o niższych dochodach. Dla budżetu państwa to także dodatkowe źródło dochodu. Te środki powinny być przeznaczane na finansowanie służby zdrowia, dla której leczenie chorób alkoholowych, wypadki drogowe spowodowane nietrzeźwością, czy przemoc domowa są realnym obciążeniem, a także na programy leczenia uzależnień, czy edukację. Istotnym czynnikiem jest sprzedaż alkoholu na stacjach benzynowych. Jest to niewłaściwe, bowiem dla kierowców, którzy mają problemy z alkoholem, to dodatkowa sposobność, która rodzi pokusę, aby zakupić i podczas oczekiwania napić się.

KB

Leszek Miller - były premier:

- Rząd Donalda Tuska planuje znaczące podwyżki akcyzy na napoje alkoholowe. Od 1 stycznia 2026 roku stawki mają wzrosnąć o 15 proc. w stosunku do poziomu z 2025 roku, a od 1 stycznia 2027 roku – o kolejne 10 proc. Rząd tłumaczy ten krok troską o zdrowie publiczne i potrzebą ograniczenia dostępności alkoholu. W rzeczywistości zasadniczym celem jest zwiększenie wpływów do budżetu – zarówno z samej sprzedaży, jak i z tytułu kosztów zdrowotnych związanych ze spożyciem alkoholu. Z ogromnymi problemami budżetowymi zmagal się także mój rząd. Sposobem na poprawę sytuacji nie były jednak podwyżki podatków, lecz ich obniżanie. Przypomnę choćby zmniejszenie stawki CIT z 27 do 19 procent czy redukcję akcyzy na alkohol.

Dziś Związek Pracodawców Polski Przemysł Spirytusowy alarmuje, że z powodu „szarej strefy” budżet traci już około 1,3 mld zł rocznie. Kolejna podwyżka akcyzy ten problem tylko pogłębi. Warto więc, aby obecni decy-

Grzegorz Kozłowski, pracownik Metra Warszawa:

- To jest chyba nieprzemyślane. Im droższy będzie alkohol w sklepach, tym będzie więcej „melin”. To samo dotyczy wprowadzenia zakazu od 22.00. To też nie da rezultatu, z tego samego powodu. Obecnie na stacjach benzynowych jest alkohol, ale tam niewiele osób kupuje, bo jest drożej niż gdzie indziej. Ale jak nie będzie w zwykłych sklepach, ludzie będą kupować na stacjach. Likwidacja sprzedaży alkoholu po 22.00 na pewno spowoduje, że wiele tych małych sklepików się zamknie. Gwarantuję, że to nie będzie działało. Podwyższenie akcyzy zmniejszy może ilość kupowanego chleba i cukru do domu, a zakaz sprzedaży po 22.00 spowoduje, że będą kupować na „melinach”. Bo na pewno znajdzie się ktoś, kto będzie pośredniczył, kupi przed 22.00 i wszyscy będą wiedzieli, że u niego jest. Albo ludzie będą kupować wcześniej. Jak ktoś chce się napić, to nie zaczyna po 22.00. Zamiast zakazów powinna być edukacja, bo jeśli komuś coś zakazasz, to on znajdzie sposób, żeby to ominąć. Trzeba go przekonać, że nie warto – to sam nie będzie tego robił. Są owszem zakazy, które mają sens. Wprowadzane są po to, żeby służyć bezpieczeństwu, ale także są zakazy, które nie mają najmniejszego sensu. Są to puste przepisy, których nikt nie będzie przestrzegał, za wyjątkiem sklepów, bo te muszą. Zakaz zakazem, a alkohol dalej będzie. Moim zdaniem, zwiększenie akcyzy jest zwykłym skokiem na kasę, niczym więcej.

KB

Jan Śpiewak - socjolog, publicysta, działacz społeczny:

- Prezydent Nawrocki kontynuuje najlepsze tradycje polski sarmackiej: alkohol ma być tani i dostępny na każdym kroku, żeby zamroczeni wódka i piwem Polacy się nie zorientowali, że rządzą nimi idioci a państwo nie działa. Totalne warcholstwo.

Krzysztof Śmiszek - polityk, poseł, Nowa Lewica:

- Nawrocki. Zamrożenie cen prądu dla polskich rodzin - NIE! Za to wódka będzie dalej tania i powszechnie dostępna! Czego nie rozumiecie? Będzie ci zimno, to rozgrzej się czystą!

denci sięgnęli do doświadczeń sprzed lat - i zamiast szukać łatwych dochodów w podnoszeniu podatków, pamiętali, że rozsądne ich obniżenie bywa bardziej racjonalnym rozwiązaniem.

erem

Wszystkie wypowiedzi pochodzą z platformy X

Rostkowo tętni życiem – dwa wielkie spotkania we wrześniu w ramach Budżetu Obywatelskiego Mazowsza

Wrzesień 2025 roku w Rostkowie, to czas wyjątkowych wydarzeń, które gromadzą tysiące pielgrzymów, mieszkańców regionu i gości z całego Mazowsza.

13 września odbyła się pielgrzymka dzieci, połączona z długo wyczekiwany koncert największej kapeli góralskiej - **Małej Armii Janosika**. Pielgrzymka, tradycyjnie rozpoczęła się wspólną modlitwą. Po dotarciu do Rostkowa - miejsca kultu św. Stanisława Kostki - na pielgrzymów czekało mnóstwo radości i zabawy - kolorowe

animacje, pamiątkowe zdjęcia w fotobudce oraz konkursy z nagrodami, które dotyczyły życiorysu patrona dzieci i młodzieży. Koncert góralskiego zespołu porwał publiczność do wspólnego śpiewu, tworząc niezapomnianą atmosferę.

Już w najbliższą sobotę, **20 września**, Rostkowo ponownie stanie się centrum młodzieżowego spotkania. Tym razem

Zadanie finansowane ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego w ramach Budżetu Obywatelskiego Mazowsza

odbędzie się **pielgrzymka młodzieży**, której program obfituje w atrakcje duchowe i kulturalne. Uczestnicy wezmą udział we wspólnej modlitwie i uwielbieniu, a następnie spróbują swoich sił w grze terenowej „**ZAGRAJ Z KOSTKĄ**”, promującej historię i atrakcje Północnego Mazowsza. Popołudniem młodzież czeka muzyczne zwieńczenie dnia - koncert zespołu **Strefa Serca**.

Organizatorami wydarzeń są: Gmina Czernice Borowe, Diecezja Płocka, Spółdzielnia Socjalna Kostka oraz Parafia pw. św. Stanisława Kostki w Rostkowie. Jednak to mieszkańcy województwa Mazowieckiego odegrali kluczową rolę - to oni w 2024 roku, głosując w ramach Budżetu Obywatelskiego Mazowsza, zdecydowali o realizacji tego przedsięwzięcia. Dzięki ich wyborowi i zaangażowaniu możemy uczestniczyć w wydarzeniach przygotowanych z takim rozmachem.

Wrześniowe spotkania w Rostkowie to nie tylko ważne wydarzenia religijne, ale także czas integracji, radości i wspólnoty, które na długo pozostaną w pamięci uczestników.

Kasztany przy Ściegiennego znów chorują

Jeszcze kilkanaście lat temu ulica Ściegiennego w Ciechanowie tonęła w cieniu rozłożystych kasztanowców. Były dumą okolicy i naturalnym elementem krajobrazu. Dziś po tamtych drzewach pozostały jedynie wspomnienia – większość musiała zostać wycięta. Winowajcą nie byli ani drogowcy, ani inwestycje miejskie, lecz maleńki owad, który w kilka dekad spustoszył kasztanowce w całej Polsce: szrotówek kasztanowcowiaczek.

Długość ciała dorosłego owada wynosi ok. 4 mm, rozpiętość skrzydeł 8–10 mm

Stare drzewa nie przetrwały

Przez lata mieszkańcy obserwowali, jak liście kasztanów brązowieją już w połowie lata. Mimo prób ratowania drzew – zakładania opasek lepowych, stosowania iniekcji – szkodnik okazał się nie do pokonania. Osłabione drzewa zaczęły próchnieć od środka. Jedno z nich, z pustym pniem, przewróciło się podczas silnego wiatru na wejście do Carrefoura, uderzając w zabudowania.

To przesądziło o decyzji – kasztany przy Ściegiennego trzeba było usunąć. Ścięto je, wykopano z ziemi karpy.

Młode też już podgrzyzione

Na ich miejscu posadzono nowe, młode drzewka kwitnące na różowo. Przez lata dawały sobie radę. Niestety, historia zaczyna się powtarzać. Widać to już dziś: liście są poskręcane, pokryte brunatnymi plamami, wyglądają jak wysuszone przez ogień. To nie jesień, lecz efekt kolejnego ataku szrotówka, który zimuje w opadłych liściach i co roku odradza się w tym samym miejscu.

Tak wyglądają liście kasztanowców przy ul. Ściegiennego

Co dalej?

Specjaliści nie mają złudzeń: walka z tym szkodnikiem jest trudna i wymaga systematyczności. Najskuteczniejszym sposobem jest grabienie i utylizacja liści jesienią, bo to właśnie tam zimują larwy. Bez tego nawet młode drzewa skazane są na los swoich poprzedników.

Drzewo-symbol

Kasztanowce to drzewa szczególne – z ich kwiatów słyną majowe aleje, młodych rozpoczynają się, kiedy zakwitną kasztany, ich owoce towarzyszą jesiennym spacerom. Dla wielu mieszkańców

Larwy szrotówka są bardzo małe, mają 3-5 mm długości

są symbolem dzieciństwa i elementem codziennego pejzażu. Dziś kasztany przy Ściegiennego stały się także symbolem walki człowieka z przyrodą, w której – jak dotąd – zwycięża owad. **żet**

Szrotówek kasztanowcowiaczek (Cameraria ohridella) – niepozorny motyl, którego larwy żerują wewnątrz liści. Tworzą charakterystyczne plamy – tzw. miny – przez które liść traci zdolność fotosyntezy i przedwcześnie zamiera. Jedno drzewo potrafi zaatakować dziesiątki tysięcy larw, a że w ciągu sezonu rozwijają się trzy pokolenia szkodnika, efekt jest widoczny już w połowie lata.

Liczył na wygraną w konkursie

45-letni mieszkaniec powiatu płońskiego był przekonany, że odbiera swoją wygraną w konkursie.

Historia zaczęła się od tego, że do mężczyzny, w wiadomościach na popularnym komunikatorze, napisała rzekoma znajoma z prośbą o podanie numeru telefonu, a następnie o zgłoszenie na nią w konkursie. Wkrótce 45-latek otrzymał SMS z kodem, który zgodnie z instrukcją przekazał dalej. W zamian miał otrzymać wygraną w wysokości 2150 zł.

Po chwili rozmówczyni poprosiła, aby 45-latek zalogował się do swojej bankowości i wygenerował kod BLIK. Twierdziła, że tylko w ten sposób będzie mógł odebrać nagrodę. Kiedy mężczyzna chciał upewnić się, prosząc o rozmowę telefoniczną, dostał wiadomość, że nie jest to możliwe, ponieważ mogłoby to przerwać „działanie aplikacji bankowej” i spowodować utratę wygranej. Działając pod presją czasu, podał oszustowi sześciocyfrowy kod i zatwierdził transakcję. Dopiero wtedy okazało się, że z jego konta zniknęło ponad 860 zł. Pieniądze zostały wykorzystane do płatności internetowych. Mężczyzna natychmiast skontaktował się z bankiem i zgłosił sprawę na policję – informuje rzecznik prasowy płońskiej policji, nadkom. Kinga Dręzek-Zmysłowska.

Policjanci po raz kolejny przypominają, że kod BLIK służy wyłącznie do płatności mobilnych. Nie istnieje możliwość „odbioru” pieniędzy za pomocą kodu. Za pomocą BLIK-a inicjujemy transakcję, a środki pobierane są z konta osoby, która go wygenerowała i zatwierdziła w aplikacji bankowej. **KO**

Mazowsze wspiera edukację

Zarówno gminy wiejskie, jak i miasta czy powiaty chętnie korzystają z programów wsparcia samorządu województwa mazowieckiego, by stworzyć coraz lepsze warunki w szkołach podstawowych – do nauki, rozwoju i uprawiania sportu.

Co piąty uczeń dojeżdża do szkoły

Dwa lata temu na Mazowszu do szkół dojeżdżało około 136 tys. uczniów – to najwięcej spośród wszystkich województw w Polsce. Aby pomóc gminom w wypełnianiu ustawowego obowiąz-

ku dowozu dzieci do szkół, samorząd Mazowsza realizuje program wsparcia „Autobusy dla mazowieckich szkół”. Tylko w tym roku sejmik województwa przeznaczył na dofinansowanie zakupu nowych, bezpiecznych autobusów blisko 13 mln zł.

Dzięki wsparciu z programu „Mazowsze dla sportu” gmina Żałuski wyremontuje halę sportową przy szkole podstawowej w Kroczie.

W mieście i gminie Czerwińsk nad Wisłą nowy autobus od września dowozi dzieci do szkół. Jego zakup był możliwy dzięki wsparciu z budżetu Mazowsza.

autobusów szkolnych. W tym roku pomożemy w zakupie kolejnych 31 – mówi marszałek Adam Struzik.

Dofinansowane autobusy muszą liczyć minimum 18 miejsc siedzących i być dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

W tym roku dofinansowanie z programu „Autobusy dla mazowieckich szkół” otrzymała m.in. gmina Żałuski w powiecie płońskim.

Gmina Płońsk, która w ubiegłym roku pozyskała z budżetu Mazowsza 500 tys. zł, już korzysta z nowego autobusu. Gmina dowozi do podstawówek w Lisewie i Siedlinie około 350 uczniów. Obecnie dysponuje trzema autobusami szkolnymi i czwartym pomocniczym.

– Zakup nowego autobusu był ważną i potrzebną inwestycją – przyznaje wójt Aleksander Jarosławski. Dodaje, że gmina korzysta również z innych programów wsparcia samorządu Mazowsza, z których pozyskała pieniądze np. na remont boisk w Lisewie czy Siedlinie. W tym roku gmina dostała dofinansowanie na budowę bieżni w SP Lisewie.

Zgodnie z prawem oświatowym gmina musi zapewnić uczniom bezpłatny transport, jeżeli droga z domu do szkoły przekracza 3 km – w przypadku uczniów szkół podstawowych klas I-IV, i 4 km – w przypadku uczniów klas V-VIII. Gminy organizują także darmowy przejazd pięcioletnim i sześciolatnim dzieciom

z niepełnosprawnościami i dzieciom objętym wychowaniem przedszkolnym do najbliższego przedszkola czy oddziału przedszkolnego.

– Co piąty uczeń z Mazowsza musi codziennie dojeżdżać do szkoły. A zakup nowoczesnego autobusu to dla wielu gmin spory wydatek. Dzięki nowym autobusom dojazd do szkoły stanie się nie tylko łatwiejszy i bardziej komfortowy, ale przede wszystkim bezpieczniejszy. W poprzednich dwóch edycjach programu dofinansowaliśmy zakup 75

Remonty szkół i przedszkoli

Samorządy lokalne mogą też ubiegać się o dofinansowanie większych i kosztowniejszych inwestycji. Temu służy program „Mazowsze dla równomiernego rozwoju”.

Gmina Pokrzywnica w powiecie pułtuskim wyremontowała dwie podstawówki. Dzięki temu uczniowie mają komfortowe warunki do nauki.

– „Mazowsze dla równomiernego rozwoju” to jeden z programów, które cieszą się największym zainteresowaniem. Nas to nie dziwi, bo można otrzymać nawet 4 mln zł na ważne i potrzebne inwestycje służące rozwojowi całego regionu. Są to pieniądze, które samorządy często wykorzystują właśnie na remonty czy budowę nowych placówek oświatowych – zaznacza wicemarszałek Wiesław Raboszuk.

Jednym z beneficjentów programu jest Przasnysz, którzy dostał z budżetu Mazowsza

4 mln zł na modernizację dwóch przedszkoli miejskich.

Z programu skorzystała też gmina Pokrzywnica w powiecie pułtuskim, która dzięki wsparciu samorządu województwa zmodernizowała dwie podstawówki – w Dzierżeniu i Gzowie. Dzięki temu uczniowie mają komfortowe warunki do nauki. Koszt inwestycji wyniósł blisko 1,3 mln zł, z czego ponad 762 tys. zł to dofinansowanie z budżetu Mazowsza.

Mazowsze dla sportu

W szkołach bardzo ważna jest nowoczesna baza sportowa. Jak pokazują badania, z kondycją fizyczną uczniów nie jest najlepiej. Aby umożliwić dzieciom stworzenie lepszych warunków do aktywności fizycznej, samorząd Mazowsza realizuje program wsparcia „Mazowsze dla sportu”. Tylko w tym roku na wsparcie 151 inwestycji sportowych samorząd województwa mazowieckiego przeznaczył 36 mln zł. Dzięki tym pieniądzom gminy i miasta mogą wyremontować m.in. szkolne sale gimnastyczne i boiska.

Dzięki pieniądzom z programu wiele przyszkolnych obiektów sportowych na Mazowszu udało się zmodernizować, powstały też nowe hale czy boiska.

Wśród tegorocznych beneficjentów programu „Mazowsze dla sportu” jest gmina Joniec w powiecie płońskim, która sukcesywnie modernizuje szkolną bazę sportową. Niedawno wybudowała halę sportową w Jońcu. Dzięki wsparciu z budżetu Mazowsza przy tamtejszej podstawówce powstała już bieżnia ze skocznią, a teraz przyszedł czas na szkołę w Królewie.

– Pozyskaliśmy środki na budowę bieżni sportowej wraz ze skocznią przy szkole podstawowej w Królewie – mówi Marek Czerniakowski, wójt gminy Joniec. Szacowana wartość zadania to blisko 200 tys. zł, z czego ponad 150 tys. zł to dofinansowanie z Mazowsza. Dla naszej gminy są to bardzo ważne inwestycje, bo wyrównują szanse dzieci i młodzieży z naszych szkół. Staramy się rozwijać bazę sportową, ale potrzeby nadal są duże – dodaje wójt.

Wsparcie jest ważne

Pieniądze z programów wsparcia sejmiku województwa umożliwiają lokalnym samorządom realizację ważnych i potrzebnych inwestycji, także tych związanych z infrastrukturą oświatową i sportową.

Bez tej pomocy samorządy lokalne miałyby ograniczone możliwości inwestycyjne.

Dlatego sejmik nie tylko kontynuuje realizację programów wsparcia, ale też wprowadza nowe. Dzięki temu jest więcej obszarów, w których samorządy mogą liczyć na pomoc finansową z budżetu województwa i realizować projekty ważne dla lokalnych społeczności. Nie tylko duże, których koszty są liczone w milionach złotych, ale również mniejsze zadania, takie jak budowa bieżni przy małej szkole.

KO

W ubiegłym roku dzięki wsparciu z programu „Mazowsze dla sportu” przy ciechanowskiej podstawówce wybudowano nową bieżnię.

Święto plonów gminy Pułtusk

– Jestem bardzo dumna i wdzięczna, że otrzymałam ten chleb w dniu dzisiejszym. Jako burmistrz i gospodarz tego miasta obiecuję dzielić się nim sprawiedliwie, aby go nigdy nie zabrakło w żadnym domu – mówiła burmistrz Pułtusk Beata Józwiak tuż przed obrzędem dzielenia się chlebem, owocem ziemi i pracy rąk ludzkich, wypieczonym z tegorocznego ziarna, ze zgromadzonymi uczestnikami Święta Plonów Gminy Pułtusk.

Tradycyjnie we wrześniu lokalna społeczność gminy jednoczy się we wspólnym dziękczynieniu za urodzaj. W niedzielę, 7 września, w Płocochowie odbyło się uroczyste Święto Plonów Gminy Pułtusk, podczas którego rolnicy, mieszkańcy, władze samorządowe i zaproszeni goście wspólnie dziękowali za tegoroczne zbiory. Po części oficjalnej społeczność uczestniczyła w licznych atrakcjach i radosnym świętowaniu, które trwało podczas koncertów aż do godzin wieczornych. Organizatorami wydarzenia byli Samorząd Gminy Pułtusk oraz sołectwa Płocochowo i Kokoszka, przy współudziale Samorządu Województwa Mazowieckiego.

Uroczystości Święta Plonów poprze-

Starosta Jan Zalewski

dziło oficjalne otwarcie i poświęcenie nowo wyremontowanej świetlicy wiejskiej w Płocochowie, która od lat pełni funkcję centrum życia społecznego.

Tradycyjne obrzędy dożynkowe rozpoczęły się od plenerowej Mszy świętej koncelebrowanej przez ks. kan. Jarosława Arbata i ks. kan. Sławomira Stefańskiego. Poprzedził ją korowód z darami ziemi niesionymi przez reprezentantów poszczególnych sołectw oraz wieńcem dożynkowym Gminy Pułtusk.

Strażnicy polskiej ziemi – hołd dla rolników

Po uroczystej Mszy świętej zgromadzeni wysłuchali przemówień. Słowa wdzięczności za coroczny trud rolników wyrazili m.in. burmistrz Miasta Pułtusk Beata Józwiak, poseł na Sejm RP Henryk Kowalczyk, starosta pułtuski Jan Zalewski oraz przewodniczący Rady Miejskiej Łukasz Skarżyński. List od marszałka województwa mazowieckiego Adama Struzika, skierowany do rolników gminy Pułtusk, odczytał Witold Chrzanowski – dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Pułtusku.

– Spotykamy się dziś tu, w Płocochowie, aby wspólnie dziękować Panu Bogu i rolnikom gminy Pułtusk za zebrane plony. (...) Dzisiejsza uroczystość ma wiele symboli, ale najważniejszym z nich jest dożynkowy chleb. Jest on symbolem dostatku i urodzaju, a wspólnie spożywany – znakiem gościnności, przyjaźni oraz wspólnoty. Przypomina nam, jak wiele zawdzięczamy ziemi i jak bardzo ona nas potrzebuje. Niech właśnie te wartości, które symbolizuje chleb, towarzyszą nam wszystkim podczas dzisiejszego święta – zwrócił się do rolników starosta powiatu pułtuskiego Jan Zalewski.

Przytaczając słowa Wincentego Witosa: „Tyle Ojczyzny – ile ziemi, tyle

wolności – ile własności”, starosta dziękował rolnikom za trwanie przy ziemi, za ciężką pracę, za pielęgnowanie tradycji i za miłość do ojcowizny. Zaznaczył, że praca rolników jest fundamentem zarówno naszego społeczeństwa, jak i gospodarki. – Wy jesteście strażnikami polskiej ziemi – dodał Jan Zalewski.

Bezpieczeństwo, które rodzi się na polach

Posel Henryk Kowalczyk zwrócił uwagę na kwestię bezpieczeństwa żywno-

Zespół Team Pułtusk

Dzielenie chlebem

Gwiazda wieczoru B-QII

Stan & Vito wraz z wokalistką Oliwią Fijałkowską

ściowego, które Polska zawdzięcza pracy rolników. Podkreślił, jak ważne jest, aby wdzięczność wobec nich wyrażała się nie tylko w słowach, lecz także w czynach. – Mówimy bardzo często teraz o bezpieczeństwie energetycznym, bezpie-

Top Girls - gwiazda wieczoru

czeństwie militarnym. Zapominamy jednak, że bezpieczeństwo żywnościowe jest równie ważne. W dobrych czasach, kiedy o głodzie nikt już nie pamięta, ta kwestia bywa pomijana. To właśnie dzięki rolnikom i ich staraniom mamy

w Polsce bezpieczeństwo żywnościowe – zaznaczył poseł.

Odnosząc się do otwarcia i poświęcenia nowo wyremontowanej świetlicy wiejskiej w Płocochowie, parlamentarzysta podkreślił także wagę troski o społeczność wiejską. Wyraził uznanie wobec władz samorządowych – zarówno poprzedniego burmistrza, jak i obecnej burmistrz – za dbałość o infrastrukturę na terenach wiejskich, a tym samym o wspólnotę mieszkańców.

– Życzę, aby wszyscy, którzy wyrażają wdzięczność rolnikom, wyrażali ją w czynach, a nie tylko w słowach. Aby wszyscy doceniali ich pracę, a Bóg niech błogosławi wasz trud i wasze plony – mówił do zgromadzonych Henryk Kowalczyk.

Chleb – owoc ziemi, owoc wspólnoty

Szczególnym momentem uroczystości było tradycyjne przekazanie bochna chleba przez starostów dożynek, Anitę i Mateusza Zurawińskich, na ręce burmistrz Beaty Józwiak oraz symboliczne dzielenie się nim ze zgromadzonymi – jako znak wspólnoty i wdzięczności.

– Za chwilę podzielimy się chlebem – owocem ziemi i pracy rąk ludzkich, wypieczonym z tegorocznego ziarna, złożonym na ołtarzu w podziękę za plony – mówiła burmistrz Beata Józwiak tuż przed tradycyjnym obrzędem. – Jestem bardzo dumna i wdzięczna, że otrzymałam ten chleb w dniu dzisiejszym. Jako burmistrz i gospodarz tego miasta obiecuję się dzielić tym chlebem sprawiedliwie, aby go nigdy nie zabrakło w żadnym domu – dodała.

Radość, muzyka i smak dożynek

Po oficjalnym ceremoniale dożynkowym przyszedł czas na radosne świętowanie. Uczestnicy korzystali z przygotowanych atrakcji i smakowali potraw przygotowanych przez koła gospodyń wiejskich. Nie zabrakło sportowych rywalizacji: w turnieju sołectw zwyciężyła drużyna z Lipnik Nowych, a w mistrzostwach w wyciskaniu odważnika najlepszy okazał się Mariusz Olbrys.

Święto Plonów w gminie Pułtusk to nie tylko tradycja i obrzędy, ale także dobra zabawa i muzyka. Od popołudnia na scenie w Płocochowie królowały dźwięki, które przyciągały kolejne tłumy mieszkańców i gości z całego regionu. Wystąpiła Miejska Młodzieżowa Orkiestra Dęta OSP w Pułtusku oraz Artystyczny Zespół Estradowy Miejskiego Centrum Kultury i Sztuki.

Roztańczoną część święta rozpoczęły zespoły i soliści związani z Pułtuskim: Team Pułtusk, Stan & Vito z Oliwią Fijałkowską oraz wokalistka Amanda Krawczyk. Gwiazdami wieczoru były zespoły B-QII oraz duet Top Girls. Energia muzyki disco polo porwała zgromadzoną publiczność – wszyscy śpiewali znane przeboje, a po koncertach przyszedł czas na spotkania z artystami, wspólne zdjęcia i autografy.

Tradycja, która łączy pokolenia

Święto Plonów w Płocochowie było nie tylko czasem modlitwy i podziękowań dla rolników, ale także okazją do wspólnej zabawy i integracji mieszkańców. Tradycja dziękczynienia za plony, głęboko zakorzeniona w polskiej wsi, po raz kolejny pokazała swoją aktualność i piękno. Tegoroczne uroczystości stały się harmonijnym połączeniem tradycji i nowoczesności – szacunku dla ziemi i trudu ludzkich rąk z chwilami radości, rodzinnego świętowania i budowania wspólnoty sąsiedzkiej.

BERNADETA HAMOWSKA

DANIEL
KORTLAN

IMPRESJE PRZEKORNE

Drony
i androny

Rosyjskie drony nad Polską to ewenement na skalę światową. Wiemy, że było ich dziewiętnaście, może więcej. Najgroźniejsze zostały zestrzelone przez polskie i natowskie samoloty. Kilka europejskich krajów pomogło nam bezpośrednio poprzez udział w akcji, kilka zadeklarowało pomoc we wzmocnieniu obrony. Sekretarz generalny NATO Mark Rutte obiecał wzmocnić Wschodnią Ścianę sojuszu. Nie było chyba żadnego szefa państwa w Europie, który by nie wyraził pełnej solidarności z Polską, nawet Victor Orban zrobił to na swój sposób („Polacy są uwikłani w wojnę po uszy”). Nie jest więc prawdą, jak głoszą od lat cynicy, że w godzinie próby nikt palcem nie kiwnie, nie będzie za nas umierał. Zebrała się Rada Bezpieczeństwa ONZ i uchwaliła poparcie dla nas. Nawet jeśli przedstawiciel Rosji się temu sprzeciwił (twierdził, że dotarcie rosyjskich dronów do Polski byłoby fizycznie niemożliwe, bo nie mają takiego zasięgu, zaś rząd rosyjski stwierdził że drony naruszyły polską przestrzeń powietrzną przez pomyłkę...), te dwie tezy są sprzeczne z sobą, chyba że wejdziemy w wyższe rejony fizyki kwantowej gdzie występuje zjawisko „kota Schrodingera” - kot jest, a zarazem go nie ma).

Miałem wątpliwości co do naszego głównego sojusznika - Stanów Zjednoczonych. Prezydent Trump zapytany o drony nad Polską wyraził niezadowolone w swoim ezopowym stylu i rzucił: „here we go”, zinterpre-

towane jako „zaczyna się”. Ale co się teraz zaczyna? Armagedon? Ten idiom można rozumieć na tysiąc sto sposobów. Trump jest co najmniej ambiwalentny, jeśli nie obojętny. Potem znowu, naga-bywany, wyraził przekonanie, że to mógł być błąd, pomyłka, że niby przypadkiem gromadka dronów nawiedzała nas przez całą bożą noc. A gdy przedstawiciele polskiego rządu twardo oświadczyli że to na pewno nie był błąd ani przypadek, Trump kilka razy powtórzył to co już słyszeliśmy w jego wydaniu wielokrotnie, że jest Putinem rozczarowany i nie jest zadowolony z rozwoju sytuacji. Pewnie było mu przykro i mikro, ja to rozumiem bo gdy przyjaciel zawiedzie, gnębi nas smutek i żal.

Po tak serdecznym przyjęciu Putina przez Trumpa na Alasce, niewdzięczni, brzydki Rosjanie zwiokrotnili ataki na kluczowe obiekty w Ukrainie. Tego już Trump ma dość. Gdzieś tam w sieci przemknęło, że tym razem posunie się jeszcze dalej niż do tej pory i skreśli Putina z listy znajomych na Facebooku... Ale w to nie chce mi się wierzyć, bo Trump ma litościwe serce.

Dla satrapów. Ostatnio otworzył się na białoruskiego wodza, Łukaszenkę. Dzwoni do niego, pisze, wyraża zrozumienie dla jego trudnej roli, a gdy Łukaszenka zwołał ostatnio małą grupę dysydentów (wśród których było też troje Polaków) Trump zaraz napisał, że będzie modlił się o jego zdrowie i dobre samopoczucie. I zaraz zniósł też wszelkie sankcje nałożone wcześniej na Białoruś. I jak tu tak

poczciwemu i pobożnemu człowiekowi nie przyznać nagrody Nobla? W tym roku trzymajmy kciuki za Trumpa.

Choć w Ameryce Trump zachowuje się mniej zacie. Niedawno na uniwersyteckim kampusie w Utah zastrzelono młodego działacza i influencera MAGA (republikkańskiego ruchu wspierającego Trumpa), założyciela Turning Point USA, Charliego Kirka. Miał 31 lat, zostawił żonę i dwoje małych dzieci. Wszyscy politycy, z lewej i prawej strony, potępił ten zamach. Żyje nim cała Ameryka. Niby nic, w tym kraju każdego dnia od kul ginie ponad sto osób, przyczyną jest niepokonany dostęp do broni (w USA jest więcej broni niż ludności). Ale Kirk był wyjątkowo aktywny we wspieraniu władzy i był podobno świetnym mówcą. Jedni portretują go jako współczesnego świętego, pełnego cnót wszelakich i dobrych intencji (tak widział go prezydent Trump), inni wskazują że był fanatycznym przeciwnikiem liberalów, LGBT i wszelkich mniejszości. Na każdym wiecu afirmował Drugą Poprawkę do amerykańskiej konstytucji, czyli prawo obywateli do posiadania broni. Był rasistą, eksponującym białą supremację i chrześcijański nacjonalizm. Swoim językiem wzniecał nienawiść. A karma wraca...

Trump ogłosił, bez hamletyzowania, jeszcze zanim policji udało się namierzyć napastnika, że był nim z całą pewnością zwolennik radykalnej lewicy. Rozumianej bardzo szeroko. Zaczął więc piętno-

wać opozycyjną Partię Demokratyczną i wydawało się, że jej przywódców przepędzi z kraju (bo tak się też często odgrzał), albo ich internuje w obozie. Tymczasem okazało się, że zamachowcem był młody, 22-letni Tyler Robinson, z bardzo prawicowej, pobożnej, republikkańskiej rodziny. Ojciec jest policjantem, z pełnym dostępem do broni, chłopak zaś działał w konkurencyjnej organizacji i był jeszcze bardziej radykalny niż Charlie Kirk. Tyler Charliem zarzucał umiarkowanie. Ruch MAGA jest teraz w olbrzymim kłopotcie, Trump zresztą również... i nie tylko w tym kontekście. Niedawno przegrał proces z pewną pisarką (Elisabeth Jean Carroll), którą kiedyś molestował seksualnie i znieważał. Musi wypłacić jej ponad osiemdziesiąt milionów dolarów, tytułem odszkodowania. Na biednego nie trafiło, jednak to sporo...

Ale nie wylewajmy krokodylich łez, to nie nasz kłopot, mamy swoje (to znaczy, rosyjskie) drony. Ale czy na pewno rosyjskie? Trump zdawał się wątpić. Cały nasz polityczny establishment nie miał wątpliwości. Ani Tusk, ani Nawrocki, ani nawet Kaczyński. Ani zachodni przywódcy. Także natowscy wojskowi wyrazili pełne przekonanie, że drony przesłali nam właśnie Rosjanie w prezencie. Drony nie miały, na szczęście, głowic bojowych, ale miały rosyjskie znaki i napisy. Putin koniecznie chciał przetestować nasze przygotowanie do wojny. Przez krótki czas zarówno premier, jak i prezydent składali podobne, patriotyczne enuncjacje i można było odnieść wrażenie, że nastąpił kolejny cud nad Wisłą... bo kochamy tę samą Polskę. Wrażenie przysło jak mydlana bańka. Ale okazało się, że w sprawach nadrzędnych, gdy chodzi o bezpieczeństwo kraju, Polacy mogą wznieść się ponad partyjne i personalne podziały. A nawet personalne animozje. Czy wszyscy? W żadnym razie. Z opublikowanego Raportu Res Futura wynika, że aż 38% rodaków uważa, że drony wysłali Ukraińcy, tylko 34% że Rosjanie. Byli też tacy, którzy uważali że to Niemcy, albo nawet... rząd. Niejaki dr Rafał Brzeski ogłosił że była to „partnerska ustawka rosyjsko-niemiecka”.

Nawet gdy lecą drony, ludzie mają w głowie androny. I nie tylko przeciętni ludzie, także posłowie. Ci zwłaszcza, którzy lubią dezinformować i szczuć na Ukraińców. Jakby powiedział George Bernard Shaw, dezinformacja nie tyle robi z ludzi idiotów, ile celuje w idiotów (i to wcale nie w „pożytecznych”). Marek Jakubiak głosił na YouTube, że to ukraińskie drony. Przedtem, w długiej rozmowie z redaktorem Krzysztofem Ziencem fałszywie opowiadał, że Niemcy nie chcieli nas w NATO ani w Unii. Prawda jest taka, że byli naszymi „głównymi adwokatami” w trakcie rozmów akcesyjnych w Brukseli. Takie kłamstwa wypowiada z pokerową twarzą niedawny kandydat na prezydenta!

Androny opowiadali też różni posłowie Konfederacji, którzy od dawna zdają się być nie tylko anty-unijni, ale i prorosyjscy. Także ci, którzy reprezentują nas w Strasburgu. Anna Bryłka atakowała Unię za solidarność z Polską, za piękne przemówienie Ursuli von der Leyen. Twierdziła, że Unia żyje w okowach tęczyowych bajek i lewicowej ideologii. To wszystko prowadzi, według niej, do utraty bezpieczeństwa. My zaś Polacy „rozumiemy, że bezpieczeństwo naszej ojczyzny zależy przede wszystkim od naszego narodu”. Wojna w Ukrainie? To nie jest nasza wojna... Chciałoby się zapytać panią Bryłkę, czy panią Żajączkowską-Hernik, co będzie jak już wypiszemy się z Unii i z NATO, i zostaniemy sami, a inny kraj nas zaatakuję jak Ukrainę. Czy gdyby wszyscy w Europie i na świecie przyglądali się biernie, wzruszali ramionami i mruczełi pod nosem „to nie jest nasza wojna”... czy to by się im podobało?

Polska prawica lubi uderzać w „zdemoralizowane zachodnie elity”. Ale one zdają się budzić z odrętwienia i dekadencji, zbroić na poważnie i przygotowywać do współczesnych wyzwań. Jednym z nich jest zmienione współczesne pole walki. Wojna ma charakter hybrydowy, ciągle eskalowany, włącznie z dezinformacją prowadzoną w sieci. Nie wszyscy zauważyli jak łatwo jej ulegają, na swoją i naszą zgubę.

Mazowiecka Marka Ekonomii Społecznej - wyróżnienie, które warto zdobyć

Jeśli prowadzisz spółdzielnię socjalną, organizację pozarządową lub działasz w samorządzie, konkurs „Mazowiecka Marka Ekonomii Społecznej” - jest dla Ciebie. Liczy się w nim jakość działania, konkretna zmiana w życiu innych i to - co zostaje po Twojej pracy.

To konkurs, który pomaga złapać perspektywę. Uporządkować dorobek. Pokazać, że codzienna działalność, to coś więcej, niż tylko akcje.

Marka to nie tylko wyróżnienie, to także narzędzie. Dzięki niej łatwiej dotrzeć do partnerów, znaleźć fundusze, nawiązać współpracę z samorządami, czy innymi podmiotami. Potwierdza sens pracy. Buduje dumę. Pomaga ludziom poczuć, że to co robią - ma znaczenie.

Nie trzeba mieć wielkiego zaplecza. Kapituła uważnie przygląda się projektom, ale widzi też wysiłek aplikujących podmiotów, kontekst i codzienną konsekwencję. Jeśli Twoja organizacja łączy aktywność społeczną z przedsiębiorczością i przeciwdziała wykluczeniu społecznemu, warto się zgłosić. Jeśli działasz w samorządzie i wspierasz trzeci sektor - tym bardziej. Konkurs ma kilka kategorii, dopasowanych do prowadzonej działalności. Jest w nim też miejsce dla nowych inicjatyw i indywidualnych liderów.

Wśród tegorocznych laureatów, w kategorii „Rozwój”, znalazła się m.in. **Fundacja Leny Grochowskiej** z Siedlec, która tworzy miejsca pracy dla osób z niepełnosprawnościami. **Grupa AS** z Płocka zajmująca się aktywizacją seniorów oraz **Spółdzielnia Socjalna Integracja** z Adelina, której efekty

pracy widać w lokalnej społeczności. **Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania Aktywności Seniorów AS** z Mławy - to coś więcej niż tylko wsparcie osób starszych. To też, szeroko rozumiana działalność kulturotwórcza, artystyczna, turystyczna i międzypokoleniowa. **Serdeczny Bar Mleczny** prowadzony przez Fundację pomocy rodzinie „Człowiek w potrzebie” zatrudnia osoby zagrożone wykluczeniem społecznym.

W kategorii „Reintegracja” wyróżnienie odebrała **Fundacja aKUKU** z Górek k. Leoncina, która prowadzi WTZ „W sercu Kampinosu”. To tutaj powstał innowacyjny projekt „Droga do Przyszłości” pomagający osobom z niepełnosprawnościami w wyjściu na otwarty rynek pracy. W gronie laureatów jest też **Stowarzyszenie na Rzecz Innowa-**

cji i Edukacji z Radomia, które promuje innowacyjne metody kształcenia zawodowego mające wpływ na zwiększenie skuteczności metod nauczania w odniesieniu do potrzeb lokalnego rynku pracy.

Tytuł w kategorii „Odpowiedzialność” trafił do samorządów: **Miasta Kobylka i Gminy Świercze**, które nie tylko doskonale rozumieją potrzeby organizacji pozarządowych, ale pomagają im realizować projekty społeczne, dając przestrzeń do takiej działalności i obdarzając zaufaniem.

W kategorii „Osobowość” wyróżniono ludzi. **Dagmara Janas** z Radomia od kilkunastu lat wspiera osoby z niepełnosprawnościami i ich rodziny. **Michał Jaros** z sukcesem buduje nowoczesne przedsiębiorstwo społeczne. **Wioletta Urban** z Piaseczna kieruje MOPS-em, który nie zajmuje się tworze-

niem biurokratycznych barier, tylko skutecznym wsparciem.

W kategorii „Odkrycie” Kapituła doceniła **Spółdzielnię Socjalną „Bochena”** z Warszawy. Ten projekt łączy działalność gastronomiczną z pomocą osobom pogrążonym w kryzysie.

Najbardziej prestiżowe wyróżnienie, „Super Marka”, trafiło do dwóch instytucji - **Powiatowego Centrum Integracji Społecznej w Legionowie** oraz **Siedleckiej Spółdzielni Socjalnej Caritas**, które skutecznie rozwiązują lokalne problemy społeczne, stawiając na jakość, stabilność i konkretne wsparcie.

Jeśli prowadzisz organizację społeczną lub pracujesz w samorządzie, Mazowiecka Marka Ekonomii Społecznej to znak, że robisz coś dobrze.

Działanie jest realizowane w ramach projektu pt.: „Dla Ciebie, dla mnie, dla nas - rozwój usług społecznych na Mazowszu” w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego na lata 2021 - 2027, Priorytet IV Spójność społeczna i zdrowie, Działanie FERS.04.13 - Działania w celu zwiększenia równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości trwałych i przystępnych cenowo usług.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju SpołecznegoRzeczpospolita
PolskaDofinansowane przez
Unię Europejską

Abstrakcja w dialogu z przyrodą

W warszawskiej Galerii Ł przy Centrum Łowicka otwarto wystawę ciechanowskiej malarki Urszuli Cecylii Michalskiej. Ekspozycja zatytułowana „Dialog z przyrodą”, której wernisaż odbył się 10 września, prezentuje ponad dwadzieścia nowych prac – obrazów, grafik i reliefów – i stanowi istotny zwrot w drodze artystycznej malarki.

Do tej pory Michalską kojarzono przede wszystkim z malarstwem figuratywnym, często surrealistycznym, oraz z pejzażami o syntetycznej formie. Tym razem artystka odchodzi od rozpoznawalnych kształtów. Inspiracją pozostaje natura, lecz w szerokim znaczeniu: nie tylko krajobraz czy świat roślin, ale także kosmos, fizyka i badania nad ludz-

ści tworzenia. Stan, w którym artysta nie boi się niczego i nic go nie ogranicza.

Jej najnowsze prace, choć na pozór bliskie action painting, powstają według własnych, eksperymentalnych technik. Michalska nakłada i usuwa farby akrylowe, szukając nie tyle efektu, co wizualnej odpowiedzi na pytanie o miejsce człowieka w naturze. Powstają wielkoformatowe płótna, reliefy

kim mózgiem. – Jako twórczyni od zawsze fascynowałam się przyrodą. Początkowo był to pejzaż, później próbowałam uchwycić jego syntezę w nadmorskich lasach. Ale przecież przyroda to nie tylko liście, góry czy woda – mówi Urszula Cecylia Michalska. – W swoich obrazach odwołuję się do przyrody pojmowanej szerzej: jako wiedza o kosmosie, fizyce czy najnowszych badaniach nad mózgiem. Ponad dwa lata temu, gdy media zdmięnowały doniesienia o sztucznej inteligencji, postanowiłam bliżej przyjrzeć się temu zjawisku. To otworzyło mnie na współczesne

odkrycia z różnych dziedzin nauk przyrodniczych. Nie stałam się oczywiście ekspertką, ale mój umysł chłonał te informacje, a potem – niejako sam, bez nadzoru – przetworzył je i stworzył wewnętrzne obrazy.

Artystka przyznaje, że jej ręce, jakby działając na podobieństwo aparatury EEG, zaczęły tworzyć monotypie, które następnie stały się projektami do obrazów. – Ten moment w mojej twórczości był niezwykle, jakby uruchomiła się we mnie siła podświadoma i intuicyjna – opowiada Michalska. – To była chwila niczym niezamówionej, dziecięcej rado-

i monotypie – dzieła, które łączą dyscyplinę z żywiołowością.

Urszula Cecylia Michalska od lat zajmuje się malarstwem, rzeźbą papierową i ilustracją. Projektuje wnętrza, prowadzi także zajęcia plastyczne dla dzieci i dorosłych. Jej prace trafiły do zbiorów prywatnych i instytucjonalnych w Polsce i za granicą, a także do Senatu RP.

Wystawę „Dialog z przyrodą” można oglądać w Centrum Łowicka w Warszawie do 5 października. To propozycja dla tych, którzy sztuki oczekują jako rozmowy – z przyrodą, z wiedzą i z własną wyobraźnią.

żet

Krzysztof Bochus Hipnoza

Krzysztof Bochus od lat przyzwyczaił czytelników do literatury, w której kryminał łączy się z historią. Jego najnowsza powieść zabiera nas do Gdańska zimą roku 1807, Wolnego Miasta pod protektorem Napoleona. W tym mrocznym, pełnym napięcia pejzażu rozgrywa się opowieść o młodym Hamilkarze Sterlingu, który musi zmierzyć się nie tylko z zagadką serii okrutnych morderstw, lecz także z dramatem rodzinnym i własnymi lękami.

Bohater, syn lekarza wojskowego, zostaje wciągnięty w grę, od której zależy życie jego ojca – oskarżonego o spowodowanie śmierci francuskiego generała. Aby ocalić rodzinę, Sterling podejmuje współpracę z francuskimi agentami i staje wobec serii zbrodni, które mogą być dziełem pruskich konspiratorów, gdańskich masonów albo zwykłych przestępców portowych. Jego atutem staje się nie tylko bystry umysł i techniczna pomysłowość, lecz także umiejętność prowadzenia seansów hipnotycznych – motyw oryginalny, a zarazem nieco egzotyczny w realiach początku XIX wieku.

Bochus odmalowuje Gdańsk z epoki napoleońskiej z dużą dbałością o szczegóły. Ulice, zaułki, portowe nabrzeża i pałace tworzą sugestywną scenę, na której rozgrywa się dramat jednostek uwikłanych w wielką politykę. Nastrój miasta – duszny, mroczny, pełen intryg i konfliktów interesów – jest jednym z głównych atutów książki. To tło nie tylko nadaje koloryt, ale wręcz współtworzy akcję.

Intryga prowadzona jest z wyczuciem: początkowo powolna, z czasem nabiera tempa i prowadzi do zaskakującego finału. Czytelnik nieustannie konfrontowany jest z nowymi tropami, które każą zmieniać wcześniejsze przypuszczenia. Jednocześnie autor potrafi zadbać o język i autentyczność epoki, dzięki czemu opowieść nie traci na wiarygodności.

Niektórzy mogą zarzucić powieści rozbudowanie wątków pobocznych czy chwilowe spowolnienie narracji we wstępie. Motyw hipnozy – intrygujący i świeży – bywa też nieco ryzykowny, bo nie każdy czytelnik zaakceptuje go bez zastrzeżeń. Nie zmienia to jednak faktu, że „Hipnoza” to książka, która broni się zarówno jako kryminał, jak i opowieść o epoce przełomu.

Bochus udowadnia, że kryminał historyczny może być nie tylko literacką zabawą w „kto zabił?”, lecz także narzędziem do opowiedzenia o człowieku w czasach wielkich zmian. „Hipnoza” to lektura, która wciąga, trzyma w napięciu i pozostawia po sobie wrażenie spotkania z historią, która wciąż oddycha w ulicach i murach dawnego Gdańska.

Paulina Rabczak

Wiedeńska melodia

Paulina Rabczak powraca z kontynuacją swojej debiutanckiej powieści „W starym Wiedniu”. To historia, która nie jest tylko prostym romansem historycznym, ale przede wszystkim subtelną opowieścią o poszukiwaniu własnej tożsamości, ambicji i skomplikowanej dynamice małżeństwa.

Akcja przenosi nas do Wiednia u schyłku XIX wieku, miasta pełnego blachtru, artystycznych uniesień, ale i sztywnych konwensów. W centrum opowieści znajduje się Klara, która z pozoru ma wszystko – dwojkę dzieci, eleganckie mieszkanie i męża, Franza, spełniającego się w roli dyrektora własnej szkoły muzycznej. Jednak pod powierzchnią tego idealnego obrazka kryje się frustracja. Klara, niegdyś utalentowana pianistka, porzuciła własną karierę dla rodziny i coraz mocniej odczuwa, że w tym „idealnym” życiu zagubiła samą siebie.

Autorka zgrabnie splata wątki obyczajowe z temem historycznym, kreśląc miasto z malarską precyzją. Ulice, kawiarnie i sale koncertowe stają się niemal pełnoprawnym bohaterem. W tym bogatym otoczeniu Klara podejmuje odważną decyzję o powrocie do świata muzyki, co staje się testem dla jej małżeństwa i konserwatywnych poglądów Franza.

„Wiedeńska melodia” to nie jest opowieść o łatwym szczęściu. To historia o walce o marzenia, trudnych wyborach i cenie, jaką płaci się za odwagę. Rabczak unika schematów, zmuszając czytelnika do głębszej refleksji nad tym, co w życiu jest najważniejsze: własne ambicje czy dobro bliskich. Język jest lekki, a emocje bohaterów – autentyczne i przekonujące.

Powieść Pauliny Rabczak to pozycja obowiązkowa dla wszystkich, którzy cenią sobie dobrze napisaną prozę historyczną z silnym wątkiem psychologicznym. To lektura, która urzeka klimatem i zmusza do zastanowienia, czy my sami, tak jak Klara, nie zagubiliśmy gdzieś po drodze własnej melodii.

żet

Rodzinna niedziela w Muzeum Romantyzmu

Muzeum Romantyzmu w Opinogórze zaprasza 21 września 2025 r. na pierwsze po wakacjach spotkanie w cyklu Rodzinnych Niedzieli w Muzeum.

O godz. 15.00 odbędzie się koncert zatytułowany „Kotki, myszki, menuety”. W programie zabrzmią utwory dawnych mistrzów, m.in. Jerzego Fryderyka Haendla, Jana Sebastiana Bacha i Luigiiego Boccheriniego, a także kompozycje z późniejszych epok. Wystąpią:

- Przemysław Skaluba – klarnet
- Konrad Kubicki – kontrabas
- Bartłomiej Zajkowski – fortepian
- Koncert poprowadzi Viola Łabanow.

Po części muzycznej tradycyjnie odbędą się warsztaty artystyczne. Tym razem uczestnicy poznają postać Wincentego Krasińskiego i dowiedzą się, jaką rolę w XIX wieku odgrywały koty w życiu codziennym i sztuce. Motywem przewodnim zajęć będzie pytanie: Czy Wincenty Krasiński bał się czarnego kota?

Bilety można nabyć w sklepie muzealnym oraz na stronie: bilety.muzeumromantyzmu.pl.

żet

Mazowsze
Serwis Polityki
Muzeum jest jednostką organizacyjną Samorządu Województwa Mazowieckiego

Trudno wyobrazić sobie dziś normalne funkcjonowanie miasta (osiedla, każdego większego skupiska ludzi) bez działania służb komunalnych. Im te służby są sprawniejsze, lepiej wyposażone w sprzęt i efektywniej zarządzane, tym jakość życia mieszkańców jest wyższa, ogólny poziom zadowolenia z mieszkania w mieście, na swoim osiedlu większy.

W Ciechanowie firmą, która zala-
twia te potrzeby jest **Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o.**, której właścicielem jest gmina miejska. Zajmuje się świadczeniem szeroko rozumia-
nych usług komunalnych, nie tylko dla mieszkańców Ciechanowa, ale również sąsiadujących z miastem gmin.

Odebrać, zagospodarować, przetworzyć

Podstawową działalnością jest **odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych**, śmieci i zanieczyszczeń, których wraz ze wzrostem poziomu życia wytwarzamy coraz więcej. A rosnące wymogi w tym zakresie, nowe regulacje na poziomie krajowym i unijnym powodują, że przed spółką i mieszkańcami stoją nowe wyzwania. Związane jest z tym **eksploatowanie składowiska odpadów w Woli Pawłowskiej**, jego dalsza rozbudowa i wyposażenie w nowoczesne urządzenia.

Kolejną ważną dziedziną, którą zajmuje się PUK jest **letnie i zimowe oczyszczanie ulic oraz zakładanie i opieka nad terenami zielonymi**. Estetyka ulic i placów, zdrowa zielen w parkach i na skwerach, ciekawe dekoracje kwiatowe – te elementy decydują o obrazie miasta, dobrym samopoczuciu mieszkańców, a także pierwszym wrażeniu o „zielonym mieście”, które zapamięta odwiedzający Ciechanów przybysz.

Ważne jest też dbać o potrzeby naszych czworonożnych przyjaciół. W tym celu prowadzone jest przez PUK **schronisko dla bezdomnych psów** w Pawłowie, nie tylko wylapywanie bezpańskich zwierząt, ale również aktywne prowadzona przez pracowników schroniska adopcja zwierząt, szukanie dla nich nowych właścicieli.

PUK **administruje również cmentarzem komunalnym** na ul. Gostkowskiej w Ciechanowie, a od kilku tygodni nowo oddanym do użytku **Zielonym Targiem na ul. Płońskiej**.

W ubiegłym roku...

Ubiegły rok oraz połowa obecnego są udanymi okresami w działalności przedsiębiorstwa. „Przychód spółki za 2024 r. wyniósł ponad 60 mln zł, wygraliśmy 9 przetargów na usługi, odzyskując do obsługi m.in. gminę Strzegowo, ode-

Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych w Ciechanowie – sprząta i upiększa miasto, opiekuje się zwierzętami, zielenią oraz ...targowiskiem

Prasokontener do odpadów suchych

brano 69 tys. ton odpadów uzyskując rentowność netto 8,16 proc. - czytamy w sprawozdaniu Zarządu. Dzięki stabilnej sytuacji finansowej firma mogła bez problemów kontynuować swoje inwestycje, przeznaczając na to 4,8 mln zł”. Te najważniejsze inwestycje to budowa nowoczesnego, dobrze wyposażonego obiektu w schronisku zwierząt, kontynuacja rekultywacji niecki na składowisku odpadów, zakup niskoemisyjnych pojazdów do odbioru odpadów zasilanych gazem CNG, a także ciągnika dla obsługi terenów zielonych.

...i bieżącym

W 2025 r. zarząd spółki przeznaczył na inwestycje ponad 6 mln złotych. To

Składowisko odpadów w Woli Pawłowskiej

Schronisko zwierząt w Pawłowie - budynek administracyjny, gabinety weterynaryjne

Śmieciarki ekologiczne niskoemisyjne na gaz

Stara i nowa niecka w Woli Pawłowskiej

Odpady wielkogabarytowe

przewidują likwidację sortowni w zakresie przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych. Instalacje te mają się stać **Centrami Recykliku** i mają przetwarzać tylko odpady zebrane selektywnie. W tym celu zapisano na inwestycje RZGOK w Woli Pawłowskiej (Regionalny Zakład Gospodarowania Odpadami Komunalnymi) aż takie

środki - **wyjaśnia prezes Mirosław Szymańczyk**. Przeznaczone zostaną na **instalację nowoczesnych modułów segregujących, budowę 2 hal o pow. 2 tys. m kw.**, fotowoltaikę na dachu sortowni oraz dalszą rekultywację kwatery A, gdzie w przyszłości powstanie farma fotowoltaiczna o mocy 2 MW.

Z mniej kosztownych, ale również potrzebnych inwestycji planuje się **wykonanie zbiornika na wody opadowe** o powierzchni pół hektara nad rzeką Łydynią przy ul. Prymasa Tysiąclecia. Chodzi o zagospodarowanie dla potrzeb Zakładu Zieleni Miejskiej wody, która odprowadzana jest do rzeki z terenów nowo wybudowanych galerii handlowych. A może być spożytkowana m.in. do podlewania kwiatów i drzew w mieście. Zakupione też zostaną nowe pojazdy dla Zakładu Zieleni Schroniska dla zwierząt oraz nisko emisyjnej śmieciarki do zbiórki selektywnie zebranych odpadów.

W następnych latach zarząd widzi konieczność zakupu nowych gruntów położonych przy RZGOK w Woli Pawłowskiej, niezbędnych do rozbudowy kompostowni odpadów zielonych oraz budowy kolejnej niecki składowiska a także biogazowni.

Jak zauważył prezes Szymańczyk w swoim sprawozdaniu z działalności spółki za ubiegły rok, wszystkie te zrealizowane oraz planowane inwestycje mają na celu zrównoważony rozwój przedsiębiorstwa, dostosowanie się do zmieniających przepisów o ochronie środowiska, troskę o niespodowodowanie wzrostu cen usług i oczywiście – utrzymanie i rozszerzenie rynku usług związanych z gospodarką odpadami.

Zielony Targ na ul. Płońskiej

Piknik w Drzazgach

6 września w Drzazgach odbył się kolejny piknik literacki — wydarzenie, które na stałe wpisało się w kulturalny krajobraz środowiska twórczego działdowszczyzny. Jego organizatorką i duszą przedsięwzięcia jest Renata Buczyńska (Działdowska Kuźnia Słowa), dzięki której impreza zyskała nie tylko rozpoznawalny styl, ale też wyjątkową atmosferę. To właśnie ona dba o każdy szczegół — od inspirującego tematu przewodniego, po ciepłą, twórczą oprawę wydarzenia.

Teresa Dwórznik Romańska, Jabłonowo – I miejsce

Leśne uzdrowisko

Zieloność zasnuwa mój wzrok
karmi wciąż oddechem lekkim
jak mgiełka
i łoże miękkie splata
z traw, mchów i wrzosów
a potem
nicią pajęczą ceruje pęknięcia serca
kołyszże do snu ptaszecą muzyką
pod wtór perkusisty dziecięcia
a łagodny poszum drzew i woń żywicy
zsyłają sielskie sny,
że nie śmiałybyś wybudzić się
gdyby nie sosnowa szyszka
i mrówcze towarzystwo
co to potrafi wzburzyć krew tak,
że nawet gdybyś czuł niemoc
we wszystkich członkach,
to od razu postawi cię na równe nogi.

**Dorota Kalinowska
– Sosnowska, Lidzbark
(II miejsce)**

Mój lesie...

Ukołysz mnie swoją melodią
utul ramieniem sękatym
liśćmi mnie okryj i oczaruj
lepkim żywicznym zapachem

Gdy mech spuchnięty rosą poranną
będzie mi miękkim łóżem
zdradź mi swe tajemnice
a ja ci opowiem moje ...

Mów do mnie zanuć zaśpiewaj
z wilgą lub ziębą w duecie
pozwól mi się nasycić twoim
pachnącym zielonym oddechem

Ja dam ci pieśń pełną zachwytu
i grzywę starganą rozczeszę
będę ci szeptać czule
jak bardzo tęsknię za tobą
mój lesie...

**Andrzej Przybyszewski,
Działdowo (III miejsce)**

Dary lasu

Lesie bujny, żyzny lesie
być ptakiem w twoich dłoniach
zielonych, pachnących, gdzie cisza niesie
spokój, ukojenie w skroniach.

Żywicielu, ostojo zwierząt i ludzi
kiedy rzeński poranek się budzi
wdycham w płuca krystaliczny tlen
znikają troski, ból, niechciany sen.

Leczysz ziołami, aromaty rozczaszas
natchnieni poeci wiersze piszą
skłóconych kochanków nawracasz
rozbudzone ptaki wszystko słyszą.

**Krystyna Braun,
Lidzbark (wyróżnienie)**

Po co nam lasy

W mieście wciąż żyjesz w hałasie i stresie
Odnajdziesz spokój pośród

drzew tu w lesie
Tu ptaki śpiewają swój radosny trel
Dęby, brzozy, sosny dają przyjemny cień
Po co nam lasy ?
Dla uśmiechu i ciszy
Dla myśli spokojnych
tu nikt ich nie słyszy
Dla tleny co pachnie żywicą i mchem

Tu zrozumiesz różnicę między
nocą i dniem

Po co nam drzewa ?
Dla chwil bez pośpiechu
Dla spokojnego, zdrowego oddechu
Liście ci zatańczą gdy będziesz
w rozsypce
Zagrają melodie jaworowe skrzypce
Własnym rytmem wszystko tu żyje
Cuda natury las w sobie kryje
Tu z każdym krokiem wracasz do siebie
A las ci życzy: „bądź lekki jak
chmurka na niebie”.

Dorota Domeracka, Lidzbark

Po co nam te lasy

I po co nam te lasy
Gdy serca pordzewiały
Oczy smutkiem zasnute
A usta mówią niedbale

I po co nam te lasy
Kiedy się wciąż mijamy
W pośpiechu i zgiełku życia
Niewiele im z siebie damy

I po co nam te lasy
Przepiękne o każdej porze
Realizm w czystej postaci
Widziany w telewizorze

I po co nam te lasy
By żyć oddychać i chłonać
Tlen czysty z liścia każdego
Zanim nie zdążą spłonać

By patrzeć w niebo wysoko
By kochać gałązkę każdą
By być dla nich dla siebie

**Katarzyna Kowalska,
Ościsłowo**

Po co nam te lasy?

Rzuć trywialne to pytanie
ojcu filozofów - Sokratesowi
a dostaniesz w odpowiedzi prorocstwo:

po to, by Makbet miał się czego bać;
by Grunwald nie był stepem
akermanskim;
a mogiły ofiar hitlerowskich
nie stanowiły krajobrazu
postapokaliptycznej Europy;
po to, by powstańczy bohaterowie
Jan i Cecylia

kie — różnorodne pod względem formy,
nastroju i interpretacji. Co istotne, uczestnicy
nie tylko tworzą, ale również aktywnie angażu-
ją się w wybór i ocenę prac, podczas konkursu
jednego wiersza. Piknik w Drzazgach to nie
tylko spotkanie z literaturą, ale też z ludźmi,
którzy czerpią radość z tworzenia i dzielenia
się słowem. My również dzielimy się dzisiaj
leśną, konkursową poezją.

Jak to po co ?
Bez lasu nie da się żyć
W nim znajdziesz wszystko,
Potrzebne do przetrwania.

Puternicka Ewa - Ciechanów

Podziękowanie

Wszystkim którzy walczyli
niezłomnie
za wolną Polskę
dziękuję

Kombatantom
choć ich już niewiele
na tym ziemskim padole
dziękuję

Poległym w walce
o naszą przeczysz
wspólną sprawę
dziękuję

Tym zapomnianym
śpiącym gdzieś w lasach
beziemiennych
dziękuję

**Ewa Stangrodzka-Kozłowska
- Ciechanów**

Puszcza

dziś puszcza stała się biała
od lśnienia leż martwego nieba
i mgieł które niosły pierwszy chłód
i pierwsze jesienne drżenia

a wiatr
rozwieszał siwe włosy
po dzikich gałęziach
wiązał dzioby zamkniętym ptakom
niósł końskie ślady pełne
pijanych żuków
błyszczących i zielonych

w bagnistych uroczyskach
złośliwe wywroty
strzelały trawami w nozdrza
starych żubrów
puszcza stawiała się wieczna

swym kurhanem spomiędzy jodeł
tajemniczo i podniośle oddawali
piękno miłości
silnej niczym dąb Broniewskiego

wszak lasy - świątynie bóstw
słowiańskich
pełne czci i respektu
nim chrześcijaństwo ochrzciło Polan,
były i pozostały różnorodną
formą natury
doskonałego dzieła boskiego

Wreszcie by matki, teściowie i babki
idąc na grzyby, czy jagody
darowały nam chwilę spokoju

Zatem, po to nam te lasy
by żyć

Edyta Nowakowska, Lidzbark

Las

Czuję zapach lasu,
woń roznosi się dokoła
Co by było, gdyby las zaginął ?
Trudno byłoby się z tym pogodzić.
Las to nasze płuca
Brak jego istnienia
Powoduje brak energii i tlenu

Dbajmy o zielony skrawek ziemi
Bez niej jesteśmy martwi
Nie da się żyć bez słońca, bez zieleni
Jak serce potrzebne do przeżycia.

Po co nam te lasy ?
Ktoś zadaje pytanie ?

Dziedzictwo Krasińskiego, Opinogóra, ... Ducha

W ub. piątek (12 września) w Muzeum Romantyzmu w Opinogórze, odbył się wernisaż wystawy - „Dziedzictwo ducha. Zygmunt Krasiński”.

To szczególna wystawa poświęcona postaci Zygmunta Krasińskiego, wybitnej postaci tego rodu, wielkiego poety, dramaturga i patrona muzeum.

Podkreśliła to **Monika Salamon-Miloboszevska** witając gości przed wejściem do muzealnych pomieszczeń: „Wystawa „Dziedzictwo ducha. Zygmunt Krasiński” jest wyjątkowa, bo kolejny raz udowadniamy na niej niezwykłość Zygmunta Krasińskiego – mistrza epoki romantyzmu, który żył i tworzył w ukochanej również przez nas Opinogórze i który swą twórczością miał ogromny wpływ na sztukę innych Mistrzów w różnych aspektach i różnych epokach. Inspiracje można dostrzec w literaturze, malarstwie, muzyce”.

Wystawa jest bogata, ilościowo i jakościowo, eksponaty, pamiątki rodowe, obrazy i inne dzieła zgromadzone w kilku salach. W pierwszej części zaprezentowana została najbliższa rodzina Zygmunta Krasińskiego: rodzice Maria i Wincenty Krasińscy, żona Eliza z Branicz, osoby, które kształtowały ideową; patriotyczną i artystyczną postawę poety oraz dzieci: córka Maria Beatrix, synowie Zygmunt i Władysław oraz wnuk Adam. Prezentowane są osoby z grona następców ideowych Zygmunta, których wrażliwość skłaniała do zainteresowania się literackim wyrazem własnych myśli i pragnień, a w ślad za tym potrafiły umiejętnie upowszechnić

dobrze imię i dziedzictwo swego genialnego przodka.

W kolejnych salach możemy obcować z obrazami i dziełami malarzy, literatów i muzyków, którzy czerpali, wzorowali, inspirowali się twórczością poety. To dzieła: Jana Matejki, Jacka Malczewskiego, Artura Grottgera, Henryka Rodakowskiego, Leona Kaplińskiego, Stanisława Wyspiańskiego, Ignacego Paderewskiego i Cypriana Kamila Norwida.

Zwrócono uwagę na wznowienia utworów Krasińskiego, tworzenie

wizerunków, publikowanie poświęconych mu utworów, a wreszcie – prace nad nagrobkiem.

Ciekawostką jest wykorzystanie na potrzeby ekspozycji sztucznej inteligencji, m.in. ożywienie portretów Krasińskich.

Dyrektor Monika Salamon-Miloboszevska zapraszając do zwiedzania wystawy podkreśliła rolę dr Barbary Ciciory, autorki scenariusza oraz kuratora zewnętrznego wystawy oraz dr Zuzanny Łapięś, która zaaranżowała ekspozycję „w sposób przejmujący

i przemawiający swym kolorytem oraz formą”. Dodała, że całe przedsięwzięcie artystyczne kosztowało wiele mozolnej, twórczej, wieloaspektowej pracy przy projekcie całego zespołu pracowników Muzeum Romantyzmu. I mogło być zrealizowane dzięki środkom finansowym **Samorządu Województwa Mazowieckiego**.

Patronat nad wystawą sprawuje **Marszałek Adam Struzik**.

Wykorzystano dobrą współpracę opinogórskiej instytucji z Muzeami Narodowymi w Warszawie, Krako-

wie, Wrocławiu, Poznaniu i Kielcach, Muzeum Miejskim Wrocławia, Muzeum Warszawy, Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie, Muzeum Śląska Opolskiego, Zamkiem Królewskim w Warszawie, Zamkiem Królewskim na Wawelu, Archiwum Narodowym w Krakowie, Zakładem Narodowym im. Ossolińskich we Wrocławiu, Biblioteką Jagiellońską w Krakowie oraz z prywatnymi właścicielami dzieł sztuki. **er**

Wystawa otwarta będzie do końca listopada br., w godz. 10-18.

Muzeum Romantyzmu w Opinogórze

serce Polski

PATRON HONOROWY
Marszałek
Województwa
Mazowieckiego

Muzeum jest jednostką organizacyjną Samorządu Województwa Mazowieckiego

Istotne jest nie to, by być geniuszem, ale to, by umiejętnie i uczciwie korzystać z tych talentów...

Spory są wciąż te same

Rozmowa z dr **Barbarą Ciciorą**, autorką wystawy „Dziedzictwo ducha. Zygmunt Krasiński” w Muzeum Romantyzmu w Opinogórze

***Pani doktor, przed rokiem w Muzeum Romantyzmu w Opinogórze miało miejsce otwarcie wystawy „Matejko i Krasińscy”. Była pani autorką i kuratorem tej ciekawej wystawy. Proszę przypomnieć dlaczego połączyła pani te dwie postaci: wybitnego malarza historycznego i genialnego poety, naszego trzeciego wieszca?**

Co ich łączyło? Czy oni się znali, czy w ogóle kiedykolwiek się spotkali?

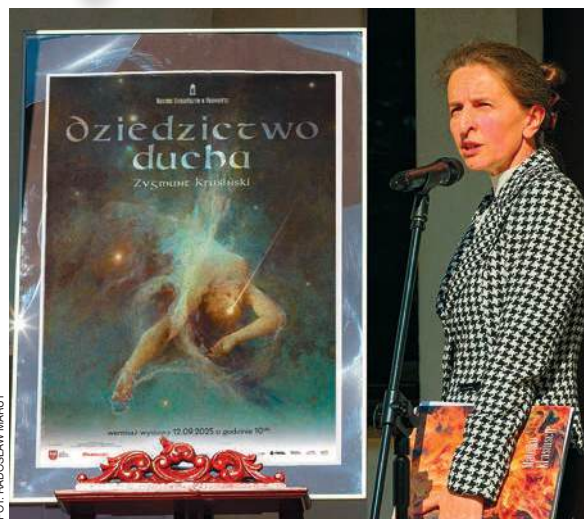
- Związek obu postaci był oczywisty, ponieważ młody, 23-letni Jan Matejko namalował w 1861 roku obraz alegoryczny, *Polonia* inspirowany dwoma utworami Zygmunta Krasińskiego – *Psalmami przyszłości* oraz poematem *Pokusa*. Obaj twórcy nie spotkali się – Matejko rozpoczynał swą malarską drogę około połowy XIX wieku, gdy Zygmunt zmierzał już do końca swoich dni, ale artystyczna spuścizna po wieszczu rozpalala serca i wyobraźnię młodych Polaków, także tych mieszkających w Krakowie. Stworzyli nieformalne stowarzyszenie, nazwane później przez historyków *Przedburzowcami*, i na zebraniach prezentowali własne osiągnięcia artystyczne, naukowe, publicystyczne oraz poznawali twórczość polskich poetów. W spotkaniach brał udział także Artur Grottger, co miało wpływ na tworzone przez niego obrazy. Z kolei dorosły Matejko, gdy był dyrektorem i pedagogiem w krakowskiej Szkole Sztuk Pięknych potrafił zainteresować

utworami Zygmunta Krasińskiego swoich uczniów: Stanisława Wyspiańskiego, Józefa Mehoffera, Jacka Malczewskiego, Witolda Pruszkowskiego i innych. Ich dzieła pokazujemy na obecnej wystawie „Dziedzictwo ducha. Zygmunt Krasiński”.

***Kilka dni temu, we Dworze Krasińskich w Opinogórze, mogliśmy uczestniczyć w wernisażu właśnie tej wystawy. Co się kryje za tym tytułem? Intrygującym, ale trudnym do odgadnięcia? Dziedzictwo – no to wiadomo. Ale... duch?**

- Zależy jak rozumiemy słowo DUCH... Sporo wyjaśnia sam Krasiński w liście do przyjaciela, Jerzego Lubomirskiego: *„Masz dług zaciągnięty u umarłych, z których powstał, a który winienś zapłacić nieurodzonym, którzy z Ciebie powstaną – i to nie mówię ci o cielesku tylko, mówię o duchu! Rody albowiem tak jak ludy są duchem.”*

Można współcześnie powiedzieć - „Rodziny tak jak ludy są duchem”. Jeśli tak rozumiemy DUCHA, to mamy na myśli przede wszystkim relacje kulturowe i cywilizacyjne, które zobowiązują nas do dbałości o dobrostan rodziny, kraju i świata. Można też rozumieć DUCHA w sposób w jaki Krasiński przedstawił w *Psalmach przyszłości*, czyli mistycznie, jako Absolut, dzięki którego działaniu człowiek zwraca się ku Doskonałości i w ten sposób kształtuje swoje życie – nieustannie je udoskonala.

Obie postawy są reprezentowane na wystawie – przez cytaty z pism wieszca, dzieła sztuki, utwory muzyczne; także przez postacie: córkę Zygmunta Krasińskiego, Marię Beatrix oraz jego wnuka – Adama, starałam się pokazać, że istotne jest nie to, by być geniuszem, ale to, by umiejętnie i uczciwie wykorzystywać talenty, które się ma, by nie zapominać o wielkich poprzednikach, ale umiejętnie korzystając z ich wiedzy i dorobku kształtować obecną rzeczywistość. Do takiej ciągłości DUCHA wzywa nas poeta i jego rodzina.

***Zajmuje się pani zawodowo twórczością polskich romantyków. Związkami poezji z innymi dziedzinami sztuki, ideami, sferą ducha...**

Czy tamte idee, spory, przesłania poetyckie sprzed 200 lat mogą być interesujące dla szerszego kręgu odbiorców?

cywilizacyjnych, tych, które wymagają pracy nad sobą samym i społeczeństwem. To przesłanie Zygmunta Krasińskiego.

***Rozumiem, że może zaciekać młodych ludzi muzyka powstała w epoce romantyzmu, może malarstwo, rzeźba. Ale w jaki sposób, w dobie smartfonów i Tik Toków zachęcić do przeczytania poezji „Nie-Boskiej komedii”, albo „Przedświtu”?**

- Prócz szkolnej edukacji? Nakręcić film, najlepiej block – buster. Tworzyć genialne i dowcipne memy (śmiech).

Dziś wielu młodych sięga samodzielnie po klasyków, poezję – czytają Platona, hiszpańskich mistyków, Słowackiego. Internet daje im niemal nieograniczone możliwości. Buszują więc w tym morzu możliwości i każdy łowi perłę o jakiej marzy.

Jednak nie miejmy złudzeń. Krasiński pisał dla ludzi dojrzałych. Jeśli sami zachwycimy się jego poezją, listami, myślami – to będziemy umieli przekazać tę fascynację naszym dzieciom i wnukom.

***Wiele wiemy o życiu i twórczości samego Zygmunta Krasińskiego, m.in. dzięki działalności Muzeum Romantyzmu w Opinogórze: wystawom – stałym i czasowym, wydawnictwom, sesjom naukowym, imprezom kulturalnym, itd. Ale na obecnej wystawie wiele słów powiedziano także o innych Krasińskich. Kto z tej rodziny, zdaniem pani, zasługuje na uwagę i dlaczego?**

To pytanie nie do mnie, ale do pracowników Muzeum Romantyzmu w Opinogórze – to oni badają historię Krasińskich, ich zasługi, ale i słabości, problemy, z którymi borykali się. To dzięki Koleżankom i Kolegom z Opinogóry poznałam wiele wybitnych osobowości, wspaniałych postaci, które pracowały z zapałem, pomimo mimo przeszkód, dla swojej rodziny, dzieci, ale także dla swojej Ojczyzny. Każdej z tych postaci warto przyrzeć się z uwagą, bo możemy w ich losach odnaleźć nasze własne sprawy, nasze własne życie.

***Proszę przekazać naszym czytelnikom, którzy wybiorą się do Muzeum Romantyzmu w Opinogórze na wystawę, przemierzając sale z eksponatami – na co mają zwrócić szczególną uwagę?**

- Spójrzeć uważnie i odnaleźć część siebie. To najważniejsze. Jednak jeśli szukać wskazówek, to odkryciem wystawy jest obraz *Spadająca gwiazda* namalowany przez Witolda Pruszkowskiego w 1884 roku do utworu 19-letniego Zygmunta Krasińskiego *Gwiazda*. Krasiński zawarł go w liście do przyjaciela Anglika, Henryka Reeve, który rozumiał zaangażowanie Polaka w sprawę przyszłości własnego kraju, w odzyskanie przez Polskę nie tylko niepodległości, ale także ważnego miejsca wśród narodów świata.

RYSZARD MARUT

Długodystansowiec

Rozmowa z **Andrzejem Pietrasikiem**, burmistrzem Płońska

*** Jest pan jednym z najdłuższych urzędujących burmistrzów w Polsce, a w 2018 i 2024 roku wygrał Pan wybory w pierwszej turze. Jaka jest pana recepta na taką długodystansowość w samorządzie?**

- Sprawuję funkcję burmistrza przez 30 lat. Co cztery, a ostatnio co pięć lat podczas wyborów poddaję się ocenie mieszkańców Płońska. Ta ocena jest pozytywna, a to oznacza, że kierunki działania samorządu, które wyznaczam, i zadania które realizuję z moimi współpracownikami, dzięki bardzo dobrej współpracy z Radą Miejską, a także jakoś świadczonych usług dla miasta są pozytywnie odbierane przez płońszczan. Dobry samorządowiec musi umieć słuchać mieszkańców i rozumieć ich potrzeby. Musi też być menadżerem, zarządzać zmianami, radzić sobie z co raz to nowymi wyzwaniami, działać na wielu kierunkach, wykorzystywać wiedzę, doświadczenie, a także kontakty. Musi potrafić pracować w zespole. Sam niewiele znaczy.

*** Gdyby miał pan porównać zarządzanie miastem w 2002 i w 2025 roku. Jakie są różnice?**

- Polska przed wejściem do Unii Europejskiej i Polska jako pełnoprawny członek Wspólnoty Europejskiej to dwa zupełnie różne światy.

Kiedy w 2002 roku po raz pierwszy zostałem wybrany przez mieszkańców w wyborach bezpośrednich, wiedziałem, że przed Płońskiem jest dziejowa szansa na ekspresowy rozwój. I tak się też stało. To był czas, kiedy musieliśmy wykonać gigantyczną pracę, by nauczyć się funkcjonować w Unii Europejskiej – przygotowywać wnioski o dofinansowanie, opanować nowe przepisy i procedury. Musieliśmy wdrożyć nowe standardy dotyczące obsługi interesantów i te związane z jawnością życia publicznego. Dziś jesteśmy w zupełnie innym miejscu. Dzięki pozyskaniu łącznej przez Płońsk 160 milionów złotych z Unii Europejskiej czy też funduszy norweskich (ponad 6,5 tys. zł na mieszkańca) zmodernizowaliśmy kompleksowo nasze miasto: drogi, budynki użyteczności publicznej, szkoły i przedszkola. Stworzyliśmy nowe miejsca kultury – MCK, planetarium, dwa muzea, zadbałmy o zieleni, zrewitalizowaliśmy rynek, pobudowaliśmy trzy obwodnice, sieć dróg rowerowych. I to nie wszystko, bo te inwestycje przyczyniły się do dalszego rozwoju. Wprowadziliśmy Płońsk na zupełnie nowy poziom jakości życia. I nadal to robimy, bo ten dziejowy moment, o którym wcześniej mówiłem, nadal trwa. Chcę to wyraźnie podkreślić: wszystkie inwestycje realizowane przez gminę miasto Płońsk są realizowane z udziałem środków z UE, w pewnej części z udziałem środków rządowych.

*** Zatrzymajmy się jeszcze w roku 2002, gdy w pierwszych bezpośrednich wyborach został pan wybrany burmistrzem. Jakie wówczas były najpilniejsze, najważniejsze problemy do rozwiązania?**

- Pierwsze dwie największe, najbardziej kluczowe inwestycje, o których trzeba pamiętać, to „Budowa dużej kanalizacji w Płońsku”, zmodernizowana dzięki częściowo umarzałnej pożyczce z NFOŚ o wartości 20 mln zł i modernizacja ciepłowni w PEC o wartości 33,7 mln zł, zrealizowana dzięki dotacji z EkoFunduszu, pożyczce z NFOŚ i kwocie 4,6 mln zł ze środków spółki miejskiej PEC. Proszę sobie wyobrazić, że inwestycje te przekraczały ówczesny budżet miasta!

Trzeba było zmienić też mentalność – otworzyć się na zagranicznych partnerów, pozbyć kompleksów i uwierzyć, że Płońsk jest pełnoprawnym miastem europejskim.

*** Gdyby pan miał wymienić największy sukces i porażkę w swojej pracy burmistrza... Co by to było?**

- Moim największym sukcesem jest wieloletnie zaufanie płońszczan, zbudowanie wzajemnych relacji z mieszkańcami na przestrzeni 7 kadencji, a także zorganizowanie zespołów pracowników, które stanowią do tej pory podstawę, jeśli chodzi o pozyskiwanie środków z Unii Europejskiej.

Porażką dla Płońska było przerwanie w 2015 r. procesu przejęcia przez miejską spółkę Zarząd Dróg i Mostów, będącego w upadłości Przedsiębiorstwa Robót Drogowo-Mostowych. Przypomnijmy, że PRDM dysponował działającą wytwórnią asfaltu, bocznica kolejową, nie był też zadłużony w ZUS. Istniał już realny biznesplan wykorzystujący potencjał PRDM – szczególnie wytwórnię mas bitumicznych, uwzględniający udział spółki w przebudowie trasy nr 7 czy budowie obwodnicy zachodniej, którą spółka mogłaby realizować samodzielnie. ZDiM posiadał już listy intencyjne na sprzedaż części nieruchomości PRDM, co oznaczałoby, że inwestycja sama by się sfinansowała. Fundusze w latach 2015-2025 na działania drogowe były tak duże, że miejska spółka ZDiM z potencjałem PRDM ugruntowałaby swoją pozycję i była w zupełnie innym miejscu, dając pracę wielu mieszkańcom Płońska i okolic, a także wpływ na podatek do budżetu miasta.

Przez decyzję radnych miasto straciło szansę na pozyskanie średniej wielkości zakładu – z doświadczeniem, dużym potencjałem i reputacją. Niestety, ówczesna większość w radzie podjęła niekorzystną dla miasta decyzję. Skutki tej decyzji są widoczne, gdy popatrzymy na to, co z PRDM pozostało...

*** Miejskie Centrum Kultury zostało rozbudowane, powstał Dom Pamięci, Muzeum Ziemi Płońskiej, do którego przeniosła się także Pracownia Dokumentacji Dziejów Miasta, a także Obserwatorium Astronomiczne. Czy powstanie nowoczesna siedziba dla Miejskiej Biblioteki Publicznej?**

- W planie inwestycyjnym miasta jest nowa siedziba Miejskiej Biblioteki Publicznej i Miejskiego Centrum Usług Społecznych. Mamy kilka wariantów lokalizacyjnych – po starym budynku urzędu, który został rozebrany, w okolicach rynku lub w istniejących budynkach wymagających modernizacji, np. przy ul. Płockiej 19. Realizacja tych inwestycji będzie zależała od możliwości pozyskania przez miasto Płońsk środków z UE.

*** Jak przebiegała praca związana z budową stadionu? Zgodnie z harmonogramem?**

- Prace wyprzedzają harmonogram. Zaangażowanych jest już ponad 20 milionów złotych. Według zapowiedzi wykonawcy do końca roku powinny zakończyć się wszystkie prace zewnętrzne. Pnie się w górę budynek socjalno-sportowy, praktycznie na całej powierzchni ułożona jest bieżnia. W tej chwili wszystko wskazuje na to, że prace zakończą się wcześniej, natomiast – zgodnie z umową – wykonawca ma czas na zakończenie prac do końca października 2026 r.

*** Jakie inwestycje planujecie w oświacie? Co jeszcze pozostało do zrobienia?**

- W przypadku oświaty inwestujemy w infrastrukturę, ale także w uczniów i kadre pedagogiczną. „Dostępne szkoły podstawowe w Płońsku” to projekt dedykowany uczniom płońskich szkół podstawowych ze specjalnymi potrzebami, który umożliwi im uczestnictwo w edukacji ogólnodostępnej. W ramach projektu w we wszystkich czterech szkołach podstawowych zainstalowane zostaną windy,

Burmistrz Andrzej Pietrasik na budowie stadionu, największej inwestycji sportowej w historii miasta

pojawia się też odpowiedniej szerokości drzwi, antypoślizgowe posadzki, pochylnie dla wózków i podjazdy. Projekt przewiduje również oznaczenia ostrzegawcze, etykiety, tabliczki czy nakładki na poręcze.

Po zakończeniu realizacji projektu uczennice i uczniowie płońskich szkół podstawowych bez względu na niepełnosprawności i utrudnienia logistyczne – no-transportowe będą mogli w pełni skorzystać z oferty edukacyjnej. Projekt ten realizujemy w ramach programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027. Całkowita wartość wynosi 8,6 mln zł, a dofinansowanie z UE – 7 mln.

To nie wszystko. Miasto Płońsk jest partnerem projektu Mazowiecka Szkoła Przyszłości. Jego celem jest poprawa wyników egzaminu ósmoklasisty w miejscich podstawówkach.

29 lipca miasto podpisało umowę o partnerstwie z Województwem Mazowieckim dotyczącą realizacji projektu. Do udziału w nim zostały zakwalifikowane trzy szkoły podstawowe, w których wyniki egzaminu ósmoklasisty, na podstawie danych Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, były w 2024 r. równe bądź niższe od średniej w regionie. Są to Szkoła Podstawowa nr 1, Szkoła Podstawowa nr 2 i Szkoła Podstawowa nr 4. Łącznie 1113 uczniów oraz 23 nauczycieli. Realizacja projektu jest możliwa dzięki wsparciu Funduszy Europejskich dla Mazowsza.

Dzięki udziałowi w projekcie szkolne pracownie zostaną wyposażone w sprzęt do prowadzenia zajęć eksperymentalnych i interdyscyplinarnych, uczniowie będą mogli korzystać z zajęć dodatkowych, wycieczek oraz aplikacji rozwijających kompetencje kluczowe i społeczno-emocjonalne, a nauczyciele z warsztatów z zakresu efektywnego uczenia się i pracy metodą eksperymentu ze szczególnym uwzględnieniem kształtowania analitycznego myślenia.

Realizuję mój program wyborczy – gabinet dentystyczny w każdej szkole. W tej chwili gabinet działa w SP nr 2. Został pozytywnie przyjęty przez dzieci i rodziców. Będę dążył do tego, by gabinety działały we wszystkich płońskich szkołach podstawowych.

Kolejnym zadaniem przed nami jest budowa hali sportowej przy Szkole Podstawowej nr 4 i remonty zarówno „dużej” jak i „małej” „czwórki”. Chciałbym także zmodernizować przedszkola. Realizacja tych zadań będzie zależała od środków finansowych, możliwości pozyskania dofinansowania, a także – w przypadku przedszkoli – demografii.

*** Kwestia ulic miejskich. Które będą w najbliższych latach modernizowane?**

- W 2025 r. zmodernizowaliśmy gruntownie ul. Prosta, fragment ul. Szkolnej, kończymy remont Moniuszki. Zaczęliśmy kompleksową budowę ulicy Postępu Rolniczego. W dalszej kolejności będziemy remontować następne ulice na Poświętnem: Noakowskiego, Parkowej i Kmicica.

Mamy 10-milionowe dofinansowanie z UE na budowę ulicy Kolejowej. Wartość tej inwestycji wyniesie ponad 12 mln zł. Inwestycja obejmuje budowę i rozbudowę jezdni ulicy Kolejowej, przebudowę fragmentu jezdni ulicy Towarowej, wyznaczenie nowych przejść dla pieszych, budowę ronda na skrzyżowaniu ulicy Kolejowej i Towarowej, przebudowę istniejącego prawostronnego chodnika, budowę zatoczek postojowych, przebudowę istniejącego lewostronnego chodnika na ciąg pieszo-rowerowy, budowę kanalizacji deszczowej, budowę i przebudowę zjazdów do posesji, budowę sieci energooszczędnego oświetlenia ulicznego wraz z latarniami i doświetleniem przejść dla pieszych. To jest bardzo ważna inwestycja również w kontekście tego, że droga będzie prowadzić do Muzeum Ziemi Płońskiej oraz Planetarium i Obserwatorium.

Proszę zwrócić uwagę, że budujemy drogi kompleksowo, z pełną infrastrukturą, tam gdzie ich brak – z kanalizacją i oświetleniem.

Złożyliśmy wnioski w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na „Remont nawierzchni 1 Maja”, a także na „Remont chodników przy ul. Wojska Polskiego”.

*** Płońskie Rutki zostaną odmulone. Kiedy będzie można popływać np. kajakami?**

- Płońsk za pośrednictwem Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej pozyskał blisko 11 mln zł z Unii Europejskiej. Zasadniczym elementem projektu pn. „Dostosowanie zielono-niebieskiej infrastruktury w Płońsku do zmian klimatu” jest renaturyzacja (odmulenie) akwenu Rutki. To jednak nie wszystko. Pomiedzy mostem a kładką i rzeką Płonką a ulicą Grobickiego (obwodnica wedłowska) powstaną dwa zbiorniki retencyjne, których zadaniem będzie m.in. zapewnienie nawodnienia terenom zieleni w okresie suszy.

W dorzeczu Płonki zaplanowano też montaż 10 hamaków oraz posadzenie 25 drzew o wysokości 2-2,5 m. Odbetonowana zostanie przestrzeń w parku Konstytucji 3 Maja. Przybędzie zieleni przy Przedszkole Nr 3 Płońsk i przy ulicach Fiołkowej i Hiacyntowej.

9 września ogłosiliśmy przetarg na usługę „Renaturyzacja zbiornika wodnego i likwidacja zasklepienia wraz z zagospodarowaniem zieleni w ramach zadania pn. Dostosowanie zielono-niebieskiej infrastruktury w Płońsku do zmian klimatu”. Na oferty czekamy do 14 października.

Zgodnie z umową o dofinansowanie, inwestycję trzeba zakończyć do 30 września 2027 roku. Inwestycja umożliwi uprawiania sportów wodnych na Rutkach, w tym pływanie, ponieważ chcemy zastosować – przy wykorzystaniu odpowiednich roślin – biologiczne oczyszczanie wody. Chcemy, żeby zbiornik i otoczenie Rutek były najpiękniejsze

w Płońsku. Społecznie to bardzo potrzebna inwestycja.

*** Czy miejska komunikacja w Płońsku się sprawdziła?**

- Ekologiczna komunikacja miejska – dwa autobusy, w tym jeden elektryczny, i inteligentny system do ich obsługi, była elementem dużego projektu „Budowa ścieżek rowerowych w ramach działania ograniczenia zanieczyszczeń powietrza i rozwój mobilności miejskiej”. Komunikacja jest potrzebna. Dla takich grup jak kobiety z dziećmi dojeżdżającymi do szkół, seniorów czy pracowników jadących do zakładów pracy to jedyny sposób komunikacji.

*** Zapowiedział pan budowę drugiego bloku SiM. Jest zapotrzebowanie na trzeci?**

- Zdecydowanie jest. Widzieliśmy to podczas naboru do pierwszego bloku przy ul. Padlewskiego. Już teraz zgłaszają się na wstępną listę osoby chętne do zamieszkania w nowym bloku, który ma powstać przy ul. Żołnierzy Wykłętych. Myślę, że to nowy trend na rynku budowlanym, szczególnie dla osób, które nie mają zdolności kredytowej i nie mogą kupić mieszkań na wolnym rynku. Ponadto SiM daje możliwość dojścia do własności. Na sesji Rady Miejskiej 18 września podjęte zostaną uchwały w sprawie przekazania nieruchomości miejskiej, na której powstanie inwestycja, do spółki SiM. Mam też informację, że spółka przystępuje już do prac projektowych.

Jeśli będą chętni, będziemy budować kolejne bloki na miejskich gruntach.

*** Płońsk jest miastem ekologicznym?**

- W Płońsku mamy spełniający najwyższy standard system odbioru odpadów komunalnych i ich przetwarzania, nowoczesną stację uzdatniania wody, system odbioru i oczyszczania ścieków komunalnych, biogazownię, elektrociepłownię na biomasę, fotowoltaikę, ograniczamy niską emisję, zatrudniliśmy ekodoradcę, którego jednym z zadań jest pomoc mieszkańcom w pozyskiwaniu środków na wymianę źródeł ciepła i termomodernizację, prowadzimy edukację ekologiczną. W przyszłości naszym celem będzie renaturyzacja rzeki Płonki.

*** Jak układa się współpraca z obecnymi władzami powiatu?**

- Zarówno dla mnie – jako burmistrza Płońska, jak i dla powiatu – jako organu założycielskiego, bardzo ważny jest płoński szpital. I chociaż za szpital odpowiada zarząd powiatu, staram się jako burmistrz Płońska pomagać, by jego kondycja była jak najlepsza. Pomagamy również w działaniach inwestycyjnych. Współpracy wymagają np. inwestycje wykraczające ponad gminę, np. budowa drogi wojewódzkiej nr 632 (Płońsk-Nowe Miasto), wraz z ciągiem rowerowym i rondami. Wspólnie organizujemy różnego rodzaju wydarzenia i imprezy. Często spotykam się z zarządem powiatu w sprawach kluczowych dla miasta i powiatu – jako burmistrz i jako przewodniczący Konwentu Wójtów i Burmistrzów.

*** Wracając do pierwszego pytania. Wiele się ostatnio mówi o dwukadencyjności samorządowców. Co pan na temat sądzi?**

- Podzielał stanowisko korporacji samorządowych, m.in. Związku Miast Polskich i Unii Metropolii Polskich. Dwukadencyjność pozbawia obywateli konstytucyjnego prawa wyboru, a kandydatów prawa ubiegania się o mandat zaufania społecznego. Jest to naruszenie zasad wolnych wyborów i ograniczenie zarówno czynnego, jak i biernego prawa wyborczego. To mieszkańcy gmin, w tym miast, powinni decydować kto i jak długo będzie wójtami lub burmistrzami. Żaden polityk ani urzędnik z Warszawy nie powinien tego prawa odbierać.

*** Wójtowie, burmistrzowie, prezydenci wybierani są w wyborach bezpośrednich. Czy pana zdaniem nie powinno być tak samo w przypadku starostów?**

- Docelowo tak to powinno wyglądać. Wymaga to jednak zmian ustrojowych. Taka zmiana oznaczałaby, że powiatem zarządzać będzie starosta, a nie pięcioosobowy zarząd. Podkreślam, że najlepsza forma wyborów jest taka, w której każdy obywatel decyduje, kto będzie stał na czele gminy, miasta czy też powiatu.

KO

Edukacja zdrowotna - między strachem a troską

Szkoła Podstawowa nr 5 w Ciechanowie jeszcze nie prowadzi lekcji edukacji zdrowotnej. Na razie opublikowała w internecie (3 września) zestaw informacji dla rodziców; Szkoła Podstawowa nr 6 w Mławie prowadzi analogiczną komunikację, a delegatura Mazowieckiego Samorządowego Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Ciechanowie prowadzi dopiero webinarium „Edukacja zdrowotna na starcie — kierunki, wyzwania”. To sygnały, że większość placówek oświatowych ogranicza się do informowania i czeka do 25 września.

Co naprawdę jest w programie

W rozporządzeniu, opublikowanym w Dzienniku Ustaw, zapisano rzeczy proste i konkretne. Zdrowie ma być uczone jako wartość i praktyka jednocześnie — w wymiarze fizycznym, psychicznym, seksualnym, społecznym i środowiskowym.

W podstawówce przewidziano jedną godzinę tygodniowo, przy czym w klasie ósmej zajęcia kończą się najpóźniej pod koniec stycznia. W szkołach ponadpodstawowych zaplanowano dwie godziny w całym cyklu, rozłożone na dwie klasy. Zajęć się nie ocenia, nie wchodzi do średniej, nie decydują o promocji.

Zanim wystartują, nauczyciel — zwykle w porozumieniu z wychowawcą — powinien spotkać się z rodzicami i pełnoletnimi uczniami, opowiedzieć, co będzie robił, pokazać materiały. W tej warstwie wszystko brzmi jak instrukcja obsługi — nieskomplikowana i dość rozsądna.

Prawdziwa historia zaczyna się jednak w momencie, kiedy szkoła otwiera drzwi na spotkanie, a rodzice przychodzą z pytaniami, wątpliwościami i gotowymi formularzami rezygnacji.

Alfabet zdrowia

Program nie jest teorią o „dobrym życiu” w sensie czysto filozoficznym. To raczej alfabet potrzebny, by poradzić sobie w świecie, który wchodzi nastolatkom do kieszeni — przez ekran i przez rówieśnicze rozmowy.

Sen, odżywianie, aktywność fizyczna, pierwsza pomoc z użyciem fantomu i defibrylatora, higiena cyfrowa i higiena relacji, rozmowy o przemocy i o granicach. A w starszych klasach — także o zdrowiu seksualnym, adekwatnie do wieku, bez egzaminowania z intymności.

Nauczyciele, z którymi rozmawiamy, podkreślają: to nie ma być wykład z katedry. To mają być warsztaty.

— Wolę piętnaście minut rzetelnie poprowadzonego ćwiczenia z telefonem w dłoni — jak poprawnie wezwać 112 — niż piętnaście slajdów o zdrowym trybie życia — mówi pedagog z jednej z ciechanowskich szkół średnich.

W tym sensie nowy przedmiot przypomina kurs prawa jazdy: uczysz się czegoś po to, by użyć tego w realnym ruchu ulicznym, a nie po to, żeby ładnie o tym opowiadać.

Polityka w klasie

Polityka weszła do klasy szybciej, niż zdążyli przyjechać do klaszy fantomy. Minister edukacji Barbara Nowacka, odpowiadając na zarzuty o ideologizację, mówi wprost:

— Dajmy uczniom narzędzia do uzyskania odporności, dajmy im szansę budowania prawdziwych relacji. To nie jest ideologia, to praktyka.

Taki język jest zrozumiały dla wielu nauczycieli, bo oznacza przesunięcie akcentu z teoretyzowania na konkret. Ale Prawo i Sprawiedliwość reaguje ostrzej. Jarosław Kaczyński w jednym z waka-cyjnych wystąpięń stwierdził:

— Tam się demoralizuje dzieci. To jest seksualizacja. My się na to nie godzimy.

To zdanie wybrzmiało głośno nie tylko w telewizji, lecz także na szkolnych korytarzach, gdzie rodzice cytują je niemal słowo w słowo.

Z drugiej strony mamy Lewicę, która nie widzi w edukacji zdrowotnej nic

1 września edukacja zdrowotna weszła do planów nauczania. I faktycznie: w części szkół pierwsze lekcje już się odbywają, ale w innych dopiero trwa „rozruch organizacyjny”, a część dyrektorów czeka do 25 września, kiedy minie termin rezygnacji — żeby nie układać planu dwa razy. W łodzi nauczyciele mówią wprost: „po pierwszych lekcjach odbiór uczniów jest pozytywny”, a zajęcia prowadzą m.in. biolodzy i dotychczasowi nauczyciele WF. Telewizyjna relacja z Dzierżonia, małego miasta na Pomorzu, pokazała szóstoklasistów na realnych warsztatach — z listą tematów ułożonych wspólnie z nauczycielką, od hejtu i napojów energetycznych po bezpieczeństwo w sieci. W rozmowie radiowej inna nauczycielka opowiadała, że jej pierwsza lekcja odbyła się „w pełnym składzie”, choć w równoległych klasach rodzice od razu pytali o rezygnację. To nie „plany na przyszłość”, tylko zwyczajny szkolny wrzesień: w jednych pokojach nauczycielskich już „wyjeżdża” na lekcję fantom do nauki pierwszej pomocy, w innych — dopiero stoi termos z herbatą na zebranie z rodzicami.

nadzwyczajnego — poza spóźnioną normalnością.

— Nie można udawać, że młodzi nie mają pytań o swoje ciało i emocje. Szkoła ma obowiązek dawać im rzetelne odpowiedzi — podkreśla posłanka Agnieszka Dziemianowicz-Bąk. W jej słowach pobrzmiewa prosta myśl: brak zajęć nie usuwa problemu, lecz przenosi go do internetu i na podwórko.

Kościół i wierni

Kościół zabrał głos tonem zdecydowanym. W maju Prezydium Konferencji Episkopatu Polski opublikowało list krytyczny, a 27 sierpnia Komisja Wychowania Katolickiego zaapelowała: „abyście (...) nie wyrażali zgody na udział swoich dzieci w tych zajęciach”.

W parafiach szybko pojawiły się gotowe wzory rezygnacji, które rozeszły się po mediach społecznościowych. Wystarczy wypełnić, wydrukować, podpisać i donieść do sekretariatu.

Dla części rodziców to argument sam w sobie. Inni przychodzą na spotkania po to, by zobaczyć materiały i ustalić granice: co dokładnie i w jakim wieku będzie poruszane.

— Jeśli zobaczę, że to są sensowne treści i że prowadzi je fachowiec, to nie mam problemu. Nie chcę tylko, żeby ktoś eksperymentował na moim dziecku — mówi mieszkanka jednego z osiedli na obrzeżach Ciechanowa, która przyszła na zebranie z plikiem pytań, a wyszła bez wniosku o rezygnację.

Protesty uczniów i nauczycieli

Na początku września w kilku miastach odbyły się protesty. Część zorganizowana przez środowiska konserwatywne — przeciwko „deprawacji”. Z kolei nauczyciele i uczniowie protestowali

przed MEN, wskazując na brak przygotowania, materiałów i jasnych procedur. Uczniowie podkreślali: chcą się uczyć o zdrowiu, ale rodzice często rezygnują w ich imieniu.

Terminy i konsekwencje

W tym miejscu pojawia się sprawa terminów. Ustawa i rozporządzenie są czytelne: lekcje dla wszystkich uczniów mają się odbywać od 1 września, rodzice niepełnoletnich uczniów mogą zrezygnować z nich do 25 września, pełnoletni — samodzielnie, w tym samym terminie.

Dla dyrektorów to data graniczna. Do tego dnia muszą prowadzić lekcję z założeniem, że uczestniczy w nich cała klasa, a po nim — układać plany na nowo, jeśli rezygnacji okaże się dużo.

W praktyce oznacza to nieraz skomplikowaną logistykę.

— W jednej grupie zostanie piętnaście osób, w drugiej cztery. Sale, okienka, zastępstwa — wszystko trzeba ruszyć — opowiada dyrektor szkoły średniej z Ciechanowa.

Ta perspektywa rzadko przebiega się do publicznej debaty, a przecież właśnie ona decyduje, czy w ciągu dnia uczniowie mają lekcję, czy blok wolny, którego nikt nie potrafi sensownie zagospodarować.

Po co to wszystko

Gdy oddzielimy emocje od faktów, widać, że stawka jest konkretna: Po pierwsze — gotowość do udzielania pierwszej pomocy.

W krajach, gdzie szkolne treningi udzielania pierwszej pomocy są powszechne, rośnie odsetek interwencji podejmowanych przez świadków wypadków. To jeden z kluczowych czynników przeżycia. Na północnym Mazowszu to może być różnica na stadionie, ulicy 17 Stycznia czy w autobusie do Opinogóry.

Po drugie — podstawowa „alfabetyzacja zdrowotna”.

Wiedza o śnie, ruchu, stresie, o tym, gdzie pójść po pomoc. Efekt może być niewielki w badaniach jednostkowych, ale w skali rocznika robi dużą różnicę. Po trzecie — profilaktyka przemocy i cyberprzemocy.

Szkoła, która daje przestrzeń do rozmów, lepiej dostrzega problemy, które wcześniej były niewidoczne.

Po czwarte — język granic i zgody. Nastolatki często nie mają słów, by powiedzieć „nie” albo „czuję się niekomfortowo”. Zostają memy, frazesy, podwórkowe mity — złe doradztwo w sytuacjach presji.

Po piąte — równość szans.

Tam, gdzie rodzice masowo rezygnują, powstaje luka w dostępie do wiedzy — szczególnie tam, gdzie poradnie są daleko, a zajęć pozalekcyjnych brak.

Lokalny potencjał

Nie brakuje instytucji, które mogą nadać tym lekcjom treść i sens. OSP chętnie pokazuje sprzęt i uczy obsługi defibrylatora. Poradnie mogą poprowadzić zajęcia o zdrowiu psychicznym. Biblioteki są miejscem, gdzie młodzi już bywają i mogą uczyć się, jak filtrować informacje z internetu. Kluby sportowe przypominają, że zdrowie to też nawyk ruchu, a nie tylko lekcja WF-u.

Tam, gdzie szkoły sięgnęły po tych partnerów, spór nie zniknął, ale stał się mniej abstrakcyjny.

— Kiedy ratownik medyczny pokazuje, jak wygląda defibrylator i jak go użyć, trudno mówić o ideologii — wzdycha nauczycielka z centrum Ciechanowa.

Kluczem jest też osoba prowadząca: znana z imienia, z kompetencjami, które można sprawdzić. Dzieci szybciej budują zaufanie, a rodzice częściej mówią: „Dobrze, spróbujmy.”

Seksualność — temat najtrudniejszy

Sercem napięcia pozostaje sfera seksualności — temat, który w polskiej debacie od lat wywołuje reakcje.

Warto jednak doprecyzować: edukacja zdrowotna nie jest kursem intymności. Nie jest „lekcją seksu” w tabloidowym sensie. To część większej rozmowy o zdrowiu, dostosowana do wieku, prowadzona z naciskiem na bezpieczeństwo.

Dla młodszych to rozmowa o granicach, nazewnictwie ciała, znaczeniu słowa „nie”. Dla starszych — o płodności, ryzyku, chorobach, ale też o tym, gdzie szukać pomocy.

Zwolennicy mówią: udawanie, że temat nie istnieje, nie chroni nikogo. Przeciwnicy: to domena rodziny i sumienia.

Dwie twarze szkół

W części szkół w Polsce, nie tylko w dużych miastach, uczniowie już od pierwszego tygodnia września ćwiczyli podstawy pierwszej pomocy: od wezwania numeru 112 po uciski na fantomie. W Ciechanowie na razie dominują spotkania organizacyjne z rodzicami i przygotowania do pełnego startu po 25 września.

Ministerstwo zapowiedziało dopuszczenie podręczników dla szkół ponadpodstawowych. Operon przygotował pierwszy z nich. Ale oficjalnie — w wielu szkołach podręczników nie ma, bo to przecież mają być warsztaty, a nie wykłady, do których trzeba się uczyć z książek.

Czego nie robi ten przedmiot

Nie ludźmy się — edukacja zdrowotna nie rozwiąże wszystkiego. Nie zatrzyma samotności, nie wyleczy depresji, nie sprawi, że każdy piętnastolatek zostanie mistrzem w udzielaniu pierwszej pomocy.

Ale jak to bywa w edukacji publicznej — nawet umiarkowany efekt jednostkowy może przełożyć się na realną zmianę w skali kraju. Jeśli dziesiątki tysięcy młodych ludzi rocznie usłyszą, jak powiedzieć „nie” albo jak wezwać pomoc — to zmienia rzeczywistość.

Pasy bezpieczeństwa nie gwarantują nieśmiertelności, ale zapinamy je, bo statystyka i rozsądek są po tej stronie.

Chaos zamiast zmiany

Ale... jak jest dzisiaj? Edukacja zdrowotna miała być nowym otwarciem, zastępującym Wychowanie do życia w rodzinie. Problem w tym, że obowiązkowy dotąd przedmiot został wymieniony na nieobowiązkowy. W praktyce oznacza to dla uczniów i rodziców prosty komunikat: można nie chodzić, a skoro można — to wielu nie będzie.

Wrzesień, zamiast ugruntować nowy przedmiot, rozmył go. Decyzje podejmowane miesiąc po rozpoczęciu roku sprawiają, że większość szkół w ogóle nie zdążyła uruchomić zajęć. Tam, gdzie początkowo rodzice byli gotowi, by posłać dzieci na lekcję, dziś coraz częściej zmieniają zdanie — często pod wpływem samych uczniów, którzy nie chcą chodzić na coś, na co nie muszą.

W rezultacie w wielu szkołach edukacja zdrowotnej po prostu nie będzie, mimo że formalnie znalazła się w planach. I zamiast spójnej zmiany dostaliśmy chaos: w jednych klasach młodzi uczą się RKO, w innych mają wolną godzinę, a w jeszcze innych rodzice zastanawiają się, czy jednak nie podpisać rezygnacji. Dobry zamiar rozbił się o brak konsekwencji i odwlekanie decyzji.

MAREK ŻBIKOWSKI

Szczuki to skarb, który chcę chronić

Rozmowa z **Anną Muchą**, twórcą facebookowej grupy „Krasiniec/Szczuki dawniej i dziś”, aktualnie zamieszkała w Garwolinie.

*** Jakie są pani związki z miejscowością Szczuki?**

- Szczuki to moje miejsce na ziemi – wieś, w której się wychowałam, gdzie dorastała cała moja rodzina od pokoleń. Spędziłam tam cudowne chwile dzieciństwa, pełne śmiechu, bez troski i bliskości z najbliższymi. Znam każdy zakątek, każdą ścieżkę, każdy budynek – to przestrzeń nasycona wspomnieniami, które są częścią mnie.

*** Dlatego stara się pani ocalić od zapomnienia historię tego miejsca?**

- Dokładnie dwa lata temu, 15 września, moje życie zatrzymało się na chwilę – zmarł nagle mój tata, Robert Cichocki. To od niego nauczyłam się kochać historię i patrzeć na miejsca rodzinne z głębszym zrozumieniem. To on prowadził nas na długie spacery i rowerowe wyprawy, podczas których słuł opowieści o Szczukach i Krasnem – o dworcu w Szczukach, o rodzinnym grobie Żórawskich na cmentarzu w Krasnem, o Parku czy Stadninie Koni. Dla niego historia nie była książką – była żywa, obecna, bliska. Te chwile, gdy słuchałam go z zapartym tchem, pozostaną dla mnie bezcenne. Później, już jako dziadek, powtarzał te same historie swoim wnukom – jakby chciał, żeby nigdy nie zgasły. Po jego śmierci otrzymałam wszystkie rodzinne pamiątki – przekazał mi je brat taty, Włodzimierz Cichocki. Wtedy, pod wpływem impulsu, postanowiłam założyć grupę „Krasiniec/Szczuki dawniej i dziś”. Nazwałam ją moją grupą wspomnień, bo właśnie tym jest – miejscem, w którym mogę pielęgnować pamięć, dzielić się historią i podtrzymywać to, co najważniejsze. Przez ostatnie dziewięć lat całkowicie pochłaniał mnie wolontariat i organizowanie zbiórek charytatywnych. Historia zawsze była dla mnie ważna, ale uważałam, że mogę się nią zająć „kiedys”. Śmierć taty uświadomiła mi, że czasu nigdy nie mamy w nadmiarze. To, co odkładamy, może po prostu nam umknąć. Dlatego teraz jeszcze mocniej trzymam się tych opowieści, tej pamięci i rodzinnych korzeni. Szczuki są dla mnie nie tylko miejscem dzieciństwa – to dom mojej rodziny, historia, którą przekazywał mi tata, i skarb, który chcę chronić, by trwał także dla kolejnych pokoleń.

*** Przybliżmy zatem pokrótce początki miejscowości, nieodłącznie związane z dziejami rodu Krasiniskich, a także cukrowni Krasiniec, której historię również pani przybliżyła w swoich publikacjach. Czemu to tak ważne miejsce?**

- Cukrownia „Krasiniec” powstała jeszcze w latach 1866–1867, we wsi Szczuki – w dobrach rodu Krasiniskich. Jej założycielem był hrabia Ludwik Krasiniski, wtedy jeden z najbogatszych ludzi w Królestwie Polskim. To właśnie od tej fabryki wzięła się późniejsza nazwa wsi Krasiniec. Wśród współudziałowców znalazł się Juliusz Żórawski, dzierżawca majątku Szczuki, świetny rolnik i planator buraków. To naprawdę postać wyjątkowa – jego zboża zdobyły pierwsze miejsce na wystawie w Chicago. A cała rodzina Żórawskich została po sobie niezwykle ślad: Juliusz zasłynął w rolnictwie, jego syn Kazimierz – w matematyce, wnuk w architekturze, a prawnuk Andrzej przeszedł do historii dzięki projektowi katowickiego „Spodka” i gdańskiej Hali „Oliwii”. W ich losach jest jednak też nuta dramatyczna – młody Kazimierz nieszczęśliwie zakochał się w guwernantce dzieci, Marii Skłodowskiej. Sama wieś Szczuki ma

Anna Mucha

dużo starsze korzenie. Już w XIV wieku należała do Krasiniskich, a w 1550 roku urodził się tam Jan Andrzej Krasinski, humanista, autor dzieła „Polonia”. Tak więc historia tego miejsca jest naprawdę głęboka. Ale wróćmy do cukrowni. Od samego początku była nie tylko zakładem pracy, ale też sercem całej społeczności. W 1885 roku miała już oświetlenie elektryczne – to było coś niesamowicie nowoczesnego jak na tamte czasy. Wokół fabryki rozwinęła się cała wieś – dom dyrektora, mieszkania dla pracowników, szkoła, biblioteka, straż pożarna, orkiestra dęta... To było miejsce, w którym ludzie nie tylko pracowali, ale też żyli i tworzyli wspólnotę. Potem nadeszły trudne lata. W okresie kryzysu lat 30. cukrowni groziła likwidacja. I wtedy na scenę wkroczyła Maria Ludwika Czartoryska, córka hrabiego. Wykupiła większość akcji i tym samym ocaliła fabrykę oraz setki rodzin przed biedą. Dbała też o szkołę, wspierała dzieci z uboższych rodzin. Dzięki niej rozpoczęto nawet budowę nowej szkoły – choć wojna przerwała te plany. Wrzesień 1939 roku był dla tej ziemi tragiczny. W okolicach Krasnego i Krasinca toczyły się ciężkie walki, a wieś i cukrownia znalazły się w cieniu wojny. To były doświadczenia, które do dziś odbijają się w pamięci mieszkańców. Ja sama spędziłam w Szczukach wiele lat. Chodziłam tymi drogami, mijalam domy i pola, które pamiętają świetność fabryki. Dla mnie ta historia to nie tylko dzieje wielkich nazwisk, ale też codzienne życie zwykłych ludzi – tych, którzy tu pracowali, zakładali rodziny i budowali społeczność. Dlatego wierzę, że o tym miejscu trzeba opowiadać. Bo Cukrownia „Krasiniec” to nie tylko fabryka – to symbol pracy, solidarności i poświęceń. To część naszej tożsamości. Jeśli zapomnimy o takich historiach, to zapomnimy też trochę o sobie. A żeby pamięć była żywa, dobrze jest sięgać do obrazów – tak jak te fotografie mojego wujka, Włodzimierza Cichockiego. On zatrzymał na nich dawną cukrownię, która dziś istnieje już tylko we wspomnieniach.

*** Co z cukrownią dzieje się obecnie?**

- Dawna cukrownia to dziś ciche miejsce, które powoli niszczeje. Kiedyś działało tam wszystko – maszyny, transport, ludzie przychodzili do pracy i wracali z niej zmęczeni, ale dumni. Teraz budynki pustoszeją, a część już rozebrano, okna są w nich wybite. Pamiętam, jak będąc małą dziewczynką wychodziłam z siostrą pod bramę cukrowni. O godzinie 15.00 rozlegał się sygnał końca pracy, a wtedy zaczynały wychodzić całe tłumy pracowników. Wracałyśmy z tatą do domu na obiad, a ta chwila miała w sobie coś wyjątkowego – tak wyglądał rytym dnia wielu rodzin związanych

z cukrownią. Dziś takie obiekty często stają się problemem – bo stoją beużyteczne, a jednocześnie trudno je zburzyć całkowicie bez poczucia, że znika kawałek historii. Ale właśnie w tym tkwi ich siła: można im nadać nowe znaczenie. W innych miejscach w Polsce i Europie dawne cukrownie przerabiano na centra kultury, mieszkania, hotele, a nawet przestrzenie dla małych firm.

Cukrownia Krasiniec

*** Wspomniała pani o Marii Skłodowskiej. Co tu robiła słynna Polka?**

- Maria Skłodowska-Curie miała zaledwie osiemnaście lat, kiedy przyjechała do Szczuk. Był pierwszy dzień 1886 roku, mroźny i surowy. Dwór, w którym miała zamieszkać należał do Juliusza Żórawskiego. To tam zaczęła swoją pracę jako guwernantka córki Żórawskich. Na nowym miejscu czuła się zaskakująco dobrze. Uczyła dziewczynki, ale nie poprzestała na tym – po kryjomu prowadziła lekcje także dla wiejskich dzieci. W Szczukach poznała Kazimierza Żórawskiego. Pokochała go, a on ją, lecz rodzina młodzieńca nie zaakceptowała związku z ubogą guwernantką. Rozstanie było dla Marii dramatem, jednak została w majątku jeszcze przez rok. W końcu wróciła do Warszawy, a kilka lat później wyjechała do Paryża. Tam jej niezwykła determinacja i talent doprowadziły ją do światowej sławy – została pierwszą kobietą, która otrzymała Nagrodę Nobla.

*** Podczas wojny więźniem Stutthof był Tadeusz Cichocki, czyli...**

- Mój dziadek, mieszkaniec wsi Szczuki. W lipcu 1944 roku został przewieziony na gestapo do Ciechanowa i tam torturowany. Następnie osadzony był w niemieckim obozie koncentracyjnym Stutthof przez Sipo Schrötersburg. Otrzymał numer 103305. Ten numer to nie tylko zapis w dokumentach. To symbol cierpienia człowieka, którego odebrano imię, godność, zdrowie i dotychczasowe życie. W obozie dziadek był głodzony i bity. Każdy dzień był walką o przetrwanie. A mimo to w listach, które pisał do mojej babci Krysi, swojej ukochanej żony, potrafił przekazywać otuchę. Pisał: „Krysiu, nie martw się, Bóg da, że wszystko ustąpi i będzie dobrze.” Jak wielka musiała być jego wiara i pragnienie powrotu do normalności, skoro w piekle obozu potrafił jeszcze dawać nadzieję. Dziadek przeszedł marsz śmierci – jedną z najbardziej dramatycznych prób, jakie zgotowano więźniom pod koniec wojny. Gdy trafił do szpitala w Kościelnej, ważył zaledwie 35 kilogramów. Ale przeżył. Wrócił. Choć nigdy już nie był taki sam, jego historia przetrwała – w naszej rodzinie, w pamięci i w sercach. Pod każdym obozowym numerem krył się człowiek – z twarzą, z głosem, z historią. Pamięć o nich to nasz obowiązek – wobec tych, którzy odeszli, ale i wobec tych, któ-

Dworek w Szczukach

*** Niedawno pojawiła się informacja o remoncie dworu. Na jakim jest etapie i czy to wystarczające działania, by zapobiec jego degradacji?**

- Tak, w Szczukach zakończono ostatnio remont dworu, w którym mieszkała Maria Skłodowska-Curie. W ostatnich latach wzmocniono tam fundamenty, naprawiono mury i dach, a teraz prowadzone były prace zabezpieczające piwnice i ganek wejściowy. Niestety tych środków potrzeba jeszcze więcej, ale wierzę w to i nie tracę nadziei, że uda się to zrealizować. To działania mające na celu ochronę budynku i zachowanie jego historii dla przyszłych pokoleń. Moim marzeniem jest, by dworek w przyszłości stał się muzeum i przypominał o życiu oraz dokonaniach noblistki.

*** Jakim zainteresowaniem cieszy się utworzona przez panią grupa w mediach społecznościowych?**

- Nie spodziewałam się tak ogromnego zainteresowania moją grupą – „Krasiniec/Szczuki dawniej i dziś”. Są tu zarówno obecni mieszkańcy, byli mieszkańcy, dawni pracownicy cukrowni, jak i osoby z różnych stron świata – Stanów Zjednoczonych, Holandii, Włoch, Belgii itd. – zainteresowane historią tych miejsc związanych z ich rodzinami. Obecnie nasza społeczność liczy ponad 2 tysiące osób. Ważnym doświadczeniem dla mnie było odwiedzenie najstarszych mieszkańców i wysłuchanie ich opowieści. Starsi ludzie mają w sobie tyle ciepła, radości i wspomnień, że samo to, że ktoś chce ich odwiedzić i posłuchać, sprawia im ogromną radość. A przecież to oni są naszą historią – powinniśmy ich doceniać i pielęgnować te wspomnienia. Dzięki grupom ludzie odnajdują swoją rodzinę, dawnych przyjaciół czy kolegów z pracy. U wielu osób, nawet jeśli nie mogą wrócić do Krasinca osobiście, dzięki stronie odżywają wspomnienia i emocje związane z tym miejscem. To właśnie ta możliwość łączenia pokoleń i ludzi jest dla mnie najcenniejsza. Dlatego założyłam także kolejne grupy – „Krasne dawniej i dziś” oraz „Bogate dawniej i dziś”, gdzie dzielę się historią, zdjęciami i opowieściami mieszkańców, tam również jest już 2 tys. osób. Radość i wdzięczność członków społeczności, a także wyróżnienie Medali Stanisława Ostoi-Kotkowskiego, są dla mnie ogromnym wsparciem i motywacją do dalszej pracy.

*** Czego zatem możemy pani życzyć?**

- Chyba wytrwałości w odkrywaniu i upowszechnianiu historii na moich grupach tak, aby wciąż przyciągały nowych pasjonatów i były miejscem spotkań pokoleń. Aby udało się odnaleźć kolejne fotografie, dokumenty i pamiątki związane zarówno z naszą miejscowością, jak i z dworkiem, w którym mieszkała Maria Skłodowska-Curie. A przede wszystkim – aby dworek został odrestaurowany i mógł stać się muzeum, które ocali i pięknie zaprezentuje bogactwo lokalnego dziedzictwa. Chciałabym jeszcze podziękować mojej rodzinie, że zawsze mogą na nich liczyć i wszystkim, którzy mnie do tej pory wspierali.

Rozmawiał RADOSŁAW KOWALSKI

**POWIAT
CIECHANOWSKI**

Za rok „nowy” dom kultury

Umowa na rozbudowę Powiatowego Centrum Kultury i Sztuki w Ciechanowie została oficjalnie podpisana. Ponad 4 mln złotych pozyskano na ten cel z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Nowoczesny obiekt domu kultury ma zostać oddany do użytku do końca 2026 roku.

Podpisanie umowy na rozbudowę PCKiSz

Umowę na rozbudowę ciechanowskiego domu kultury podpisano w Opinogórze, w Muzeum Romantyzmu między przedstawicielami samorządów - marszałką województwa i starostą ciechanowskiego.

Przypomnijmy, że 4 mln 15 tys. zł zostanie przeznaczone m.in. na powstanie w PCKiSz w Ciechanowie nowej sali

kinowej na 150 miejsc, powiększenie galerii im. Bolesława Biegasa i przebudowę istniejącej sali kinowej.

Jak powiedział starosta Jan Andrzej Kaluszkiewicz, celem inwestycji jest stworzenie nowoczesnego i dostępnego centrum życia kulturalnego, społecznego i edukacyjnego powiatu ciechanowskiego.

Intensywne prace przy ciechanowskim domu kultury

Projekt pn. „Rozbudowa i przebudowa budynku Powiatowego Centrum Kultury i Sztuki im. Marii Konopnickiej w Ciechanowie” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Funduszy Europejskich dla Mazowsza 2021–2027 w kwocie 4 015 712,12 zł. Całkowita wartość inwestycji to ponad 27 mln złotych.

erem

Ciechanów świętował Tysiąclecie Korony Polskiej

Miniona sobota, 13 września, upłynęła w Ciechanowie pod znakiem wyjątkowego jubileuszu. Na błoniach zamkowych odbyły się uroczystości związane z obchodami Tysiąclecia Korony Polskiej. Wydarzenie przyciągnęło mieszkańców miasta i regionu, którzy mogli uczestniczyć w całonocnym pikniku oraz wieczornych koncertach.

Piknik historyczno-edukacyjny na ciechanowskich błoniach

Od godzin porannych teren wokół zamku tętnił życiem. Organizatorzy przygotowali liczne strefy tematyczne – edukacyjną, historyczną, technologiczną, zdrowotną i turystyczną. Odwiedzający mieli okazję wziąć udział w warsztatach, pokazach, rekonstrukcjach historycznych oraz obejrzeć specjalnie przygotowane wystawy. Impreza odbywała się pod patronatem Radia Dla Ciebie, a jej prowadzącymi byli dziennikarze tej stacji: Karol Kosiorowski i Cyryl Skiba.

Kulminacją dnia były koncerty na dziedzińcu zamku. Choć deszcz nieco pokrzyżował plany organizatorów, atmosfera pozostała gorąca. Najpierw publiczność wysłuchała unikalnego połączenia recytacji i rapu w wykonaniu Łony, Andrzeja Koniecznego i Krzysztofa Krupy. Następnie na scenie pojawił się Piotr Cugowski, a wieczór zwińczył występ Justyny Steczkowskiej. Artystka zaśpiewała swoje największe przeboje, m.in. „Dziewczyna szamana”, „Oko za oko, słowo za słowo” i „Grawitacja”.

erem

„Czy to błąd, czy to blond”, jak nawija szczeciński raper Łona

Deszcz na dziedzińcu

Remonty na dzielnicy Bloki

Budynki wielorodzinne na dzielnicy Bloki przechodzą kolejne remonty. Aktualnie trwa przebudowa bloku przy ulicy Okrzei 5, w którym znajdują się lokale komunalne.

Budynek przejdzie termomodernizację, zmieni się jego estetyka. W pierwszej fazie prac skuto tynk i przygotowano wykonanie izolacji fundamentów. Termomodernizacja obejmie wszystkie elementy wspólne budynku, tj. dach (w tym: naprawę elementów konstrukcji więźby, izolację połaci i lukarn, wymianę pokrycia), stolarkę okienną i drzwiową (będzie wymieniona na nową), elewację (ściany zewnętrzne zostaną zaizolowane tynkiem ciepłochronnym), wymianę cokołu

Blok przy ulicy Okrzei 5

i opaski. Zaizolowane zostaną ściany fundamentowe, ocieplone będą stropy piwnic. Remont przejdą klatki schodowe oraz drewniane schody. Na nowe, energooszczędne wymienione zostaną punkty świetlne w częściach wspólnych. Na zewnątrz obiektu remont przejdą schody, pojawią się podjazdy dla osób z niepełnosprawnościami, ułatwiające też komunikację osobom prowadzącym wózki z dziećmi.

erem

Czy to las, czy wysypisko?

Miejsce, które miało służyć odpoczynkowi i spotkaniom wśród natury, coraz częściej staje się symbolem braku odpowiedzialności. Wiata turystyczna w leśnictwie Bardonki, przy popularnym kąpielisku Krubin, zamiast pełnić funkcję rekreacyjną, regularnie zamienia się w wysypisko śmieci i obiekt aktów wandalizmu.

Pracownicy Nadleśnictwa Ciechanów starają się utrzymywać porządek i sprzątać teren, jednak problem powraca jak bumerang. Puste butelki, puszki,

plastikowe opakowania, resztki jedzenia – taki obraz coraz częściej zastają zarówno leśnicy, jak i odwiedzający. – To nie tylko brak szacunku wobec przyrody, ale także wobec innych ludzi, którzy chcieliby w spokoju korzystać z tego miejsca – podkreślają leśnicy.

Podobne niechlubne przykłady można znaleźć także w innych częściach regionu. Dwa tygodnie wcześniej

Tak wygląda wiata w lesie na Krubinie

w leśnictwie Lekowo odkryto niedawno około 4 metrów sześciennych odpadów, porzuconych w głębi lasu. Sprawa została zgłoszona policji, a śmieci usunięto. Warto przypomnieć, że wyrzucanie odpadów do lasu to wykroczenie, a w niektórych przypadkach nawet przestępstwo, zagrożone wysokimi karami finansowymi.

erem

Ktoś wywiózł śmieci do lasu w Lekowie

Niebezpiecznie w Mieszkach Wielkich

W czwartek, 11 września, pod Ciechanowem, niemal w tym samym miejscu, doszło do dwóch niebezpiecznych zdarzeń drogowych. Do szpitala przewieziono 10-letnią dziewczynkę – na szczęście nic poważniejszego jej się nie stało.

Do obu zdarzeń doszło w miejscowości Mieszki Wielkie, tuż pod Ciechanowem. Pierwsze z nich zaszło około godz. 14.30, gdy kierująca land roverem 47-latką z powiatu ciechanowskiego straciła panowanie nad autem i wyładowała w przydrożnym rowie – dachowała. Nie odniosła poważniejszych obrażeń. Była trzeźwa.

Kilkaście minut później, w tym samym miejscu, doszło do poważniejszej kolizji.

– Ze wstępnych ustaleń funkcjonariuszy z Wydziału Ruchu Drogowego wynika, że kierujący audi 24-letni miesz-

kaniec powiatu płońskiego, jadąc od strony Ciechanowa w kierunku Płońska, uderzył w jadący z naprzeciwka pojazd volkswagena, którym kierował 35-letni mieszkaniec powiatu ciechanowskiego – informuje asp. Magda Sakowska, oficer prasowy KPP w Ciechanowie. Policjanci skierowali wniosek do sądu

o ukaranie kierowcy, zatrzymano mu także prawo jazdy.

W volkswagenie znajdowały się dwie pasażerki: 35- i 10-latką. Dziewczynka została zabrana do szpitala na dokładniejsze badania. Na szczęście okazało się, że nie odniosła żadnych poważniejszych obrażeń.

erem

**POWIAT
MŁAWSKI**

Laureat i jego żona Agata we wspomnianym Grzybowie prowadzą gospodarstwo „Jaroch”, w którym na półtorahektarowej działce uprawiają winorośli i produkują wino. Do tego uprawiają warzywa ekologiczne. Więcej, ich zagroda jest miejscem enoturystyki. Słowem, na przykład rodzina obchodząca jubileusz może zamówić u nich okolicznościową imprezę. Zabawić się, zjeść coś dobrego, skosztować wina, obejrzeć plantację, pospacerować, połowić ryby w stawie, przenocować w domku holenderskim.

Winiarz lato spędza na polu...

Państwo Jarochowie dwa lata temu udzieli wywiadu dla naszej gazety. Mówili nam, że w Grzybowie odziedziczyli po jego rodzicach niewielkie gospodarstwo rolne, tradycyjne, składające się z zabudowań, zwierząt, podstawowych

Rolnik z Grzybowa wicemistrzem AgroLigi 2025

Winnica pod Mławą

Waldemar Jaroch z Grzybowa (gm. Wieczfnia Kościelna) otrzymał tytuł wicemistrza AgroLigi 2025 na szczęblu województwa mazowieckiego w kategorii „Rolnik”. Jury tego konkursu najwyraźniej doceniło dość niekonwencjonalną, w naszych warunkach klimatycznych, gałąź rolnictwa, a także odwagę i determinację w dążeniu do celu.

Państwo Jarochowie w swojej winnicy

maszyn oraz sześciu hektarów ziemi w klasach piątej i szóstej. Jak zauważyli z niejakim przekąsem, zgodnie z popularnym powiedzeniem: „Za mało, by żyć, za dużo, by zginać”.

Myśląc o przyszłości, szukając sposobu na życie, także w aspekcie ekonomicznym, w 2017 roku postanowili przekształcić hobby, czyli amatorską uprawę winorośli na własne potrzeby, w profesjonalną działalność. Była to dość kosztowna inwestycja. Nie wystarczy kupić i posadzić rośliny, trzeba jeszcze zbudować rusztowanie na każdym rzędzie (drut na słupkach) i ogrodzić plantację, aby zabezpieczyć ją przed dzikimi zwierzętami. Nie zapominajmy, że jest to także przedsięwzięcie ryzykowne i wymagające cierpliwości; pierwsze wymierne efekty przynosi w trzecim sezonie.

Dzisiaj Jarochowie nie mają wątpliwości, że podjęli trafną decyzję. Na półhektarowym gruncie rośnie dziesięć odmian winorośli. Roboty nie brakuje przez cały rok. W styczniu rozpoczynamy przycinanie 4,5 tys. krzewów, co trwa do kwietnia. Potem nawozimy plantację kurzym obornikiem. Niezbędne są też opryski – oczywiście ekologiczne – i dolistne nawożenie potasem. Winogrona, podobnie jak pomidory, potrzebują

dużo właśnie tego pierwiastka – opowiada Waldemar Jaroch.

Zaznacza: - Dobry gospodarz (winogrodnik) nie spuszcza oka ze swej plantacji. Stale obserwuje i myśli, aby w porę zapobiec niepożądanym zjawiskom. Np. gdy jest wysoka temperatura i duża wilgotność, na liściach winorośli może pojawić się mączniak.

Niestety, tegoroczne zbiory będą znacznie mniejsze niż w poprzednim sezonie. Wyłynęły na to wiosenne przymrozki.

...a zimą w piwnicy

Właściciele gospodarstwa „Jaroch” zainwestowali też we własną winiarnię. - Upraszając sprawę: zbieramy winogrona, wyciskamy sok, umieszczamy go w zbiornikach ze stali nierdzewnej, dodajemy drożdże szlachetne i... czekamy – tłumaczy. - Wino czerwone dojrzewa nawet półtora roku, białe i różowe do sześciu miesięcy. Po „drodże” przelewamy wino z nad osadu z jednego do innych zbiorników. Cały ten proces, który jest pod kontrolą specjalistycznych służb państwowych, kończy butelkowanie, etykietowanie i naklejanie znaków akcyzy. Towar sprzedajemy głównie na miejscu, choć również na targach, jarmarkach, festynach.

Tej sztuki uczyli się, studiując literaturę fachową, ale najbardziej w praktyce, również metodą prób i błędów. Nadal się uczą. Odwiedzając inne winnice i kantyny, podpatrują, wymieniają się doświadczeniami.

Nie od rzeczy będzie dodać, że człowiek od tysiącleci uprawia winorośli i wytwarza wino. Wzmianki o tym znajdujemy np. w Biblii. Nowy Testament porównuje winnicę, która wymaga

szczególnej troski, do wspólnoty, jaką jest Kościół.

Solidna praca popłaca

Wójt gminy Wieczfnia Kościelna Mariusz Gębala nie ukrywa, że sceptycznie zapatrywał się na poczynania małżonków z Grzybowa. - Winnica na północnym Mazowszu? Nie ten klimat. To nie Francja ani nawet nie Zielona Góra. Cóż... cieszę się, że się pomyliłem. Państwo Jarochowie doszli do celu ciężką i fachową pracą – przyznaje w rozmowie z nami. Mówił o tym również na spotkaniu w Zegrzu, gdzie podsumowano wojewódzki etap AgroLigi 2025.

Nawiasem mówiąc, najbliższe winnice znajdują się pod Włocławkiem i Warszawą.

W naszym regionie AgroLigę organizuje Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego. Chodzi o wyłanianie i nagradzanie rolników i przedsiębiorców rolnych, którzy dzięki swojej inwencji i pracowitości odnoszą sukcesy.

Gospodarza z Grzybowa do tego konkursu zgłosił (zarekomendował) Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Mławie.

- To wyróżnienie cieszy. Potwierdza sens tego, na co się zdecydowaliśmy. Mamy satysfakcję z dobrze wykonywanej pracy – mówi nam Agata Jaroch.

Tytuł mistrza Mazowsza w kategorii „Rolnik” otrzymał Damian Kacprzak z Teresina Stare Paski, który wraz z bratem Pawłem i ojcem Ryszardem zajmuje się hodowlą trzody chlewnej. Gospodarstwo corocznie sprzedaje 13 tys. tuczników.

Jak już informowaliśmy, w kategorii „Firma” mistrzem województwa został zakład PEXET STAROWIEJSKA TOMASZ PTASIEWICZ w Ciechanowie. Jest to rodzinne przedsiębiorstwo, które produkuje pierogi z mięsem i grzybami, kopytka, kluski śląskie i inne wyroby garmazeryjne ze sprawdzonych surowców.

Krajowy finał AgroLigi 2025 odbędzie w Warszawie pod honorowym patronatem prezydenta RP.

K.J.

Dąbek

Kort imienia Wojciecha Fibaka

Gruntownie zmodernizowany kort tenisowy, usytuowany w parku Krajowego Ośrodka Mieszkalno-Rehabilitacyjnego dla Osób Chorych na Stwardnienie Rozsiane w Dąbku, oficjalnie otrzymał imię Wojciecha Fibaka. Patron – gość honorowy uroczystości – osobiście odsłonił poświęconą mu tablicę pamiątkową.

Widnieje na niej taki oto napis: „Kort tenisowy im. Wojciecha Fibaka. Na cześć wybitnego tenisisty, Mistrza Europy i Świata, Ambasadora tenisa oraz sztuki w Polsce i na świecie. Uroczyste nadanie dnia 11 września 2025 roku w podziękowaniu za inspirację i wspieranie idei aktywności fizycznej wśród osób z SM. Krajowy Ośrodek Mieszkalno-Rehabilitacyjny w Dąbku dla Chorych na Stwardnienie Rozsiane”.

Z inicjatywą nadania imienia Fibaka kortowi wystąpił dyrektor KOMR Włodzimierz Wojnarowski. - Dziękuję, że zechciał pan przyjąć naszą prośbę i do nas przyjechać – zwrócił się byłego znakomitego tenisisty. Przebieg jego kariery sportowej przypominała Monika Śniegućka, pracownica ośrodka.

Mistrz przybył tu m.in. w towarzystwie Marcina Dubienieckiego, przedsiębiorcy i adwokata, rodzinie zwanego z Mławą. Okazuje się, że on poparł starania szefa KOMR o to, by kortowi patronował Fibak.

- Kiedy Marcin powiedział mi o Dąbku, nawet nie wiedziałem, gdzie on leży. Usłyszałem, że pod Mławą, po drodze z Warszawy do Gdańska. Aha, to już był

jakiś konkret. A kiedy zostałem poinformowany, że w Dąbku dostają pomoc chorzy na stwardnienie rozsiane, już nie miałem wątpliwości, że powinienem tu przyjechać i przyjąć patronat nad kortem – mówił Wojciech Fibak.

Dodał: - Spotykam ludzi, którzy mi się zwierniają na przykład tak: „Pana tata uratował mojego syna. Jestem mu za to niezmiernie wdzięczny”. Mój ojciec był lekarzem chirurgiem w Poznaniu, co oczywiście wpływało na środowisko rodzinne. Od małego wychowywałem się

ogrodzony wysokim płotem z siatki drucianej. Jest to inwestycja przeprowadzona w ramach budżetu obywatelskiego województwa mazowieckiego. Koszt: ok. pół mln zł. Gość honorowy orzekł, że jest kort bardzo dobry.

Pierwsze piłki na nim odbili goście i gospodarze. Rzecz jasna w roli głównego gracza wystąpił Fibak. Tak czy inaczej, wyszło, iż najsilniejszym serwisem dysponuje dyrektor Wojnarowski.

Całe to spotkanie odbyło się ramach obchodów kolejnej, już 31. rocznicy utworzenia ośrodka w Dąbku.

Marszałek Adam Struzik przesłał list. „Serdecznie gratuluję pięknej rocznicy oraz życzę Państwu dalszych sukcesów w niesieniu pomocy osobom chorym na stwardnienie rozsiane. Mieszkańcom ośrodka życzę przede wszystkim dużo zdrowia, wewnętrznego spokoju i niegasnącej nadziei” – napisał.

Rozegrana została doroczna „Dąbkowiada”, zawody sportowe dla osób akurat przebywających tu na turnusach rehabilitacyjnych. Rywalizowali w takich konkurencjach, jak rzut do kosza na stojąco, na siedząco, na wózku inwalidzkim czy na torze przeszkód. Zwycięzcy stawali na specjalnym podium niskim, bez schodów. Medale wręczali im Wojciech Fibak i Włodzimierz Wojnarowski. Widzieliśmy, że niektórzy udekorowani mieli lzy w oczach. Oni najwyraźniej poczuli, że zostali zauważeni i dowartościowani.

W jednej z konkurencji – malowaniu obrazów – zwycięzców wybrał sam Wojciech Fibak, znany też jako kolekcjoner dzieł sztuki, a zwłaszcza autorstwa polskich malarzy w XIX i XX stuleciu. **K.J.**

Szczególny moment. W. Fibak dekoruje medalami osoby, które rywalizowały w „Dąbkowiadzie”, poruszając się na kulach

Tablica pamiątkowa umieszczona na ogrodzeniu kortu

w domu, w którym panowała atmosfera pomocy dla ludzi cierpiących.

Ten polski mistrz „białego sportu”, będąc w Dąbku, wyszedł wprost do osób - z całej Polski, zdaje się, że mu szczególnie na tym zależało - przebywających tutaj na turnusach rehabilitacyjnych. Ścisła ich rękę, rozmawiał z nimi. Wśród nich natknął się na swego krajana, mieszkańca Wielkopolski. - Widzę uśmiech na waszych twarzach, wiem, co czujecie. Trzymam za was kciuki, żebyście pokonali chorobę – życzył. Odnosiło się wrażenie, że poważnie traktował honory, jakie go tutaj spotkały, ale i pewną rezerwą i z humorem. Odsłaniać tablicę sobie poświęconą...

Kort tenisowy w Dąbku akurat został kompletnie zmodernizowany, a w zasadzie powstał nowy obiekt o nawierzchni ze sztucznego tworzywa, z siedziskami,

Nie żyje Urszula Krajewska

Służba człowiekowi była jej pośłannictwem

Zmarła Urszula Krajewska, niemal do ostatnich swoich dni dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mławie. Swoją pracę zawodową związała z, najogólniej mówiąc, pomocą dla ludzi, którzy z różnych powodów wymagają wsparcia.

Była pracownicą socjalną, od 2004 r. kierowała Środowiskowym Domem Samopomocy w Mławie, a od 2009 r. tutejszym Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.

Jako dziennikarz wielokrotnie się z nią kontaktowałem, drzwi jej biura zawsze były przede mną otwarte. W jednym z wywiadów dla „Tygodnika Ciechanowskiego”, opowiadając o pracy PCPR, czyli o na ogół nielatwych sprawach, wyznała, iż szczególnie zależy jej na pomocy dla osób niepełnosprawnych i na znalezieniu kolejnych kandydatów na rodziny zastępcze. Dzięki jej rekomendacji dotarłem do małżeństwa zamieszkałego w Mławie, które właśnie wzięło na siebie ciężar wychowania cudzych dzieci (rodzina zastępcza zawodowa). Rozmowa z nimi ukazała się w TC”. Dwoje małżonków w średnim wieku mówiło mi nie tyle o problemach, jakie się wiążą z wychowywaniem przysłanych im dzieci, ile o wynikającej z tego satysfakcji. Ale, oczywiście, nie ukrywali, jak trudna i odpowiedzialna praca się za tym kryje.

Na ostatniej sesji Rady Powiatu Mławskiego odbyło się oficjalne podziękowanie dla Urszuli Krajewskiej w związku z jej przejściem na emeryturę. Ponieważ nie mogła być ona w sali obrad - ze względu stan swego zdro-

Urszula Krajewska

wia - starosta Witold Okumski odczytał skierowany do niej list. „Dziękujemy za wszystkie Pani działania zmierzające do budowania systemu pomocy społecznej opartego na szacunku, godności i solidarności. Pozostawia Pani po sobie trwałe dorobek zawodowy, ale przede wszystkim dobre wspomnienia i szacunek swoich współpracowników i społeczności lokalnej” - napisali starosta, jego zastępca Tomasz Chodubski i przewodniczący Rady Powiatu Jan Warecki.

Nie mniej ważne, a może najważniejsze, jest świadectwo najbliższych współpracowników Urszuli Krajewskiej. Napisali o niej w mediach społecznościowych: „Była nie tylko naszą liderką, ale przede wszystkim autorytetem i dobrym człowiekiem. Zawsze potrafiła łączyć wymagania z empatią, a decyzje podejmowała z ludzkim podejściem. Jej siła, oddanie i zaangażowanie sprawiły, że codzienna praca miała głębszy sens. Dla wielu z nas była osobą, która potrafiła dostrzec potencjał tam, gdzie inni go nie widzieli. Zawsze była gotowa pomagać i wspierać, gdy było trudno. Potrafiła słuchać. Miała w sobie naturalny spokój i klasę, która przyciągała ludzi i budziła szacunek”.

K.J.

Baboszewskie święto plonów

Sołectwa przygotowały piękne wieńce

uroczystej mszy dożynkowej, korowód z wieńcami przeszedł na stadion, gdzie odbył się dożynkowy ceremonial.

Uroczystości na stadionie uświetnił występ scholi parafialnej „Perłki” a także Ludowego Zespołu Gminy Płońsk „Swada”. Do Baboszewa przyjechało wielu gości, w tym samorządowcy z terenu powiatu, a wśród nich

Atrakcją dożynek jest Bitwa Sołectw. W tym roku zwyciężyło Sarbiewo

starosta Artur Adamski, wicestarosta Jacek Rzyński, burmistrz Płońska Andrzej Pietrasik, wójt gminy Płońsk Aleksander Jarosławski.

Wystąpił również chór Aktywne Słowi przy Centrum Aktywnego Seniora i jak co roku można było posilić się potrawami przygotowanymi przez sołectwa. Gwiazdą wieczoru był zespół Massive.

Podczas wydarzenia rozstrzygnięto konkursy i wręczono statuetki „Baboszewski sokół”.

W piątej już edycji konkursu „Najładniejsze sołectwo w gminie Baboszewo” pierwsze miejsce zdobyła Wola Folwark, drugie – Baboszewo, a trzecie – Sarbiewo.

Odbył się również konkurs „Bitwa Sołectw”. Zwyciężyło sołectwo Sarbie-

wo, drugie miejsce wywalczył Krościn, a trzecie Wola Folwark.

Co roku wójt gminy Baboszewo przyznaje nagrody „Baboszewski Sokół” – dla osób mających wybitne zasługi na rzecz gminy w dziedzinach: za szczególne zasługi dla Baboszewa, działalność społeczna, kultura i sztuka, sport, gospodarka i ekologia, rolnictwo, człowiek z pasją. Kandydata do przyznania tej nagrody zgłosić może każdy mieszkaniec gminy Baboszewo oraz stowarzyszenia, działające na terenie gminy Baboszewo.

W tym roku „Baboszewskiego sokola” za wybitne zasługi dla Baboszewa, przyznano Adamowi Struzikowi – marszałkowi województwa mazowieckiego.

W kategorii: działalność społeczna, statuetkę otrzymała Bogusława Kędzierśka oraz Tadeusz Felczak, który od 50 lat pełni funkcję prezesa Ochotniczej Straży Pożarnej w Woli Folwark.

W kategorii: rolnictwo „Baboszewskiego sokola” otrzymał Jacek Piotrowski – rolnik i przedsiębiorca, a w dziedzinie: sport – Dariusz Adamiak – były trener drużyny „Orlęta Baboszewo”.

„Baboszewskiego Sokola” w kategorii: gospodarka i ekologia zdobył „Sowi Dwór” – Ośrodek Rehabilitacji Dzikich Zwierząt, od lat współpracujący z gminą Baboszewo.

KO

Gminno-parafialne dożynki w Baboszewie to przede wszystkim wspólna zabawa. Uroczysta msza, a później występy, turniej sołectw i wręczenie statuetek.

W niedzielę, 8 września gmina Baboszewo świętowała tegoroczne plony. Po

Nowy zastępca płońskiego komendanta

We wtorek, 9 września w Komendzie Powiatowej Policji w Płońsku nastąpiła zmiana na stanowisku zastępcy komendanta.

- Z dniem 9 września 2025 roku decyzją komendanta wojewódzkiego policji z siedzibą w Radomiu nastąpiła zmiana na stanowisku I zastępcy komendanta powiatowego policji w Płońsku.

Obowiązki te powierzono nadkomisarzowi Sylwestrowi Wawrzonkowskiemu, dotychczasowemu zastępcy naczelnika wydziału kryminalnego Komendy Powiatowej Policji w Makowie Mazowieckim – poinformowała nadkom. Kinga Dręzek – Zmysłowska, rzeczniczka prasowa płońskiej policji.

Nadkom. Sylwester Wawrzonkowski ma 54 lata. Służbę w Policji pełni od 1991 roku i od początku swojej kariery zawodowej był związany z makowską komendą. Większość tego okresu pracował w pionie kryminalnym. Od marca 2020 roku zajmował stanowisko zastępcy naczelnika wydziału kryminal-

Od wtorku, 9 września zastępcą komendanta KPP w Płońsku jest nadkomisarz Sylwester Wawrzonkowski

nego KPP w Makowie Mazowieckim. Jest absolwentem Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie.

Nowy I Zastępca Komendanta Powiatowej Policji w Płońsku był wielokrotnie wyróżniany odznaczeniami państwowymi i resortowymi, w tym srebrnym medalem „Za Długoletnią Służbę” oraz brązową odznaką „Zasłużony Policjant”.

Nadkomisarz Wawrzonkowski zastąpił na stanowisku nadkom. Adama Malińskiego.

KO

Tego w Baboszewie jeszcze nie było

Koło Gospodyń Wiejskich Sielskie Baboszewo zaprasza na pierwszy Piknik Historyczny z okazji 105. rocznicy bitwy pod Baboszewem.

Wydarzenie odbędzie się 25 października, a w programie m.in.:

ceremonia złożenia kwiatów na Grobie Nieznanego Żołnierza na baboszewskim cmentarzu, uroczysta msza święta, rozmowa z płk. Andrzejem Krysiakiem o bitwie pod Baboszewem.

Odbędzie się również prezentacja mundurów i uzbrojenia z wojny 1920 r., którą poprowadzi ks. Grzegorz Mierzewski wraz z Grupą Rekonstrukcyjną ze Skołatowa, koncert pieśni patriotycznych w wykonaniu chóru z Centrum Aktywnego Seniora w Płońsku, wystawa prac konkursowych „Obiektywem, kredką i pędzlem – Gmina Baboszewo”.

Organizatorzy zapowiadają także wystawę broni palnej i wyposażenia, pokaz samoobrony, który zaprezentuje Stowarzyszenie Proobronne Centrum Edukacji „Wataha”.

Zadanie dofinansowane m.in. ze środków powiatu płońskiego w ramach

otwartego konkursu ofert z zakresu kultury, sztuki i ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego w 2025r.

Bitwa pod Baboszewem to jedno z tych starć, które choć mniej znane, miało ogromne znaczenie dla losów wojny polsko-bolszewickiej i przyszłości Polski. W tej bitwie, w miejscowości Baboszewo, polscy żołnierze, stawili czoła przeważającym siłom bolszewickim, przyczyniając się do zwycięstwa w Bitwie Warszawskiej.

KO

Ważny dzień dla szkoły w Grodźcu

Sala gimnastyczna była marzeniem społeczności Szkoły Podstawowej w Grodźcu (gm. Czerwińsk nad Wisłą). I taki nowoczesny obiekt został właśnie uroczystie otwarty.

W piątek, 5 września przecięto symboliczną wstęgę, a uczniowie przygotowali na tą okoliczność program artystyczny. Było co świętować, bowiem szkoła w Grodźcu, najmniejsza oświatowa placówka w gminie Czerwińsk nad Wisłą, sali gimnastycznej dotąd nie posiadała.

Inwestycję zrealizowano dzięki pozyskaniu przez czerwiński samorząd dofinansowaniu z rządowego programu „Olimpia” – a była to kwota 2,1 mln zł.

Wybudowany obiekt jest pierwszą tego typu lukową konstrukcją na terenie gminy.

Prace rozpoczęto w maju ubiegłego roku, a pozwolenie na użytkowanie urząd otrzymał w styczniu b.r. Budowa sali, którą zrealizowała firma z Ojrzonia, kosztowała blisko 3,7 mln zł, w tym ponad 2,1 mln zł to powyżej wspomniane dofinansowanie.

Pozostałe szkoły w gminie Czerwińsk posiadają już nowoczesne obiekty sportowe. Sala w Grodźcu była ostatnią najpilniejszą inwestycją w oświacie. Prawie ostatnią, bo jak powiedział nam burmistrz Marcin Gortat, marzeniem jest jeszcze budowa boiska sportowego przy szkole w Goławinie. W przyszłym roku czerwiński samorząd będzie ubiegał się o dofinansowanie, by marzenie to spełnić.

KO

Uroczyste otwarcie sali gimnastycznej odbyło się 5 września

Uroczystość uświetnił występ uczniów

FOT. MONFOT, UNIG CZERWIŃSK

Daleko nie pojechał

Mężczyzna miał problem z utrzymaniem równowagi, zanim wsiadł na hulajnogę. Daleko nie pojechał, i nic w tym dziwnego, gdyż miał blisko 3 promile alkoholu.

W czwartek, 11 września przed południem policjanci płońskiej drogówki interweniowali w Zukowie (gm. Naruszewo), gdzie według zgłoszenia mężczyzna jadący na hulajnodze elektrycznej przewrócił się na jezdnię. Na miejscu obecne były służby ratunkowe i osoba, która zgłosiła zdarzenie.

- Jak się okazało, 42-letni mieszkaniec powiatu płońskiego miał problem z utrzymaniem równowagi jeszcze zanim wsiadł na hulajnogę. Po przejechaniu zaledwie dwóch metrów przewrócił się i doznał obrażeń głowy. Ratownicy medyczni udzielili mu pomocy i przewieźli do szpitala. Policjanci sprawdzili jego stan trzeźwości – wynik to ponad

2,9 promila alkoholu w organizmie – informuje rzecznik prasowy płońskiej policji, nadkom. Kinga Dręzek – Zmysłowska.

Mężczyźnie grozi kara aresztu lub wysoka grzywna.

KO

Jadący hulajnogą mężczyzna był pijany

100 lat pani Stanisławy

7 września pani Stanisława Kalinowska, mieszkanka gminy Zatory, obchodziła swoje 100. urodziny. Z tej okazji dostojną jubilatkę odwiedziła zastępca wójta Anita Wojtczak oraz kierownik Urzędu Stanu Cywilnego Anna Kalinowska.

Jubilatce wręczono okolicznościowo listy gratulacyjne, kwiaty, upominki

oraz złożono najserdeczniejsze życzenia zdrowia i wszelkiej pomyślności.

- W imieniu całego samorządu gminy Zatory jeszcze raz składamy szanownej jubilatce życzenia wszelkiej pomyślności oraz kolejnych lat życia w zdrowiu, a także samych szczęśliwych chwil w gronie najbliższych. Dziękujemy za możliwość uczestniczenia w tym wyjątkowym dniu – niech ten jubileusz będzie symbolem piękna życia i jego niezwyklej wartości – przekazuje gmina.

Jak dodaje urząd, pani Stanisława, pomimo swojego zaćmego wieku cieszy się dobrą formą i doskonałą pamięcią. Wychowała sześcioro dzieci, doczekała się osiemnastu wnuków oraz dwudziestu dwóch prawnuków. W chwili obecnej przebywa pod opieką córki.

RK

Dostojna jubilatka, p. Stanisława Kalinowska

FOT. UG ZATORY

Władze powiatu w szkole

W związku z rozpoczęciem nowego roku szkolnego, Zespół Szkół Zawodowych im. Jana Ruszkowskiego wizytował starosta Jan Zalewski z wicestarostą Emilią Gąsecką oraz sekretarz Katarzyną Jankowską, na zaproszenie dyrektora Anny Kmiołek-Gizary.

- Celem wizyty (...) było sprawdzenie stanu przygotowania szkoły do rozpoczęcia nowego roku szkolnego. Szczególną uwagę zwrócono na jakość prac remontowych przeprowadzonych w czasie wakacji. W okresie wakacyjnym wyremontowano salę lekcyjną, która obecnie pełni rolę sali konferencyjnej, oddano również do użytku nowoczesną pracownię językową. Nowy wygląd otrzymały także pomieszczenia kadr i księgowości. Spotkanie przedstawicieli organu prowadzącego z dyrekcją placówki była również okazją do omówienia bieżących potrzeb i planów dotyczących dalszego rozwoju infrastruktury oświatowej Zespołu Szkół Zawodowych im. Jana Ruszkowskiego w Pułtusku – przekazuje starosta.

RK

Złot Citroënów

6 września rynek w Pułtusku zapełnił się... Citroënami. Tego dnia odbył się Złot Citroënu & Przyjaciele On Tour #3.0.

- Wyjątkowe wydarzenie dla miłośników francuskiej motoryzacji. Na miejscu można było podziwiać klasyczne i współczesne modele Citroëna, a o 17:00 uczestnicy wysłuchali niezwyklego koncertu organowego w wykonaniu Tomasza Mońki wraz z prezentacją instrumentu. Serdeczne podziękowania w imieniu burmistrza miasta Pułtusk Beaty Józwiak złożyła na ręce organizatorów sekretarz miasta Patrycja Kaziemczak – przekazuje ratusz.

Francuskie auta na pułtuskim rynku

FOT. UM PUŁTUSK

Zwieńczeniem wspólnego spotkania było wręczenie symbolicznych statuetek dla wszystkich uczestników złota.

RK

Eliminacja barier w urzędzie

3 września Opinogórze wójt gminy Obryte Sebastian Mroczkowski oraz skarbnik Anna Niezgoda podpisali umowę z samorządem województwa na realizację zadania pod nazwą „Eliminacja barier architektonicznych w dostępie do budynku Urzędu Gminy w Obrytem”.

W ramach inwestycji powstanie winda w budynku urzędu, wybudowany zostanie nowy podjazd dla osób z niepełnosprawnościami, pojawią się szersze drzwi wejściowe ułatwiające dostęp, powstaną miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami, teren przed urzędem zostanie kompleksowo odnowiony – nowa kostka, oświetlenie, ławki, kosze i zielen, a także ustawione zostaną tablice informacyjne ułatwiające orientację.

- Dzięki temu Urząd Gminy Obryte stanie się w pełni dostępny, bezpieczny i przyjazny – zarówno dla seniorów, osób z niepełnosprawnościami, rodzi-

Wójt Sebastian Mroczkowski

ców z dziećmi, jak i wszystkich mieszkańców – podkreśla gmina.

Pozyskana kwota to niemal 290 tys. zł.

RK

Pod koniec wakacji (25-29 sierpnia) miały miejsce kolonie letnie z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży z gminy Gzy, zorganizowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Miejscem wypoczynku była miejscowość Piecki na Mazurach. Przed wyjazdem uczestnicy otrzymali ufundowane przez wójta słodkie upominki na drogę.

- Wyjazd miał nie tylko charakter rekreacyjny, ale również profilaktyczny. W trakcie kolonii realizowany był specjalnie przygotowany program profilaktyczny, którego celem było promowanie zdrowego stylu życia, integracja grupy rówieśniczej oraz przeciwdziałanie uzależnieniom poprzez edukację i wspólne, aktywne spędzanie czasu – informuje gmina.

Dzieci i młodzież podczas zwiedzania

Uczestnicy kolonii mieli okazję odwiedzić m.in. sanktuarium w Świętej Lipce, czy też słynny Wilczy Szaniec – dawną kwaterę Hitlera, a także skorzystać z atrakcji turystycznych Giżycka.

- Każda z wycieczek była okazją do poznania historii, kultury i przyrody Mazur. Podczas pobytu nie zabrakło również sportowych emocji i wodnych przygód – dzieci brały udział w grach zespołowych, korzystały z kajaków i kąpiei, a wieczorami uczestniczyły w ogniskach z pieczeniem kiełbasek i wspólnym śpiewaniem piosenek. Kolonie były dla dzieci i młodzieży nie tylko doskonałą formą wakacyjnego wypoczynku, ale przede wszystkim wartościowym

doświadczeniem edukacyjnym i społecznym. Serdecznie dziękujemy wszystkim osobom zaangażowanym w organizację tego wyjazdu oraz opiekunom, którzy dbali o bezpieczeństwo i dobre samopoczucie uczestników – przekazuje urząd gminy.

RK

KRONIKA POLICYJNA

8 września rano policjanci Ognia Patrolowo-Interwencyjnego pułtuskiej jednostki na jednej z ulic Pułtusk zatrzymali do kontroli kierującego elektryczną hulajnogą.

- Okazało się, że 25-letni mieszkaniec powiatu pułtuskiego prowadził pojazd po użyciu alkoholu. Badanie wykazało 0,11 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu – informuje asp. Magdalenę Bielińska.

Kierowanie hulajnogą po spożyciu alkoholu również jest zabronione i stanowi wykroczenie. Interwencja zakończyła się sprawą sądową, a konsekwencje mogą być dotkliwe: grzywna, zakaz prowadzenia pojazdów, a nawet wpis do rejestru karnego.

W sobotę 6 września policyjny patrol wodny działający na rzece Narew, na regularnie patrolowanym szlaku żegl-

gowym, zatrzymał do kontroli ponton wędkarski wyposażony w silnik spalinowy.

- Jak się okazało, za sterem jednostki siedział 32-letni mieszkaniec gminy Łochów, który był pod wyraźnym wpływem alkoholu. Badanie alkomatem wykazało u mężczyzny blisko 1,5 promila alkoholu w organizmie – przekazuje oficer prasowa pułtuskiej komendy.

Ponton, którym się poruszał, wyposażony był w silnik spalinowy, co według przepisów czyni go pojazdem mechanicznym. Prowadzenie takiego środka transportu pod wpływem alkoholu jest traktowane na równi z jazdą samochodem po pijanemu. 32-latek odpowie teraz przed sądem za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości w ruchu wodnym. Grozi mu za to kara grzywny, zakaz prowadzenia pojazdów, a nawet kara pozbawienia wolności do 3 lat.

W piątek 5 września pułtuscy policjanci przyjęli zawiadomienie od 39-letniego mieszkańca powiatu, który padł ofiarą internetowego oszusta. Męż-

czyzna zamówił hulajnogę elektryczną wartą 1000 zł, jednak mimo wpłaty pieniędzy – nie otrzymał ani towaru, ani zwrotu środków, a sprzedający zniknął bez śladu.

- Do zdarzenia doszło pod koniec sierpnia. 39-latek znalazł atrakcyjne ogłoszenie na jednym z popularnych portali internetowych. Skontaktował się ze sprzedającym, który podał numer konta bankowego i zapewnił, że po otrzymaniu pieniędzy prześle hulajnogę. Po wykonaniu przelewu kontakt ze sprzedawcą się urwał. Przesyłka nigdy nie dotarła, a mężczyzna nie odzyskał wpłaconych pieniędzy – informuje rzeczniczkę prasową.

Policja przypomina najważniejsze zasady bezpiecznych zakupów w sieci: kupuj tylko z zaufanych źródeł, sprawdzaj opinie o sprzedającym, unikaj przedpłat – wybieraj opcję „za pobraniem” lub płatności przez pośrednika, nie ufaj wyjątkowo atrakcyjnym ofertom, nie udostępniaj swoich danych osobowych ani numerów kart bankowych, zachowuj korespondencję i potwierdzenia przelewów, zgłaszaj

podejrzane ogłoszenia administratorom portalu.

3 września policjanci z Pułtusk interweniowali na jednym z parkingów przy sklepie, gdzie doszło do uszkodzenia pojazdu.

- Zgłaszający, który przyjechał do jednego ze sklepów w Pniewie Iveco z towarem, relacjonował, że podczas rozładunku wewnątrz sklepu usłyszał głośny huk. Gdy wyszedł na zewnątrz, zauważył, że osobowe audi uderzyło tyłem w przód jego dostawczaka. Mężczyzna odebrał kluczyki kierowcy audi, ponieważ wyczuł od niego alkohol. Wezwani na miejsce funkcjonariusze przebadali 30-letniego mieszkańca powiatu pułtuskiego alkomatem. Mężczyzna miał blisko 3 promila alkoholu w organizmie – przekazała asp. Bielińska.

Jego pojazd został odholowany na policyjny parking. Kierowca audi wkrótce odpowie za swoje nieodpowiedzialne zachowanie przed sądem. Grożą mu surowe konsekwencje, w tym wysoka grzywna, zakaz prowadzenia pojazdów, a nawet kara pozbawienia wolności.

Tego samego dnia na ulicy Nowy Rynek w Pułtusku policjanci zatrzymali do kontroli drogowej 36-letniego kierującego hondą.

- Jak się okazało, mężczyzna prowadził pojazd w stanie nietrzeźwości. Miał ponad 2 promila alkoholu w organizmie. To jednak nie wszystko. Podczas dalszych czynności funkcjonariusze przeprowadzili również wstępny test na obecność narkotyków. Wynik był pozytywny. Kierujący znajdował się pod wpływem amfetaminy – informuje policja.

Z uwagi na stan psychofizyczny oraz konieczność dokładniejszych badań, 36-latek został przewieziony do szpitala, gdzie pobrano mu krew do dalszej analizy toksykologicznej. Pojazd, którym się poruszał został zabezpieczony i trafił na policyjny parking. Po wykonaniu wszystkich czynności procesowych mężczyzna został zwolniony. O jego dalszym losie zdecyduje sąd.

RK

**POWIAT
ŻUROMIŃSKI**

Mundurowi przy szkołach i... w szkołach

Edukacji nigdy za wiele

„Bezpieczna droga do szkoły” to działania informacyjne, edukacyjne i kontrolne. Wszystko po to, by wrześniowy powrót do szkół był bezpieczny. Każdego dnia żuromińscy policjanci nadzorują ruch w rejonach szkół.

Szczególną uwagę zwracają na warunki przewozu uczniów, ale również

spotykają się z najmłodszymi podczas zajęć profilaktyczno – edukacyjnych.

Dla mundurowych jest to czas wyłączonej pracy, gdzie najważniejszą sprawą jest oczywiście bezpieczeństwo. Policjanci spotkali się już m. in. z uczniami szkół „jedyńka” i „dwójka” w Żurominie, uczniami z podstawówki w Będzynie. Wyjaśniali dzieciom zasady i przepisy ruchu drogowego, służące bezpieczeństwu pieszych. Dzieci natomiast dzieliły

woząc samochodem swoje pociechy pamiętali o zapinaniu pasów bezpieczeństwa swoich, ale również przewożonych pasażerów. Korzystajmy z przejść dla pieszych. Warto być zatem dobrym wzorem dla dziecka.

Spotkania edukacyjno-profilaktyczne

FOT. KPP ŻUROMIN

Sprintem przez miasto i gminę Lubowidz

Przy szkole pojawi się żłobek

Władze samorządowe Lubowidza zamierzają sfinansować wybudowanie przy istniejącym budynku zespołu szkół dodatkowe skrzydło, w którym będzie mieścić się żłobek.

Rozstrzygnięto już przetarg i podpisano umowę z firmą „Eko-Dom”, która będzie wykonawcą nowej placówki.

W żłobku będą m. in. dwie sale do zajęć z maluchami plus całe niezbędne zaplecze łącznie z wyposażeniem. Docelowo chodzi o stworzenie 20 miejsc opieki dla maluchów.

ści: Sztok, Mały Las, Toruniak, Lisiny, Kozilas, Straszewy, Wronka, Przerodki, Wylazłowo i Ruda. Woda nadawała się jedynie splukiwania toalet.

Mieszkańcy tychże wsi otrzymali wodę z cystern, a woda butelkowana została dostarczona do sołtysów w dniu dzisiejszym. Każde gospodarstwo domowe otrzymało po 2 zgrzewki wody na dzień.

Tak wyglądała sytuacja w ubiegłym tygodniu. Prawdopodobnie po niedzieli (14 września) miejscowy Zakład Usług Komunalnych, w połowie tygodnia doprowadzi do tego, że woda będzie znów dostępna w całym zakresie.

Autobus dla uczniów

Do końca br. pojawi się w Lubowidzu nowy autobus szkolny. Samorząd pozyskał ze środków samorządu województwa mazowieckiego dofinansowanie na jego zakup 450 tys. złotych. Całkowity koszt nowego pojazdu wyniesie nieco ponad 806 tys. złotych. Umowa z firmą, która ma dostarczyć nowego „gimbasa” już została podpisana.

Obecnie transport uczniów do szkół zapewniają zewnętrzne firmy transportowe wylonione w przetargach.

W.D.

Podpisanie umowy z firmą wykonawczą. Drugi z prawej burmistrz Lubowidza M. Czaplinski

Stało się to możliwe po uzyskaniu dofinansowania ze środków unijnych w ramach mazowieckiego programu „Aktywny Maluch”. Wartość całej inwestycji została oszacowana na prawie 1,6 mln złotych, a dofinansowanie wyniesie 1,41 mln zł. Resztę dołoży samorząd z własnego budżetu.

Woda niezdatna do picia

W ubiegłym tygodniu ponad 1000 mieszkańców gminy Lubowidz musiało korzystać z wody butelkowanej oraz dostarczonej cysternami. Wszystko z powodu wykrycia bakterii enetrokoków kałowych w wodociągu w Straszewach.

Pilny komunikat sanepidu dotyczył mieszkańców następujących miejscowości:

Nauka przechodzenia przez pasy

się z mundurowymi swoją wiedzą i spostrzeżeniami. Okazuje się, że obserwują one dorosłych, z których biorą przykład. Stąd też apel do dorosłych, aby prze-

połączone są z działaniami kontrolnymi w rejonach wszystkich placówek oświatowych na terenie powiatu żuromińskiego i potrwać do końca września.

W.D.

Gmina Lutocin. Problemy z jakością wody. Przerwa trwała kilka dni

Powiatowy Inspektor Sanitarny, Agnieszka Cyran, w Żurominie wydała pod koniec pierwszego tygodnia września pilny komunikat dotyczący ponad 2,6 tys. mieszkańców gminy Lutocin. Wynikało z niego, że woda z wodociągu w Siemcichach nie nadaje się do spożycia.

Woda nie nadawała się do picia przez ludzi z wodociągu publicznego Siemcichy (gm. Lutocin) zaopatrującego w wodę 2.667 mieszkańców miejscowości: Siemcichy, Przeradz Nowy, Przeradz Mały, Przeradz Wielki, Chromakowo, Mojnowo, Szoniec, Dębówka, Psota, Chrapoń, Bogusze, Swojęcino, Obręb, Zimolza, Jonne, Głęboka.

Po kilku dniach, 10 września, prawie 2700 mieszkańców gminy mogło już normalnie korzystać z wody do codziennych celów.

W.D.

Ponad 150 ton azbestu mniej

Zakończyła się tegoroczne usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest na terenie gminy i miasta Żuromin.

Samorządy od wielu lat starają się o dotacje na usuwanie azbestu z funduszy ochrony środowiska. Z reguły ich wnioski są rozpatrywane pozytywnie i każdego roku kilkadziesiąt tysięcy z tego funduszu wspiera jakże potrzebną akcję usuwania tego szkodliwego materiału z reguły z dachów budynków mieszkalnych i innych.

Na 2025 rok, samorząd uzyskał dotację ponad 47,5 tys. zł. Całość tej akcji kosztowała 100,4 tys. zł, resztę dołożyła gmina z własnego budżetu. Dzięki temu ponad 152 tony azbestu zniknęło z 43 posesji na terenie gminy i miasta.

W.D.

Lubowidz. Złapany na gorącym uczynku

Konopie indyjskie w lesie

Żuromińscy policjanci z wydziału kryminalnego, na podstawie prowadzonych ustaleń, ujawnili i zlikwidowali uprawę konopi indyjskich. Odnaleźli także gotowy do sprzedaży susz.

Do likwidacji uprawy oraz zatrzymania mężczyzny doszło w pierwszych dniach września, na terenie jednej z działek leśnych w gminie Lubowidz. Plantator, 34-letni mieszkaniec powiatu radomskiego został zatrzymany przez policjantów na gorącym uczynku, podczas wycinania krzaków. Zabezpieczono 16 krzaków konopi.

Ponadto podczas przeszukania zabezpieczono także 52 gramy gotowego do sprzedaży suszu konopi indyjskich. Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii grozi mu kara do 8 lat pozbawienia wolności. Postępowanie prowadzi żuromińska komenda Policji.

Wartość rynkowa nielegalnego towaru oszacowano została na ponad 17 tys. zł.

W.D.

Amator konopi przy swojej uprawie...

FOT. KPP ŻUROMIN

Biezuń. Kierowca miał zakaz prowadzenia

Ostrzegał światłami innych

Jeden z patroli żuromińskiej drogówki kontrolował prędkość na ulicy Zawadzkiej w Bieżuniu. Przejżdżający nią inny patrol drogówki w nieoznakowanym radiowozie zwrócił uwagę na kierującego volkswagenem, który zdecydowanie nadużywał światła drogowych.

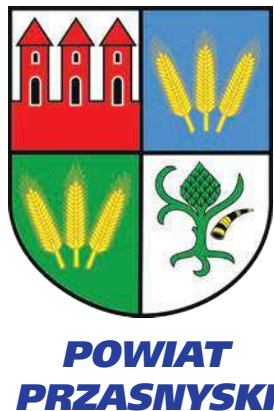
W sposób niezgodny z przepisami ostrzegał innych podróżujących tą trasą przed policją. Mundurowi zawrócili, żeby zapytać kierowcę czemu i komu ma służyć jego zachowanie. Chwilę później okazało się, że kierujący osobówką swoim zachowaniem zafundował sobie nie lada problem.

Był, co prawda, trzeźwy. Jednak kontrola wykazała, że 48-letni mieszkaniec powiatu pruszkowskiego na swoim koncie posiada prawomocny zakaz prowadzenia pojazdów obowiązujący do 2027 roku.

Samochód został przekazany pasażerze, a mężczyzna trafił do policyjnego aresztu. Następnego dnia ponownie odpowiedział przed sądem. Został ukarany grzywną 4 tys. złotych, nawiązką w wysokości 5 tys. złotych na rzecz Funduszu Pomocy Osobom Pokrzywdzonym, kosztami sądowymi oraz o kolejny rok wydłużył się obowiązujący prawomocny zakaz prowadzenia wszystkich pojazdów.

Policja przypomina! Prowadzenie pojazdu mimo orzeczonego zakazu jest nie tylko przestępstwem, ale także stanowi ogromne zagrożenie dla innych uczestników ruchu drogowego. Osoby, które ignorują decyzje sądowe, muszą liczyć się z surowymi konsekwencjami, w tym karą pozbawienia wolności. Apelujemy do kierowców o przestrzeganie obowiązujących przepisów i odpowiedzialne zachowanie na drogach.

W.D.

Muzeum Historyczne

Działaczki TON - wspomnienia

W Muzeum Historycznym w Przasnyszu otwarto wystawę „Kobiety nadawały TON”, na której zaprezentowano losy kobiet, które w czasie okupacji niemieckiej prowadziły tajne nauczanie.

Były to działaczki Tajnej Organizacji Nauczycielskiej z terenu powiatu przas-

snyskiego: Janina Pierzchalska, Aleksandra Grycuk, Marianna Kaczyńska, Maria Keczmerska, Zofia Stachowska, Lucyna Kozłowska, Maria Franciszka Żabińska, Maria Ogłobin, Janina Seklicka, Jadwiga Otlowska oraz Helena Zdanowska.

Mieszkańcy Przasnysza na wernisaż ścignęli tłumnie, a wśród nich przedstawiciele ministerstwa, samorządu i Związku Nauczycielstwa Polskiego.

Sławomir Broniarz

Goście

Muzycznym uzupełnieniem wernisazu był koncert zespołu „Sonanto”. Wybrzmiały wspomnienia w interpretacji harcerzy Hufca ZHP Przasnysz oraz Przasnyskiej Rady Kobiet, a także nauczycieli i ich uczniów z czasów okupacji.

ESKA

Przasnyscy seniorzy

Podążają ścieżkami historii

Przasnyski oddział Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów po raz trzeci realizuje projekt, który ma na celu pogłębienie wiedzy na temat historii, zarówno tej lokalnej jak i historii regionu.

Pierwszy projekt dawał jego uczestnikom wiedzę na temat miasta i jego dziejów i obejmował spacer jego ulicami. Drugi składał się z m.in. z pikniku historyczno-integracyjnego oraz przedstawienia twórczości literackiej o tematyce historycznej. Trzeci projekt „Ścieżkami historii III” był podróżą edukacyjno-integracyjną po miejscach, gdzie toczyły się walki o wolność i niepodległość. Uczestnicy projektu odwiedzili m.in. Góry Dębowe i Jarzynny Kierz, gdzie, pod przewodnictwem Jana Chmielewskiego – pasjonata regionalisty i społecz-

nika, poznawali ciekawe fakty związane z historią regionu. Wspólne zwiedzanie było okazją do ciekawych przemyśleń, wspomnień i opowieści. Wyjazd zakończył piknik przy ognisku i wspólna zabawa przy muzyce. Realizacja takich pro-

jektów jest doskonałą okazją, by łączyć edukację historyczną z odpoczynkiem i wspólną zabawą. Projekt realizowany jest w ramach zadania publicznego sfinansowanego przez Powiat Przasnyski.

ESKA

Fraszki i treny w bibliotece

W sobotę, 6 września w siedzibie Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Zofii Nałkowskiej w Przasnyszu odbyła się kolejna edycja akcji Narodowego Czytania.

Zespołu Szkół Powiatowych im. Henryka Sucharskiego wraz z nauczycielami Moniką Głodkowską. W ich wykonaniu wybrzmiały fraszki, pieśni i treny m.in.: „Na zdrowie”, „O doktorze Hiszpanie”,

„Do gór i lasów”, „Pieśń IX”, „Pieśń XXIV” oraz „Tren VIII”.

Zastępca burmistrza miasta Łukasz Machalowski przeczytał utwór „Na lipę” z „Ksiąg wtórnich”. Ten tekst wprowadził słuchaczy, już na początku wydania wspólnej książki. Do wspólnego czytania zaproszona została również publiczność, a nagrodą były książki z pamiątkową pieczęcią Narodowego Czytania 2025.

Spotkanie zwińczył recital fortepianowy Natalii Prekiel - młodej, zdolnej mieszkanki powiatu przasnyskiego. W jej interpretacji zabrzmiały dzieła klasyków, w tym utwory Fryderyka Chopina, Johannesa Brahmsa, Claude Debussy'ego. Na zakończenie spotkania pianistka zaprezentowała swój autorski utwór.

ESKA

W tym roku uczestnicy wydarzenia czytali pieśni, fraszki i treny Jana Kochanowskiego, jednego z najbardziej znanych polskich poetów epoki renesansu. Jego różnorodna twórczość zawiera wątki poważne, ale także żartobliwe - pisane w oparciu o życie dworskie i ziemiańskie, miłość do Ojczyzny. Jego „Treny”, w których wyraża ból po stracie córki, znane są niemal każdemu Polakowi. Był tym, który zapoczątkował polskie piśmiennictwo literackie.

W przasnyskiej akcji narodowego czytania wzięli udział m.in. uczniowie

zaczęli w auli tamtego Czarnolasu. Do wspólnego czytania zaproszona została również publiczność, a nagrodą były książki z pamiątkową pieczęcią Narodowego Czytania 2025.

Spotkanie zwińczył recital fortepianowy Natalii Prekiel - młodej, zdolnej mieszkanki powiatu przasnyskiego. W jej interpretacji zabrzmiały dzieła klasyków, w tym utwory Fryderyka Chopina, Johannesa Brahmsa, Claude Debussy'ego. Na zakończenie spotkania pianistka zaprezentowała swój autorski utwór.

ESKA

Zwycięskie projekty z dofinansowaniem

Projekt „Solidarni w kryzysie” Stowarzyszenia Nasza Wieś Ulatowo-Pogorzelski oraz „Razem w kryzysie – pomagamy i chronimy” Koła Gospodyń Wiejskich w Jednorozcu zdobyły uznanie w konkursie „Mazowsze Lokalnie Odporne”, realizowanym w ramach rządowego programu Moc Małych Społeczności i tym samym znalazły się w gronie beneficjentów.

Dzięki wsparciu finansowemu, stowarzyszenia będą mogły realizować działania, które nie tylko zintegrują społeczność, ale też pomogą przygotować się na różnego rodzaju wyzwania i kryzysy. Konkurs jest finansowany ze środków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. Jego głównym celem jest wspieranie działań, które wzmacniają odporność lokalnych społeczności w obliczu kryzysów. Do beneficjentów z gminy Jednorzec trafi łącznie 20 tys. złotych.

Mazowsze dla Kół Gospodyń Wiejskich Na sprzęt i rozwój

Do samorządów lokalnych powiatu przasnyskiego trafią wkrótce kolejne środki z budżetu Mazowsza, m.in. z programu „Mazowsze dla Kół Gospodyń Wiejskich”.

Beneficjenci otrzymają po 10 tys. zł z przeznaczeniem m.in. na zakup sprzętu i wyposażenia, rozwój oraz aktywizację. Środki trafią do Kół Gospodyń Wiejskich w Lesznie (gmina Przasnysz), Krzynowłodze Wielkiej i Rycicach oraz do Stowarzyszenia WolonWariaci (gmina Chorzelska). Dofinansowanie otrzymają również Koła Borkowianki w Borkowie Falentach, w Nowych Czernicach i w Pawłowie Kościelnym oraz Ochotnicza Straż Pożarna w Rostkowie. W gminie Jednorzec dofinansowanie otrzymają Koła Gospodyń Wiejskich w Jednorozcu, Dąrdzewie Nowym i Ulatowie Pogorzelskim oraz Ochotnicza Straż Pożarna w Budach Rządowych. Koła Pościel Wieś i Rzodkiewnica Nowalijki (gmina Chorzelska) także otrzymają dofinansowanie. Wśród beneficjentów znajduje się także „Jednorzec robi co może”. W gminie Krasne dofinansowanie otrzymają Koła w Zielonej i Augustowie - Augustowianki, w gminie Krzynowłoga Mała – Koło Gospodyń Wiejskich w Łanietach.

Na sprzęt i rozwój

Do samorządów lokalnych powiatu przasnyskiego trafią wkrótce kolejne środki z budżetu Mazowsza, m.in. z programu „Mazowsze dla Kół Gospodyń Wiejskich”. Beneficjenci otrzymają po 10 tys. zł z przeznaczeniem m.in. na zakup sprzętu i wyposażenia, rozwój oraz aktywizację. Środki trafią do Kół Gospodyń Wiejskich w Lesznie (gmina Przasnysz), Krzynowłodze Wielkiej i Rycicach oraz do Stowarzyszenia WolonWariaci (gmina Chorzelska). Dofinansowanie otrzymają również Koła Borkowianki w Borkowie Falentach, w Nowych Czernicach i w Pawłowie Kościelnym oraz Ochotnicza Straż Pożarna w Rostkowie. W gminie Jednorzec dofinansowanie otrzymają Koła Gospodyń Wiejskich w Jednorozcu, Dąrdzewie Nowym i Ulatowie Pogorzelskim oraz Ochotnicza Straż Pożarna w Budach Rządowych. Koła Pościel Wieś i Rzodkiewnica Nowalijki (gmina Chorzelska) także otrzymają dofinansowanie. Wśród beneficjentów znajduje się także „Jednorzec robi co może”. W gminie Krasne dofinansowanie otrzymają Koła w Zielonej i Augustowie - Augustowianki, w gminie Krzynowłoga Mała – Koło Gospodyń Wiejskich w Łanietach.

ESKA

Zielona Nowy oddział przedszkolny

Od 1 września w Publicznej Szkole Podstawowej im. ks. Jerzego Popiełuszki w Zielonej rozpoczął działalność nowy oddział przedszkolny.

Pomysł jego utworzenia pojawił się w ub.r. po czym przeprowadzono diagnozę potrzeb lokalnej społeczności, która potwierdziła potrzebę otwarcia oddziału. Dzięki zaangażowaniu rodziców, darczyńców, gminy i pracowników szkoły udało się podczas wakacji wyremontować i wyposażyć salę dla najmłodszych. Odnowiono salę i wyposażono ją w pomoce dydaktyczne oraz sprzęty dostosowane do wieku dzieci.

– Wspólnymi siłami darczyńców, rodziców, Urzędu Gminy i pracowników szkoły udało się stworzyć i wyposażyć miejsce do rozwoju maluchów z naszego terenu - poinformowała szkoła. – Jesteśmy dumni z naszego osiągnięcia i mamy nadzieję, że spełnimy oczekiwania naszych małych wychowanków i zapewnimy im dobry rozwój w przyjaznych warunkach – przekazała szkoła.

Ranny krogulec

Na ciekawe znalezisko w centrum Przasnysza, tuż przy budynku Urzędu Miasta natknęli się pracownicy. W okolicznej roślinności krył się... krogulec. Był ranny.

Krogulec jest jednym z najmniejszych krajowych drapieżników. Ma długie nogi oraz długie szpony, co jest typowe dla tego gatunku. Lubi lasy, parki, zielone przedmieścia i wsie. Na co dzień żyje w ukryciu, więc zobaczyć go niełatwo. – Miało miejsce takie zdarzenie - potwierdził burmistrz Łukasz Chrostowski. - Okazało się, że to krogulec, który jest pod ścisłą ochroną. Udało nam się zabezpieczyć ptaka i przekazać w odpowiednie miejsce, które specjalizuje się w rehabilitacji i przywracaniu zdrowia wśród ptaków.

Krogulec trafił do Ośrodka Napromek, który prowadzony jest przez Nadleśnictwo Olsztynek. Tam uzyska pomoc i pozostanie do uzyskania samodzielności, a potem, zapewne wróci do środowiska naturalnego.

Powstaje kolejny mural

W Zarębach w gminie Chorzelska w ramach Chorzelskiej Pracowni Kultury powstaje nowy mural.

Jest to projekt Ośrodka Upowszechniania Kultury w Chorzelsku dofinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w programie Narodowego Centrum Kultury. Mural tworzą, pod okiem Tomasza Jakubowskiego z Miejskiego Domu Kultury w Przasnyszu (twórcy kilku murali na terenie powiatu przasnyskiego), młodzi ludzie z miejscowej szkoły podstawowej, będący jednocześnie członkami Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej przy OSP Zaręby. Wcześniej młodzi strażacy uczestniczyli w warsztatach plastycznych prowadzonych przez Tomasza Jakubowskiego, podczas których powstał pomysł i koncepcja projektu.

Odpust św. Rozalii

Na początku września w parafii pw. św. Szymona i Judy Tadeusza w Szekowie odbyły się uroczystości odpustowe ku czci św. Rozalii, patronki chroniącej od zaraz fizycznych i duchowych.

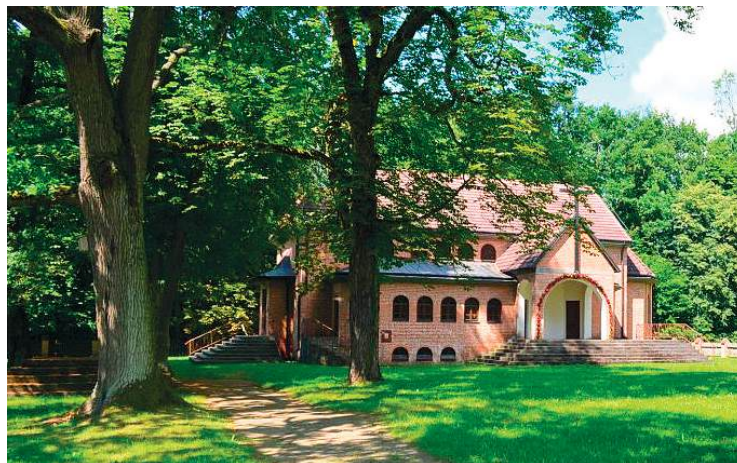
3 września przy ołtarzu polowym miała miejsce msza św. i procesja. Dzień później msza św. w kaplicy Św. Rozalii oraz suma odpustowa i dziękczynienie za plony pod ołtarzem polowym, pod

przewodnictwem biskupa Tadeusza Bro-nakowskiego.

W wydarzeniu uczestniczyli także samorządowcy, w tym władze powiatu.

Osada Święta Rozalia w Gminie Rzewnie, co roku przyciąga wiernych z całego regionu.

- Według wierzeń, których początki trudne są do datowania, św. Rozalia (1130-1160) pochodząca z cesarskiego rodu Karola Wielkiego przybyła rzekomo z Palermo na Sycylii i tu na Magnuszewskim uroczysku porośniętym wiekowymi dębami, wśród leśnego pustkowi wiodła życie pokutnicze chroniąc miejscową ludność od zarazy. Przybyła tu ze św. Rochem, który pozostawiwszy ją powędrował do niedalekiego Sadykierza i tam pozostał. Po tym zdarzeniu miał pozostać kamień, który był rzekomo do czasu II wojny światowej, a na którym to według legendy św. Rozalia po przy-

Kaplica św. Rozalii

byciu prawdopodobnie oparła stopę, pozostawiając na nim odcisk – czytamy na stronie powiatu makowskiego.

Początki kultu świętej w tym miejscu nie są dokładnie znane, ale pierw-

sze wzmianki to wiek XVIII. Stała tu drewniana kaplica, odbudowana tuż po wojnie, a na początku lat 90-tych na jej miejscu powstała kaplica murowana. **RK**

Intensywne prace budowlane w gminie

Na terenie gminy Młynarze trwają prace budowlane związane z modernizacją budynków użyteczności publicznej oraz zagospodarowaniem przestrzeni.

Inwestycje realizowane są dzięki dofinansowaniu z Rządowego Programu "Polski Ład" w wysokości 2,5 mln zł.

Zakończono przebudowę parkingu przy budynku urzędu gminy, a w realizacji są: budowa świetlicy wiejskiej w Głazewie-Cholewach, budowa budynku gospodarczego w Młynarach wraz z ogrodzeniem posesji, budowa ogrodu przy Publicznej Szkole Podstawowej w Młynarach oraz modernizacja

świetlic wiejskich w Sadykriu i Gierwatach.

- Równolegle prowadzone są prace nad kolejną ważną inwestycją – budową drugiej Stacji Uzdatniania Wody dla gminnego wodociągu w miejscowości Głazewo-Świążki. Zadanie to, również dofinansowane z Rządowego Programu "Polski Ład", realizowane jest w formule „zaprojektuj i wybuduj” i obecnie znajduje się w fazie projektowej (...). Dzięki tym przedsięwzięciom krok po kroku poprawiamy jakość życia mieszkańców i rozwijamy naszą gminę! - informuje urząd gminy w Młynarach.

Na ostatni wymieniony cel gmina pozyskała 4 mln zł. Planowane zakończenie inwestycji przewidziane jest na koniec 2026 roku. **RK**

GOK nabiera kształtów

Gmina Krasnosielc przekazała wieści z placu budowy Gminnego Ośrodka Kultury.

Obecnie trwa etap prac elewacyjnych.

- Trwa nakładanie tynku, a pierwsze fragmenty struktury już są widoczne – informuje gmina.

Z każdym dniem budynek nabiera coraz bardziej docelowego wyglądu.

- Możemy zobaczyć, jak z projektu krok po kroku powstaje miejsce, które w przyszłości będzie tętnić życiem kulturalnym naszej gminy – podkreśla urząd.

RK Powstający GOK

Warsztaty dla jednostek OSP

W dniach 6-7 września w Łachach Włociańskich (gm. Rzewnie) odbyły się warsztaty ratownicze jednostek OSP z terenu powiatu makowskiego, w organizacji OSP w Rzewniu przy wsparciu gminy i KPP w Makowie Mazowieckim.

Inicjatorami projektu ćwiczeń byli dh Michał Mroczkowski i dh Krzysztof Modzelewski, którzy powitali gości i uczestników. Oficjalnego otwarcia imprezy dokonał wójt Wiesław Chrzanowski. Podczas wydarzenia Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej uhonorowała OSP w Rzewniu wizerunkiem św. Floriana, który został przekazany na ręce prezesa dh. Bogusława Lipki przez wójta. Głos zabrał także

komendant powiatowy mł. bryg. Bartosz Kołodziejki.

- Przedmiotem warsztatów było poszerzenie wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych z zakresu szeroko rozumianego ratownictwa. Działania miały na celu usystematyzowanie wiedzy z dziedzin takich jak: ratownictwo medyczne, ratownictwo wodne, ratownictwo techniczne, taktyka gaszenia pożarów wewnętrznych, ewakuacja osób z miejsc trudno dostępnych – informuje OSP w Rzewniu.

W warsztatach udział wzięło 10 zastępów jednostek OSP z terenu powiatu makowskiego: OSP Czerwonka, Gąsowo, Karniewo, Krasnosielc, Płoniały Bramura, Różan, Sieluń, Stary Szeków, Orłowo i Rzewnie.

- Kadre Instruktorów tworzyli doświadczeni funkcjonariusze PSP, ratownicy medyczni oraz ratownicy

Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego. Pierwszego dnia warsztatów strażacy uczestniczyli w 8 modułach tematycznych na terenie Centrum Sportu, Rekreacji i Zarządzania Kryzysowego w Łachach Włociańskich. Drugi dzień szkolenia zakładał wykonanie 5 ćwiczeń na stacjach praktycznych rozmieszczonych w terenie oraz zajęcia doskonalące z zakresu ratownictwa technicznego – dodają druhowie z OSP w Rzewniu.

Na zakończenie warsztatów głos zabrał także zastępca komendanta powiatowego mł. bryg. Michał Kacprzycki oraz zastępca wójta Marek Skrzecz, a uczestnicy warsztatów otrzymali upominki ufundowane przez gminę. Członek zarządu powiatu Stanisław Strzelecki przekazał zaś zastępcom biorącym udział w szkoleniu pomoce dydaktyczne sfinansowane przez powiat. **RK**

Inwestycje realizowane przez gminę

Nowe przedszkole w Różanie

9 września odbyło się uroczyste otwarcie nowego przedszkola w Różanie. Symbolicznego wstęgi wstęgi dokonali m.in. burmistrz Piotr Świdorski, dyrektor przedszkola Teresa Mrozek, czy dyrektor ostrołęckiej delegatury urzędu marszałkowskiego Radosław Parzyś.

- Podczas uroczystości głos zabrali zaproszeni goście, dzieląc się swoimi refleksjami o znaczeniu tej inwestycji dla najmłodszych. Każdy z nich zwracał uwagę, że przedszkole to nie tylko budynek, ale przede wszystkim miejsce, w którym dzieci będą się rozwijać, poznawać świat i budować swoje pierwsze przyjaźnie. Nowy budynek to przestrzeń pełna światła. Powstał w zgodzie z naturą, nowoczes-

snymi standardami i z myślą o komforcie dzieci (...). To piękny początek nowego etapu w Różanie i ogromny powód do dumy. Gratulujemy wszystkim, którzy przyczynili się do powstania tej placówki! - przekazał powiat makowski.

Na zakończenie na scenie pojawiły się przedszkolaki, które przygotowały krótki program artystyczny, a ich występ wywołał uśmiechy i wzruszenie wśród zgromadzonych. **RK**

Program artystyczny przedszkolaków

Blisko 10 tysięcy sztuk papierosów oraz blisko 16 kg tytoniu bez polskich znaków akcyzy ujawnili i zabezpieczyli makowscy policjanci zwalczający przestępczość gospodarczą.

- Policjanci zespołu do spraw przestępczości gospodarczej z Komendy Powiatowej Policji w Makowie Mazowieckim podczas realizowania czynności operacyjnych na terenie gminy Płoniały - Bramura znaleźli i zabezpieczyli papie-

Zabezpieczony tytoń

rosy i tytoń bez polskich znaków akcyzy. 65 – letni właściciel na swojej posesji miał blisko 10 tys. sztuk papierosów i blisko 16 kg tytoniu bez akcyzy. Wartość rynkowa zabezpieczonych rzeczy to ponad 22 tys. zł. Gdyby nielegalne papierosy, tytoń trafiły na rynek to Skarb Państwa straciłby blisko 40 tys. złotych – informuje kom. Monika Winnik.

65 – letniemu mężczyźnie za naruszenie przepisów karno – skarbowych grozi wysoka grzywna oraz przepadek nielegalnego towaru.

4 września w Rzewniu 16-latek bez prawa jazdy kierował motocyklem. Chcąc uniknąć odpowiedzialności nie zatrzymał się do kontroli drogowej. Teraz za swoje zachowanie odpowie przed sądem rodzinnym i nieletnich.

- Policjanci makowskiej drogówki w Rzewniu zauważyli jadących dwóch młodych mężczyzn na crossowym motocyklu bez tablicy rejestracyjnej. Postanowili zatrzymać pojazd do kontroli drogowej. Kierujący motocyklem, pomimo wydawanego przez policjantów sygnału do zatrzymania, zaczął uciekać.

Motocykl nieletniego uciekiniera

Funkcjonariusze ruszyli za nim w pościg. Kierujący motocyklem stracił panowanie nad pojazdem, zjechał do rowu i przewrócił się. Kierujący, jak i pasażer nie odnieśli obrażeń. Podczas kontroli okazało się, że kierujący i pasażer, to osoby nieletnie, a motocykl którym jechali nie był zarejestrowany i nie miał aktualnej polisy OC. Kierujący tłumaczył, że bez wiedzy rodziców wzięł motocykl, by pojechać z kolegą. Nie zatrzymał się do kontroli drogowej, ponieważ wiedział, jakie konsekwencje prawne mogą go spotkać – przekazała oficer prasowa.

Niezatrzymanie się do kontroli drogowej to przestępstwo, za które grozi nawet do 5 lat pozbawienia wolności. **RK**

1-4. SUDOKU

Zasady gry: 1. Bez powtórzeń liczby 1-9 poziomo. 2. Bez powtórzeń liczby 1-9 pionowo. 3. Bez powtórzeń liczby 1-9 w komórce 3x3. W rozwiązaniu wystarczy podać układ liczb w prawym dolnym kwadracie 3x3.

	2			9	3			
	4						5	
				2	1	4		
		2					4	1
		1						3
		8	7					
7		4			9			
				5		6		
6						8		

				6			9	
2	8							
		5						
7								
		4		9				6
			3		5	8	1	
		8				9	4	
					8	6		
	4	9	5	3	1			

Poziom trudności: trudny

Poziom trudności: trudny

2			7					
					5	6	8	
8							1	7
	5					8		2
	9			7	6		4	
1								3
			9		8			4
		4				9		
			4				7	8

2				1					
						6			8
		9				5	6		
					8				1
				7	4	1	5		
	3						2		
1				5	7				
								5	3
4							7		

Poziom trudności: średni

Poziom trudności: średni

5. JOLKA OD A DO Ž

Każdy odgadwany wyraz (w nawiasie liczba liter) zaczyna się literą poprzedzającą określenie. Litery z pół z kropką, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie z kategorii polskie powieści.

[illegible]

A) Tlenowy lub rentgenowski (6). **B)** Jeden z Trzech Króli (8). **C)** Stynny uwodziciel (8). **D)** Serek, łódka lub łezka (6). **E)** Zagrała Krystle w „Dynastii” (5). **F)** Święta Kościoła katolickiego (8). **G)** Richard, aktor amerykański („Blef”) (4). **H)** Stały bywalec kasyna (11). **I)** Cukierek lub kwiat na rabacie (4). **J)** Michał ... Wiśniowiecki (Jarema) (6). **K)** Kobieta, która lubi i hoduje persy (dwa wyrazy) (9). **L)** Monotonne wyliczanie czegoś (7). **Ł)** Skórka banana (6). **M)** Konopi – cierlica (9). **N)** Reżyser filmów „Batman: Początek” i „Incepcja” (5). **O)** Kadett lub corsa (4). **P)** Przewlekła choroba płuc (6). **R)** Cygański Zespół Pieśni i Tańca ... (4). **S)** Możliwość sukcesu w jakiejś dziedzinie (6). **Ś)** Wbijany w ziemię na polu namiotowym (5). **T)** Zestaw pytań na inteligencję (4). **U)** Ojciec tytanów w mitologii greckiej (6). **W)** Kwas askorbinowy (dwa wyrazy) (9). **Z)** Do wykonania (niejedno) (7). **Ż)** Miasto nad Bobrem (11 Lubuska Dywizja Kawalerii Pancerniej) (5).

6. WIRÓWKA

Litery w kolorowych polach czytane
wzdłuż linii przerywanej utworzą
rozwiązanie z kategorii
„Władca pierścieni”.

Prawoskrętnie:

A) Czwartkowe – u Poniatowskiego. **B)** Czarna owca w rodzie. **C)** Człowiek gromadzący zbędne zapasy. **D)** Cykl dramatów Mickiewicza. **E)** Rozbrat. **F)** Należy do rodziny Muminków (dwa wyrazy). **G)** Drzewko w doniczce. **H)** Słynna Lucrezia, księżna. **I)** Podłużna część rośliny, z której wyrastają liście.

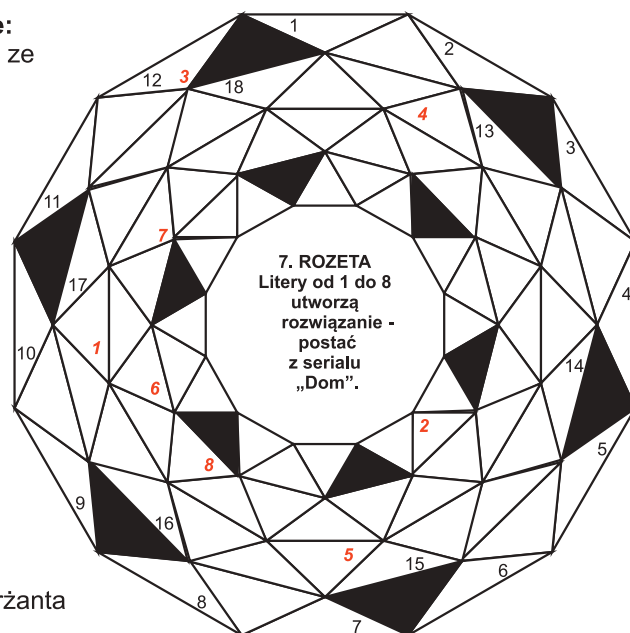
Prawoskrętnie:

- 1) Antoni, postać ze „Znachora”
- 3) Roślina wieloletnia.
- 5) Papcio, twórca komiksów.
- 7) Łakomczuch.
- 9) Cwiczebny nabój.
- 11) Wazon na kwiaty.
- 13) Świętuje 21 I.
- 14) Imię Santany.
- 15) Pamięci – to płyta CD lub DVD.
- 16) Grudka.
- 17) Cętkowany kot drapieżny.
- 18) Polewa garnka.

Lewoskrętnie:

- 2) Odpowiednik sierżanta w marynarce.
4) Zgłoska. 6) Rój owadów.
8) Indycze korale.

- 10) Alumn. 12) Brat Jacka ze wsi Zapiecek. 13) Święta księga chrześcijan. 14) Marka wermutu (dwa wyrazy). 15) Ptak, który nie pofrunie. 16) Duża łąka. 17) Owalny koszyk bez pałąka. 18) Dbą o środowisko naturalne.

7. ROZETA
Litery od 1 do 8
utworzą
rozwiązanie -
postać
z serialu
„Dom”.

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

8. KRZYŻÓWKA LUBELSKA

Litery z kolorowych pól, czytane
rzędami, utworzą rozwiązanie
z kategorii taniec.

[illegible]

Wspak wzdłuż linii przerywanych:

- 7) Tam wręczące są Żłote Palmy.
8) Ozdobny wisiorek przy bransoletce.
9) Odpoczynek, często połączone z rozrywką. **10)** I tkanina, i gorący obszar.
11) Pisarek – piosenkarka, Smendzianka – pianistka.

Pionowo:

- 1) Ayrton (zm.1994), kierowca Formuły 1. 2) Broń kaktusa, róży. 3) Przechowywany w sezamie. 4) Polska komedia ze Stefanem „Siarą” Siarzewskim. 5) Komenda dla psa. 6) Ze stolicą w Niameju (Afryka).

9. MAGICZNA KRZYŻÓWKA. Litery z kolorowych pól, czytane rzędami, tworzą rozwiązanie z kategorii sport. Ten sam wyraz wpisujemy poziomo i pionowo.

	1	2	3	4	5		6	7	8	9	
1							10				11
2							12				
3							13				
4											
5								14	15	16	17
						18					
6		10	12	13		14					
7					15						
8					16						
9					17						
	11										

Arab z bajki” (Zaucha) (dwa wyrazy). **16)** Dancewicz **17)** Dwusuw z NRD.

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

10. SZYFROGRAM

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 28 utworzą rozwiązanie - tytuł polskiej komedii.

1	2						
	3	20	18	25	5	22	19
3							
	17	16	24	23	7	9	13
4							
	10	11	12	1	14	8	21
5							
	4	6	27	2	26	15	28

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28

Poziomo:

- 1) Młode drzewko o białej korze. 3) Nazywany dawniej aeroplanem.
- 4) Augiasza, oczyszczona przez Heraklesa (jedna z jego 12 prac).
- 5) Domieszka do kawy (mieć ..., czyli odczuwać strach).

Pionowo:

- 2) Spłacane części kredytu.**

OGŁOSZENIA DROBNE

BUDOWLANE

Ogrodzenia murowane i wylewane, remonty: budowa domów, budynków gospodarczych, kostka brukowa - małe ilości. 692 718 009
FC-0523/25

Sprzedam dwie bramy używane 150 wys., 3 m dł, bramka + przęsło. 692 718 009
FC-0524/25

Okna, drzwi używane/nowe. Ojrzeń, Ciechanowska 12A. 502 543 397
FC-0051/25

MOTORYZACYJNE

Sprzedam samochody osobowe tanio. 602 340 017
PC-00525/25

UWAGA!

Od dziś wszystkie ogłoszenia nadawane do wersji papierowej TC ukazują się również na portalu **tygodnikciechanowski.pl** w zakładce – ogłoszenia drobne

SKUP AUT
609 088 723
PC-00531/25

Sprzedam seicento. 512 563 583
PC-00533/25

Corsa 2004 ładna. 694 133 292
PC-00535/25

Mazda Demio, benzyna. 694 133 292
PC-00536/25

Sprzedam silnik audi A4 1.8 TFSI ze skrzynią biegów rok 2008. 501 152 102
PC-00539/25

OBWIESZCZENIE

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 17 pkt 9 i pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2023 r. poz. 977), w związku z art. 66 ust 2, art. 67 ust 3 pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1688), art. 39 ust. 1 pkt 2, 3, 4 i 5 oraz art. 54 ust.2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, 1881, 1940), oraz uchwały Rady Gminy Siemiatkowo **Nr XXVI.34.2017** z dnia 30 sierpnia 2017 r., podaję do publicznej wiadomości informację o możliwości zapoznania się z wyłożonym do publicznego wglądu: **miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego** części obrębu geodezyjnego Antoniewo, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w dniach **od 23 września 2025 r. do 17 października 2025 r.** w siedzibie Urzędu Gminy Siemiatkowo, przy ul. Reymonta 3a, 09-135 Siemiatkowo, w godzinach pracy Urzędu oraz na stronie internetowej Urzędu Gminy.

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projektach planów miejscowych i prognozach oddziaływania na środowisko rozwiązaniami odbędzie się dnia **6 października 2025 r.** w siedzibie Urzędu Gminy Siemiatkowo, o godz. 15⁴⁵.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, każdy kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie miejscowego planu może wnieść uwagi.

Zgodnie z art. 8c i art. 18 ust 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym uwagi do projektu planu należy składać na piśmie do Wójta Gminy Siemiatkowo z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, w odniesieniu do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w nieprzekraczalnym terminie do dnia **31 października 2025 r.**

Osoby fizyczne i prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej mogą wносить uwagi dotyczące projektu planu oraz projektu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Uwagi i wnioski mogą być wnoszone:

- w formie pisemnej na adres Urzędu Gminy Siemiatkowo, ul. Reymonta 3a, 09-135 Siemiatkowo
 - ustnie do protokołu w Urzędzie Gminy Siemiatkowo, ul. Reymonta 3a, 09-135 Siemiatkowo
 - za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrzenia ich bezpiecznym podpisem elektronicznym na adres ug@siemiatkowo.pl
- Organem właściwym do rozpatrzenia uwag będzie Wójt Gminy Siemiatkowo

Wójt Gminy Siemiatkowo

Klauzula Informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych w procesie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Urzędzie Gminy Siemiatkowo:

Zgodnie z art. 13 ust 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (4.5.2016 L 119/38 Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej PL), informuję, że administratorem danych osobowych jest Wójt Gminy Siemiatkowo, ul. Reymonta 3a, 09-135 Siemiatkowo, nr tel. 23 679 61 76, mail: ug@siemiatkowo.pl

W sprawach związanych z danymi osobowymi można kontaktować się z inspektorem ochrony danych pod adresem e-mail: **sekretariat@kancelariamj.pl**

Szczegółowe informacje związane z przetwarzaniem danych osobowych znajdują się w siedzibie Urzędu Gminy Siemiatkowo.

FCP-215

www.isbud.pl

ISBUD DEVELOPMENT

NOWE MIESZKANIA W CIECHANOWIE

665 330 650

SKUP AUT ZA GOTÓWKĘ
793 225 912
M03048-72339

Sprzedam Volkswagen Polo 2006 r. 1.9 TDI. 510 609 597
SM-119

Sprzedam Opel Astra J rok 2015. 690 020 650
M03425-31678

Sprzedam samochód osobowy Citroen C5 diesel, pojemność 1997 cm³, rok produkcji 2015, przebieg 58 500 km. 660 025 246
SM-120

RADA NADZORCZA PRZEDSIĘBIORSTWA ROBÓT DROGOWO-INŻYNIERYJNYCH PRDI SA W MŁAWIE UL. ST. ROWECKIEGO „GROTA” 8 TEL. 23 654 30 57 OGŁASZA

Przetarg nieograniczony na badanie sprawozdania finansowego Spółki za rok obrotowy obejmujący okres za 2025r. I 2026r.

Termin wykonania do 15 marca danego roku

W przetargu mogą brać udział podmioty posiadające stosowane do obowiązujących przepisów uprawnienia do badania sprawozdań finansowych. Pisemna oferta oznakowana „Bilans 2025 i 2026” dostarczona w zaklejojonych kopertach na adres jw. osobiście lub pocztą do dnia 30 października 2025 winna zawierać:

1. informacje o firmie,
 2. informacje o wpisie na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdania finansowego z podaniem numeru ewidencyjnego,
 3. proponowaną cenę za badanie sprawozdania finansowego za 2 lata
- Informacji o Spółce udziela pan Marek Bogacki-Główny Księgowy tel. 23 654 30 57
- Zamawiający zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferty lub jej odrzucenia bez podania przyczyny. 23 654 30 57

FC-0552/25

NIERUCHOMOŚCI

Kupię domek lub działkę. 691 244 932
PC-00340/25

Kupię siedlisko. 691 244 932
PC-00342/25

Wynajmę mieszkanie 505 852 088
PC-00527/25

Sprzedam dwie zadbane 3 arowe działki ROD Grędzice działki są połączone. Na działkach są dwa domki, jest prąd, woda ze studni głębinowej z hydroforem. telefon 506 153 229
M03413-82061

Magazyn do wynajęcia
2000 m² Mława, ul Polna.
Tel. 502 456 025
FC-0448/25

PRACA

Zatrudnię do pracy w gospodarstwie rolnym, praca przy zwierzętach, możliwość zakwaterowania. Tel. 513 457 773
M034414-85901

Skup trzody i bydła

Płatność w 3 dni lub gotówką

Odbiór z Gospodarstwa „AGROL” Adam Dymkowski
Goszczyce Poświętne 7
09-130 Baboszewo
tel. 23 661 20 45, 511 492 526

FC-1360

KOPIRANS⁸⁸ CIECHANÓW

Ciechanów ul Mazowiecka 9A

Kamień ozdobny do ogrodu

Ziemia do ogrodu

Kruszywa budowlane

Tel. 608 737 451

NiPP:671.1.2024

Żuromin, dnia 16 września 2025 r.

BURMISTRZ GMINY I MIASTA ŻUROMIN OGŁOSZENIE

o konsultacjach społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Żuromin na lata 2024-2030

Na podstawie art. 6 i art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 poz. 278) Burmistrz Gminy i Miasta Żuromin ogłasza, że **od dnia 16 września 2025 r. do dnia 21 października 2025 r.** przeprowadzone zostaną konsultacje społeczne projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Żuromin na lata 2024-2030 w następujących formach:

- Zbieranie uwag w formie elektronicznej poprzez wypełnienie formularza uwag dostępnego:
 - na portalu konsultacji społecznych Gminy i Miasta Żuromin (adres: <https://konsultacje.zuromin.info/>)
 - na stronie internetowej Urzędu (adres: <https://zuromin-strona.nowybiep.pl/konsultacje-spoeczne>)
 - poprzez link do formularza: <https://forms.cloud.microsoft/r/kf80x7tp9q>.
- Wypełnienie ankiety w formie elektronicznej dostępnej:
 - na portalu konsultacji społecznych Gminy i Miasta Żuromin (adres: <https://konsultacje.zuromin.info/>)
 - na stronie internetowej Urzędu (adres: <https://zuromin-strona.nowybiep.pl/konsultacje-spoeczne>)
 - poprzez link do ankiety: <https://forms.cloud.microsoft/r/DzekjzrhNM>.
- Zbierania uwag ustnych z wykorzystaniem dedykowanych numerów telefonu – uwagi ustne można zgłosić pod numerami telefonu 732 912 882, 732 912 861 od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:00 do 13:00.

BURMISTRZ GMINY I MIASTA ŻUROMIN
/-/ Michał Bodenszac

Zgodnie z art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych „RODO”) informujemy, że:

- 1) administratorem przetwarzanych danych osobowych jest Burmistrz Gminy i Miasta Żuromin;
- 2) kontakt z inspektorem ochrony danych – ugimz@zuromin.info
- 3) dane osobowe przetwarzane będą w celu rozpatrzenia uwag przez Burmistrza Gminy i Miasta Żuromin, zgodnie z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
- 4) odbiorcami danych osobowych będą wyłącznie podmioty uprawnione do uzyskania danych osobowych na podstawie przepisów prawa;
- 5) dane osobowe przechowywane będą przez okres 5 lat;
- 6) każdy ma prawo do żądania od administratora dostępu do swoich danych osobowych, ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania lub wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania w przypadku kwestionowania prawidłowości danych osobowych oraz przeniesienia danych;
- 7) każdy ma prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego, którym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
- 8) podanie danych osobowych jest dobrowolne, jednakże odmowa podania danych skutkować będzie odmową realizacji uwagi;
- 9) każdy ma prawo do cofnięcia zgody o przetwarzaniu danych osobowych w dowolnym momencie na podstawie art. 13 ust. 2 lit. c) w/w rozporządzenia.
- 10) zgodnie z art. 8a ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130) w przypadku żądania informacji o źródle danych, prawo to podlega ograniczeniu, jeżeli wpływa na ochronę praw i wolności osoby, od której dane pozyskano.

Zatrudnię osobę na stanowisko referent ds. księgowości.
tel. 517 516 076, oraz
m.gronkiewicz@farbex.com.pl

FC-0550/25

Praca w gospodarstwie.
512 704 741

PC-00475/25

Zatrudnię do pracy w gospodarstwie rolnym w Młocku, praca przy obsłudze trzody, śrutowanie paszy, myjka.
Tel. 509 080 291

M03415-94480

ROLNICZE

Wezmę w dzierżawę grunty orne.
511 447 222

PC-00226/24

Wywóz obornika i wapna Fliegl 20t z załadunkiem.
Beczka 20 tys. l. 513 705 855

FC-0129/25

Kupię słomę na pokosie lub w belach. 503 635 085

PC-00439/25

**Skup bydła rzeźnego
w każdej kondycji.
509 102 856**

FC-0497/25

Sprzedam sianokiszonkę z koniczyny czerwonej. Wiecznia Kościelna, bałdy po 130 szerokości. 601 595 016

PC-00487/25

Sprzedam sianokiszonkę, siano, słomę, siewnik, kosiarkę.
692 350 269

PC-00513/25

Sprzedam rozsiewacz nawozów N-039M Unia Brzeg pojemność 1500 l. 694 051 493

PC-00515/25

Sprzedam młode kury, indyki, kaczki, perliczki, brojlery. 510 147 497

PC-00517/25

Sprzedam 2 ha kukurydzy na pniu, baloty z lucerny. 515 124 044

PC-00520/25

Kupię kukurydzę na kiszonkę do 15 km od Opinogóry. 608 209 613

PC-00524/25

Sprzedam pszenicę do siewu, ziemniaki jadalne. 572 837 853

PC-00526/25

Sprzedam prasę zbierającą kostka, koparkę białoruś, kombajn ziemniaczany Anna. 502 286 040

FC-0562/25

Sprzedam pszenicę czyszczoną. 503 344 100

PC-00538/25

**SKUP
BYDŁA**

**ŁUKASZ
GRZESZCZAK**
Wielodróż 38 A

Tel. 792 264 299

Skup bydła

**Marcin
Malinowski**
konkurencyjne ceny

511 394 119
PRZELEW 2 DNI/GOTÓWKA

**Alternatory,
rozsuszarki,
sprężarki,
klimatyzacje**

**Sprzedaż •
naprawa • wymiana**

**Samochody osobowe,
ciężarowe, maszyny rolnicze**

**Ciechanów, ul. Pułtуска 116
(za stacją benzynową).
Tel. 023 673 48 07
Faktury VAT**

**Szamba
Zbiorniki betonowe
od 900 zł**

609 245 209

**olej napędowy,
olej opałowy
z dostawą**

Tel: 501 680 623

Okna gospodarcze/inwentarskie.
507 108 996

FC-0051/25

Kupię Zetor, Ursus, MTZ, Farmtrac, New Holland, Case, T-25, C-360, C-360 3p, C-330. 603 502 876

FC-00437/25

Kupię ciągnik rolniczy Ursus, Zetor, MTZ i inne. 783 964 891

FC-00437/25

Kupię C-330, C--360, Zetor MTZ i inne. 698 282 939

FC-00437/25

OGŁOSZENIE

**o wyłożeniu do publicznego wglądu
projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
gminy Opinogóra Górna dla fragmentu miejscowości
Władysławowo III**

Na podstawie art. 17 pkt 9 i 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 11³⁰, z późn. zm.) w związku z art. 66 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1688) oraz uchwały nr XXXII/204/2021 z dnia 28 października 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Opinogóra Górna dla fragmentu miejscowości Władysławowo III

zawiadamiam

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Opinogóra Górna dla fragmentu miejscowości Władysławowo III wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Projekt miejscowego planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko zostanie wyłożony w dniach **od 24.09.2025 r. do 17.10.2025 r.** w siedzibie Urzędu Gminy w Opinogórze Górnej, ul. Krasińskiego 4, 06-406 Opinogóra Górna, pok. 8 w godzinach od 8⁰⁰ do 16⁰⁰.

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie planu miejscowego rozwiązaniami odbędzie się w dniu **06.10.2025 r.** w siedzibie Urzędu Gminy w Opinogórze Górnej, ul. Z. Krasińskiego 4, 06-406 Opinogóra Górna, w sali konferencyjnej Urzędu o godz. **10³⁰**.

Zgodnie z art. 18 ust 1 ustawy, każdy kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego może wnieść uwagi.

Uwagi do wyłożonego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego mogą być wnoszone w formie papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres: ugopinogora@bip.org.pl, systemu teleinformatycznego ePUAP lub e-Doręczenia w nieprzekraczalnym terminie do dnia **03.11.2025 r.**

Wnoszący uwagi podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby.

- Uwagi należy składać do Wójta Gminy Opinogóra Górna w formie:
1. papierowej na adres: Urzędu Gminy Opinogóra Górna, ul. Krasińskiego 4, 06-406 Opinogóra Górna;
 2. lub elektronicznej, w tym w szczególności za pomocą poczty elektronicznej, na adres: ugopinogora@bip.org.pl

Jednocześnie informuję, na podstawie art. 54.ust 2 i 3 oraz art. 46 ust.1 i 39 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 poz. 1112, z późn. zm.), iż została sporządzona prognoza oddziaływania na środowisko w ramach przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania ustaleń projektu planu na środowisko. W miejscu i w czasie wyłożenia projektu planu do publicznego wglądu można zapoznać się z niezbędną dokumentacją sprawy. Zainteresowani udziałem w postępowaniu w sprawie strategicznej oceny oddziaływania ustaleń projektu planu na środowisko, mogą składać do w/w dokumentacji uwagi i wnioski w terminie do dnia **03.11.2025 r.**, w formach przewidzianych w art. 40 cytowanej powyżej ustawy. Uwagi i wnioski w postępowaniu w sprawie przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania ustaleń projektu planu na środowisko są rozpatrywane przez Wójta Gminy Opinogóra Górna.

Administratorem danych osobowych, które zostaną nam przez Pana/Panią przekazane jest Wójt Gminy Opinogóra Górna z siedzibą w Opinogórze Górnej, ul. Krasińskiego 4, 06-406 Opinogóra Górna.

Wszelkie informacje dotyczące przetwarzania danych osobowych w tym klauzula informacyjna „RODO” oraz ograniczenia dotycząca przetwarzania danych osobowych o których mowa w art. 8a i 8b ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dostępne są na ww. stronie Biuletynu Informacji Publicznej oraz Urzędzie Gminy w Opinogórze Górnej.

**Wójt Gminy Opinogóra Górna
Piotr Czyżyk**

Należność za powyższą usługę uregulujemy po opublikowaniu ogłoszenia i przedłożeniu faktury.

FC-216

RSP ŁUKOWO sprzeda:

- **ciągniki:
U-360
U-1222
U-904
Belarus 1222.1
MF-3630**
- **opryskiwacz Pilmet Rex 2500**
- **siewnik Rapid 300**
- **kultywator 3500**

Informacja tel. 784 963 373
ogłędziny tylko w poniedziałki w godz. 8.00 - 14.00

FC-0515/25

Sprzedam taką, grunty rolne, sieczkarnię do kukurydzy jednorzędową. 513 079 082

SM-118

Sprzedam kombajn Anna, kłacz ze żrebowką. 512 734 818

SM-120

**Gabinet Terapii - Logopedia,
Elektrostymulacja,
Integracja Sensoryczna, TUS**

Karolina Dąbrowska
tel. 785 490 973
ul. Ściegiennego 2, Ciechanów

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU
**sporządzony zgodnie z § 6 ust. 5a Rozporządzenia Rady Ministrów
z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu
przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie
nieruchomości (t.j. Dz. U. z 2021 poz. 2213)**

Wójt Gminy Krasne ogłasza pierwszy przetarg ustny nieograniczony na dzierżawę:

1. nieruchomości gruntowej niezabudowanej o pow. 0,2300 ha, obręb Milewo-Rączki, oznaczonej jako działka nr 111, dla której Sąd Rejonowy w Przasnyszu IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr OS1P/00058275/1, stanowiącej własność Gminy Krasne. Działka przeznaczona w Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego jako teren rolny.

Cena wywoławcza czynszu dzierżawnego za rok: **109,28 zł netto** + aktualnie obowiązująca stawka podatku vat.

2. nieruchomości gruntowej niezabudowanej o pow. 1,1152 ha, obręb Milewo-Rączki, oznaczonej jako działka nr 43, dla której Sąd Rejonowy w Przasnyszu IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr OS1P/00058275/1, stanowiącej własność Gminy Krasne. Działka przeznaczona w Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego jako teren rolny.

Cena wywoławcza czynszu dzierżawnego za rok: **1.460,65 zł netto** + aktualnie obowiązująca stawka podatku vat.

3. Termin i miejsce przetargu:

3.1. Dla nieruchomości nr 1: **17.10.2025 r o godz. 10.00** w Sali Konferencyjnej Urzędu Gminy w Krasnem ul. Mickiewicza 23, 06-408 Krasne;

3.2. Dla nieruchomości nr 2: **17.10.2025 r o godz. 11.00** w Sali Konferencyjnej Urzędu Gminy w Krasnem ul. Mickiewicza 23, 06-408 Krasne.

4. Wysokość wadium:

4.1. Dla nieruchomości nr 1: 16,39 zł

4.2. Dla nieruchomości nr 2: 219,10zł,

termin wpłacenia wadium: do dnia 13.10.2025 r.

5. Informacja o miejscu wywieszenia i publikacji ogłoszenia o przetargu: tablica ogłoszeń w Urzędzie Gminy Krasne, poprzez zamieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej Urzędu Gminy Krasne oraz w prasie o zasięgu obejmującym co najmniej powiat, na terenie którego położona jest zbywana nieruchomość - Tygodnik Ciechanowski.

Dane teleadresowe, pod którymi można uzyskać szczegółowe informacje dotyczące przetargu: Urząd Gminy Krasne ul. A. Mickiewicza 23, 06-408 Krasne tel. 23 671 00 17, e-mail: ug_krasne@krasne.pl . Godziny pracy Urzędu Gminy Krasne: od poniedziałku do piątku, od 07:30 do 15:30

OGŁOSZENIE
**Rada Nadzorcza
Towarzystwa Budownictwa Społecznego
Spółka z o.o. w Ciechanowie**

**zaprasza uprawnione podmioty gospodarcze do składania ofert
na wykonanie badania sprawozdania finansowego
za 2025 rok oraz 2026 rok.**

**Termin realizacji badania: do 30 kwietnia po zakończeniu
roku obrotowego.**

Oferty należy składać w zamkniętej kopercie z napisem
„Bilans 2025 i 2026”
do dnia 30 września 2025r.
na adres: 06-400 Ciechanów, ul. Okrzei 14
Zastrzega się prawo rezygnacji z oferty bez podania przyczyny.

**GARAŻE Blaszane
BRAMY Garażowe
KOJCE dla Psów**

Najniższe **CENY**
Automatyka do bram
Dogodne **RATY**
Transport i montaż
GRATIS cały KRAJ

23-683-10-85 22-100-45-96
24-368-32-17 56-649-44-30
29-642-34-61 89-650-30-43
505-526-036 509-574-644
www.konstal-garaze.pl

Siew zbóż i rzepaku, tradycyjny, bezorkowy i strip-till, koszenie kukurydzy i mienienie kukurydzy w rękaw. Uprawa bezorkowa. 507 113 478, 508 341 899

Sprzedam wysłodki buraczane. 889 857 706

Sprzedam kombajn Bizon + sieczkarnię, ładowacz cyklop czeski, wały ciężkie ciągane 5,5 m. 503 429 737

OGŁOSZENIE
**o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu
zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obrębów
Turowo, Załęże i Łęg w gminie Wieczfnia Kościelna**

Na podstawie art. 6a ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 317) oraz art 8h ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.)

Wójt Gminy Wieczfnia Kościelna zawiadamia,

o podjęciu przez Radę Gminy Wieczfnia Kościelna Uchwały NR XVIII/99/2025 z dnia 3 września 2025 r.

o przystąpieniu do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obrębów Turowo, Załęże i Łęg w gminie Wieczfnia Kościelna. Na podstawie art. 39 ust. 1, art. 46 ust. 1, pkt 1 oraz art. 54 ust 3, w związku z art. 3 ust. 1 pkt 11 i pkt 14 ustawy z dnia 3 października 2008 r.

o udostępnianiu informacji o środowisku, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.), Wójt Gminy Wieczfnia Kościelna informuje również o przystąpieniu do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko ustaleni ww. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Z treścią ww. uchwały można zapoznać się na stronie: <https://ugwieczfnia.bipgmina.pl>.

Na przedmiotowym terenie planuje się lokalizację jednej elektrowni wiatrowej o maksymalnej całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej 285 m oraz o maksymalnej średnicy wirnika wraz z łopatami 175 m.

Zainteresowani mogą składać wnioski do wyżej wymienionego planu zagospodarowania przestrzennego i prognozy oddziaływania na środowisko oraz zapoznać się z niezbędną dokumentacją w siedzibie Urzędu Gminy Wieczfnia Kościelna w terminie do **17 października 2025 r.**

Wnioski należy składać w formie papierowej w siedzibie Urzędu Gminy Wieczfnia Kościelna, Wieczfnia Kościelna 48, 06-513 Wieczfnia Kościelna oraz korespondencyjnie na ww. adres lub w formie dokumentu elektronicznego za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres email: sekretariat@wieczfniakościelna.pl lub przez platformę ePUAP na adres skrytki: /hx96ir7n3p/SkrytkaESP.

Wnioski należy składać na formularzu aktu planowania przestrzennego, dostępnym pod linkiem: https://ugwieczfnia.bipgmina.pl/wiadomosci/7680/wiadomosc/839114/formularz_planowanie_przestrzenne_wniosek_uwaga.

Wniosek musi zawierać imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby wnioskującego oraz adres poczty elektronicznej jeśli posiada a także wskazanie czy wnioskujący jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem. Wnioskujący może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres korespondencyjny lub numer telefonu.

Na podstawie art. 6e ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz. U. z 2024 poz. 317) Wójt Gminy Wieczfnia Kościelna informuje, że w dniu **1 października 2025 r.** odbędzie się spotkania otwarte dotyczące problematyki realizacji farmy wiatrowej na obszarze gminy Wieczfnia Kościelna i możliwymi do ujęcia w planie rozwiązaniach:

- godzinie 16:15** w formie spotkania bezpośredniego w siedzibie Urzędu Gminy Wieczfnia Kościelna, (sala konferencyjna),
- godzinie 17:15** w formie spotkania prowadzonego za pomocą środków porozumiewania się na odległość, umożliwiających zabieranie głosu, zadawanie pytań i składanie uwag. Informację o łączu do dyskusji online będzie można uzyskać najpóźniej w dniu dyskusji publicznej na stronie podmiotowej BIP Urzędu Gminy Wieczfnia Kościelna pod adresem: <https://ugwieczfnia.bipgmina.pl> w zakładce Prawo lokalne → Zagospodarowanie przestrzenne.

Organem organizującym ww. spotkania jest Wójt Gminy Wieczfnia Kościelna.

WÓJT GMINY WIECFNIA KOŚCIELNA
Mariusz Gębala

Sprzedam ziemniaki jadalne i paszowe. 797 034 360

Sprzedam jałówki cielne. 797 034 360

Sprzedam króliki. 797 034 360

Sprzedam gospodarstwo. 508 685 399

Sprzedam agregat z siewnikiem 3m Unia Grudziądz. 511 475 552

Sprzedam owce. 667 023 630

Sprzedam dwukólkę konną wykonanie meblowe i stodołę drewnianą krytą blachą. 669 222 263, 23 693 52 32

Kupię peluszkę, kupkówkę, facelię, życicę, koniczynę. 795 060 199

Sprzedam prosięta. 661 544 341

POŻYCZKI 500 407 047

Kupię stare monety. 609 088 723

1001 rzeczy z Niemiec - Ojrzeń, Ciechanowska 12. 507 108 996

Sprzedam gołębnik, pustaki, drewno opałowe. 501 775 757

TOWARZYSKIE

Praca - pomoc finansowa. Super zarobki, mieszkanie. 733 028 016

Pani pozna panów. 792 207 348

Poznam panią do 45 lat. 501 152 102

Poznam panią 55-60 lat Płońsk okolice. 508 378 193

RÓŻNE

Kupię topole i inne drzewo. 509 042 402

lek. Dariusz Rudziński
SPECJALISTA PSYCHIATRA
**specjalista psychiatra
dzieci i młodzieży**

LECZENIE:
**depresji, nerwic, lęku,
psychoz, zaburzeń snu
- u dorosłych i dzieci**

Ciechanów, ul. Spółdzielcza 2
Rejestracja: tel. 501 238 075

Ubojnia zwierząt
Elżbieta Słonczewska
Pianowo Bargły 3 k. Nasielska

**skupuje krowy
oraz młode bydło**

Odbiór z gospodarstwa
tel. 606 402 852, 23 691 20 18
lub 604 206 737

**Garaże
Blastane,**
**bramy garażowe,
hale, kojce dla psów.**

KONSTRUKCJA! - OCYNK

Montaż Gratis!
Krótkie Terminy
tel. 509 038 426
23 680 32 01
www.robstal.pl

Skup bydła rzeźnego

Odbiór z gospodarstwa
Płatność w 3 dni!
500 224 312

USŁUGI

Naprawa urządzeń chłodniczych, lodówki, zamrażarki, lody chłodnicze, schładzalniki do mleka. 697 342 132

Usługi remontowe. 518 916 685

Hydraulik. 570 188 332

Zatrudnię murarzy. 513 954 032

Przywiozę piach różnego rodzaju oraz usługi koparkami. 516 238 891

Poddasza karton-gips dobra cena, malowanie, remonty. 609 088 723

Wypawam przyczepę wiatkę, bramę, wierzęję. 694 308 237

Naprawa lodówek, zamrażarek, lad chłodniczych, schładzalników do mleka. 697 342 132

Usługi hydrauliczne. 690 291 867

PISMA 693 550 168

PSYCHOTERAPIA
(+48) 511 555 240

Usługi hydrauliczne. 508 491 711

ŚRODA • 17 WRZEŚNIA 2025 r.

TVP 1	TVP 2	POLSAT	TVN	REPUBLICA
07:30 Rodzina (nie od) święta 08:00 Serwis Info 08:20 Seriale TV 12:00 Serwis Info 12:10 Agrobiznes rolniczy 12:30 Agropogoda 12:40 Rok w ogrodzie extra 13:00 Lekkoatletyka: Tokio 2025 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo, serial, odc. 689 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:30 Jaka to melodia? teleturniej 18:10 Klan, serial, odc. 4555 18:45 Akcyjowa 38, serial, odc. 706 19:30 Program informacyjny 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport, Pogoda 20:30 Zaraz wracam, serial, odc. 9 21:10 Azyl, dramat biograficzny 23:25 Rocky 3, dramat obyczajowy	07:30 Pytanie na śniadanie 11:45 Gwiazdorska kuchnia Ani 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja, odc. 280 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial, odc. 742 15:05 La Promesa, serial, odc. 230 15:50 Przepis dnia 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja, odc. 281 18:15 Va banque, teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu, teleturniej 19:25 Barwy szczęścia, odc. 3214 19:55 Przepis dnia 20:05 Barwy szczęścia, odc. 3215 20:40 Przepis dnia 20:55 Na dobre i na złe, odc. 961 21:55 Na sygnale, serial, odc. 743 22:25 Peaky Blinders, serial, odc. 11 23:40 Morderstwa w Bayeux, film	06:00 Nowy dzień z Polsat News 09:00 Małanowski & Partnerzy 09:35 48h. Zaginieni, serial, odc. 208 10:35 Trudne sprawy, odc. 1317 11:45 Siatkówka mężczyzn: mecz: Polska - Holandia 14:40 Dlaczego ja? odc. 1465 15:50 Wydarzenia 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja 16:30 Na ratunek 112, odc. 1065 17:00 Gliniarze, odc. 1100 18:00 Pierwsza miłość, odc. 4053 18:50 Wydarzenia 19:15 Gość „Wydarzeń” 19:30 Sport 19:40 Pogoda 19:55 Milionerzy, teleturniej 20:30 K2. Jedziemy po bandzie 22:00 Dzika noc, komedia 00:20 Zamiana ciał, komedia	05:40 Uwaga! 05:55 Ukryta prawda, odc. 1403 06:50 Kuchenne rewolucje 07:45 Dzień Dobry TVN 11:40 Kuchenne rewolucje 12:50 Kuchenne rewolucje 13:55 The Floor, teleturniej 14:35 Ukryta prawda, odc. 1468 15:45 Ukryta prawda, odc. 1701 16:50 Szpital św. Anny, odc. 39 17:55 Detektywi, odc. 219 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! 20:10 Doradca smaku 20:15 Na Wspólnej, serial, odc. 4083 20:55 The Floor, teleturniej 21:35 Top Model 23:15 Teściowie, komedia 00:55 Ciche miejsce, horror	06:00 Agro Info 06:05 Republika, wstajemy! 06:50 Ludzie regionów 06:55 Przyjaciele Republiki 08:00 Michał #Rachoń 09:01 Po 9:00 10:01 Po 10:00 11:01 Po 11:00 12:00 W samo południe 12:30 Republika dzień - serwis 14:10 1410 Bitwa polityczna 15:00 Republika dzień - serwis 16:15 Republika dzień 16:55 Express Republiki 17:10 Express Republiki+ 17:35 Miłosz Kłeczek zaprasza 18:55 Sport w Republice 19:00 Dzisiaj, serwis informacyjny 20:20 Gość „Dzisiaj” 20:50 W punkt 22:15 Piachem w tryby

CZWARTEK • 18 WRZEŚNIA 2025 r.

TVP 1	TVP 2	POLSAT	TVN	REPUBLICA
07:00 Transmisja mszy świętej 07:30 Song of Songs - ROCK Nadziei 08:00 Serwis Info 08:20 Seriale TV 12:00 Serwis Info 12:10 Agrobiznes rolniczy 12:40 Magazyn rolniczy rolniczy 13:00 Lekkoatletyka: Tokio 2025 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo, serial, odc. 690 17:00 Teleexpress, Pogoda 17:30 Jaka to melodia? teleturniej 18:10 Klan, serial, odc. 4556 18:45 Akcyjowa 38, serial, odc. 707 19:30 Program informacyjny 19:55 Pytanie dnia, Sport 20:15 Pogoda 20:30 Zaraz wracam, serial, odc. 10 21:10 Ojciec Mateusz, odc. 22:10 Sprawa dla reportera 23:10 Made in Ethiopia, film	07:30 Pytanie na śniadanie 11:45 Podróż po jeden uśmiech 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja, odc. 281 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial, odc. 743 15:05 La Promesa, odc. 231 15:50 Przepis dnia 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja, odc. 282 18:15 Va banque, teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu 19:25 Barwy szczęścia, odc. 3215 19:55 Przepis dnia 20:05 Barwy szczęścia, odc. 3216 20:45 Berlin Ku'damm 56, odc. 3 21:55 Na sygnale, serial, odc. 744 22:25 Peaky Blinders, odc. 12 23:35 Nie mów nikomu, thriller 01:55 Śmiertelne sekrety, odc. 5	05:25 Telezakupy TV Okazje 06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:30 Małanowski & Partnerzy 09:00 Małanowski & Partnerzy 09:30 48h. Zaginieni, serial, odc. 209 10:30 Trudne sprawy, odc. 1318 11:30 Gliniarze, odc. 779-781 14:40 Dlaczego ja? odc. 1466 15:50 Wydarzenia 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja 16:30 Na ratunek 112, odc. 1066 17:00 Gliniarze, odc. 1101 18:00 Pierwsza miłość, odc. 4054 18:50 Wydarzenia 19:20 Gość „Wydarzeń” 19:30 Sport, Pogoda 19:55 Milionerzy, teleturniej 20:30 Nasz nowy dom 21:40 Przyjaciółki, serial, odc. 304 22:55 Sekstaśma, komedia	05:40 Uwaga! 05:55 Ukryta prawda, odc. 1404 06:50 Kuchenne rewolucje 07:45 Dzień Dobry TVN 11:40 Kuchenne rewolucje 12:50 Kuchenne rewolucje 13:55 The Floor, teleturniej 14:35 Ukryta prawda, odc. 1469 15:45 Ukryta prawda, odc. 1702 16:50 Szpital św. Anny, serial, odc. 40 17:55 Detektywi, odc. 220 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! 20:10 Doradca smaku 20:15 Na Wspólnej, serial, odc. 4084 20:55 The Floor, teleturniej 21:35 Kuchenne rewolucje 22:45 Na twoim miejscu, komedia 00:50 Kryminalne zagadki Vegas	05:30 Republika, wstajemy! 06:00 Agro Info 06:05 Republika, wstajemy! 06:25 Tradycyjne smaki 06:30 Republika, wstajemy! 06:50 Przyjaciele Republiki 08:00 Michał #Rachoń 09:01 Po 9:00 10:01 Po 10:00 11:01 Po 11:00 12:00 W samo południe 12:30 Republika dzień - serwis 14:10 1410 Bitwa polityczna 15:00 Republika dzień - serwis 16:55 Express Republiki 17:10 Express Republiki+ 17:35 Miłosz Kłeczek zaprasza 18:55 Sport w Republice 19:00 Dzisiaj, serwis informacyjny 20:20 Gość „Dzisiaj” 20:50 W punkt

PIĄTEK • 19 WRZEŚNIA 2025 r.

TVP 1	TVP 2	POLSAT	TVN	REPUBLICA
08:00 Serwis Info 08:20 Okrasa tamie przepisy 09:00 Seriale TV 12:00 Serwis Info 12:10 Agrobiznes rolniczy 12:30 Agropogoda 12:40 Magazyn rolniczy rolniczy 13:00 Lekkoatletyka: Tokio 2025 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo, serial, odc. 691 17:00 Teleexpress, Pogoda 17:30 Jaka to melodia? teleturniej 18:10 Klan, odc. 4557 18:45 Akcyjowa 38, serial, odc. 708 19:30 Program informacyjny 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport, Pogoda 20:30 Zaraz wracam, serial, odc. 11 21:10 Komisarz Alex, serial, odc. 294 22:10 Sekielski wieczorową porą 23:10 Wielki Szu, dramat sensacyjny	06:25 Anna Dymna - spotkajmy się 06:55 Barwy szczęścia, odc. 3216 07:30 Pytanie na śniadanie 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja, odc. 282 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial, odc. 744 15:05 La Promesa, odc. 232 15:50 Przepis dnia 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja, odc. 283 18:15 Va banque, teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu 19:25 Barwy szczęścia, odc. 3216 19:55 Przepis dnia 20:05 Barwy szczęścia, odc. 3217 20:45 Postaw na milion, teleturniej 21:45 Tak to leciało! teleturniej 22:45 To jest grane 23:25 Goldfinger, film sensacyjny	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:00 halo tu polsat 11:30 Gliniarze, odc. 782 12:40 Gliniarze, odc. 783 13:40 Gliniarze, odc. 784 14:40 Dlaczego ja? odc. 1467 15:50 Wydarzenia 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja 16:30 Na ratunek 112, odc. 1067 17:00 Gliniarze, odc. 1102 18:00 Pierwsza miłość, odc. 4055 18:50 Wydarzenia 19:15 Gość „Wydarzeń” 19:30 Sport 19:40 Pogoda 19:55 Twoja twarz brzmi znajomo 22:05 Krew, serial, odc. 9 23:05 Hansel i Gretel: Łowcy czarownic, film fantasy 01:00 Legenda Herkulesa, film	05:40 Uwaga! 05:55 Ukryta prawda, odc. 1405 06:50 Kuchenne rewolucje 07:45 Dzień Dobry TVN 11:40 Kuchenne rewolucje 12:50 Kuchenne rewolucje 13:55 The Floor, teleturniej 14:35 Ukryta prawda, odc. 1470 15:45 Ukryta prawda, odc. 1703 16:50 Szpital św. Anny, odc. 41/50 17:55 Detektywi, odc. 221 19:00 Fakty 19:30 Sport 19:40 Pogoda 19:50 Uwaga! 20:00 John Wick 2, film sensacyjny 22:45 Ciche miejsce 2, horror 00:45 Kuba Wojewódzki 01:45 Kuchenne rewolucje 02:50 Bill Cosby: Kulisy skandalu, film dokumentalny	06:00 Agro Info 06:05 Republika, wstajemy! 06:50 Polskie szlaki 06:55 Przyjaciele Republiki 08:00 Michał #Rachoń 09:01 Po 9:00 10:01 Po 10:00 11:01 Po 11:00 12:00 W samo południe 12:30 Republika dzień - serwis 14:10 1410 Bitwa polityczna 15:00 Republika dzień - serwis 16:55 Express Republiki 17:10 Express Republiki+ 17:30 Polityczne podsumowanie 18:15 Miłosz Kłeczek zaprasza 18:55 Sport w Republice 19:00 Dzisiaj, serwis informacyjny 20:20 Gość „Dzisiaj” 20:45 Agora Klarenbacha 22:00 Piachem w tryby

SOBOTA • 20 WRZEŚNIA 2025 r.				
TVP 1	TVP 2	POLSAT	TVN	REPUBLIKA
07:00 Transmisja mszy świętej 07:40 Rok w ogrodzie 08:05 Rok w ogrodzie extra 08:20 Pełnosprawni 08:55 Seriale TV 11:50 Rolnik szuka żony 12:55 Lekkoatletyka: Tokio 2025 15:35 Okrasa tamie przepisy 16:05 Dziedzictwo, serial, odc. 692 17:00 Teleexpress, Pogoda 17:35 Pan Mama, serial, odc. 5-6 18:40 Jaka to melodia? teleturniej 19:30 Program informacyjny 19:55 Pytanie dnia 20:05 Sport, Pogoda 20:25 Profilerka, serial, odc. 3 21:25 Strzępy, dramat obyczajowy	07:30 Pytanie na śniadanie 11:30 Górna półka smaku 12:10 Postaw na milion, teleturniej 13:05 Miłość i nadzieja, odc. 283 14:00 Familiada, teleturniej 14:35 Koto fortuny, teleturniej 15:15 Szansa na sukces 16:20 Na dobre i na złe, odc. 961 17:15 Miłość i nadzieja, odc. 284 18:15 Va banque, teleturniej 18:50 Słowo na niedzielę 19:00 Informacje kulturalne 19:25 Rodzinka.pl, serial odc. 289 20:00 Rodzinka.pl, serial odc. 290 20:30 The Voice of Poland 23:05 Pozycja obowiązkowa, film 01:00 Nie mów nikomu, thriller	05:25 Telezakupy TV Okazje 06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:00 halo tu polsat 11:00 Ewa gotuje 11:40 Epoka lodowcowa 2: film 13:40 Niesamowity Spider-Man, film 16:30 Nasz nowy dom 17:30 Awantura o kasę, teleturniej 18:50 Wydarzenia 19:15 Prezydenci i premierzy 19:30 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Kabaret na żywo 22:00 Niezniszczałni 2, film sensacyjny 00:10 Dzika noc, komedia 02:45 Świat według Kiepskich	05:50 Ukryta prawda, odc. 1406 06:45 Kobieta na krańcu świata 07:45 Dzień Dobry TVN 12:00 Na Wspólnej, serial, odc. 4081 12:30 Na Wspólnej, serial, odc. 4082 13:00 Na Wspólnej, serial, odc. 4083 13:30 Na Wspólnej, serial, odc. 4084 14:05 MasterChef 15:45 Wredne dziewczyny, komedia 17:55 Ugotowani 19:00 Fakty 19:30 Sport 19:40 Pogoda 19:45 Afryka Express 21:40 Kac Vegas w Bangkoku, komedia 23:40 Blade: Wieczny łowca II, film	07:05 Republika, wstajemy! 07:20 Polskie szlaki turystyczny 08:10 Republika, wstajemy! 08:30 Przyjaciele Republiki 09:10 Rewolwer 10:10 Polityczne podsumowanie 11:11 Hity w sieci 12:45 Republika dzień 14:10 1410 Bitwa polityczna 15:00 Republika dzień - serwis 16:55 Express Republiki 17:45 Republika dzień 18:55 Sport w Republice 19:00 Dzisiaj, serwis informacyjny 20:20 Gość „Dzisiaj” 20:50 Republika wieczór 22:15 Piachem w tryby

NIEDZIELA • 21 WRZEŚNIA 2025 r.				
TVP 1	TVP 2	POLSAT	TVN	REPUBLIKA
08:25 Przed ekranem 08:40 Kariera Nikodema Dyzmy 09:50 Pan Mama, serial, odc. 25-26 10:55 Komisarz Alex, odc. 294 11:55 Między ziemią a niebem 12:00 Anioł Pański 12:15 Między ziemią a niebem 12:45 Poszukiwacze Nadziei 13:10 Wyspy Oceanu Indyjskiego 14:15 Trędowata, melodramat 16:05 Dziedzictwo, serial, odc. 693 17:00 Teleexpress, Pogoda 17:35 Daję słowo - Maciej Orłoś 2 18:40 Jaka to melodia? teleturniej 19:30 Program informacyjny 20:05 Sport, Pogoda 20:25 Drellich, serial, odc. 2 21:25 Rolnik szuka żony	07:55 Pytanie na śniadanie 11:00 Jak to się mówi, 11:35 The Voice of Poland 12:35 The Voice of Poland 13:35 The Voice Comeback Stage powered by Orange 14:00 Familiada, teleturniej 14:35 Koto fortuny, teleturniej 15:10 Szansa na sukces 16:15 Tak to leciało! teleturniej 17:15 Harry Wild, serial, odc. 3 18:20 Rodzinka.pl, serial, odc. 290 19:05 Goldfinger, film sensacyjny 21:05 Ania Rusowicz na dobry wieczór 22:15 Na noże, komedia 00:35 Mama Tina,dramat 02:30 Lokatorka, serial, odc. 4-ost.	05:25 Telezakupy TV Okazje 06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:00 halo tu polsat 11:05 Pada Shrek, film animowany 11:45 Kopciuszek, baśń filmowa 14:00 Twoja twarz brzmi znajomo 16:15 Nasz nowy dom 17:30 Awantura o kasę, teleturniej 18:50 Wydarzenia 19:20 Sport 19:25 Pogoda 19:30 Państwo w państwie 19:55 Dancing with the Stars 22:50 Teściowie, serial odc. 52 23:30 I że ci nie odpuszczę, komedia 01:50 Sekstaśma, komedia 03:55 Świat według Kiepskich, serial, odc. 473	05:30 Uwaga! 05:45 Batwheels 05:55 Ukryta prawda, odc. 1407 06:50 Bitwa o gości 07:45 Dzień Dobry TVN 12:00 Kobieta na krańcu świata, 13:10 Co za tydzień 13:50 Afryka Express 15:40 Za duży na bajki, film 17:55 Pogromcy chaosu 19:00 Fakty 19:30 Sport 19:40 Pogoda 19:45 MasterChef 21:25 Teściowie 2, komedia 23:25 John Wick 2, film sensacyjny 02:00 Superwizjer 02:35 Szpital, serial, odc. 954	07:10 Republika, wstajemy! 07:50 Smaki Polski 08:05 Przyjaciele Republiki 09:05 Miłosz Kłeczek 10:35 Salonik polityczny 11:30 Polityczna kawa 12:45 Studio prasowe 14:00 Republika dzień - serwis 14:10 1410 Bitwa polityczna 16:00 Republika dzień - serwis 16:30 Lewy z bicipsem 16:55 Express Republiki 17:45 Miłosz Kłeczek. W ruchu 18:20 Republika dzień 18:55 Sport w Republice 19:00 Dzisiaj, serwis informacyjny 20:00 Gość „Dzisiaj” 20:30 Ścisłe jawne

PONIEDZIAŁEK • 22 WRZEŚNIA 2025 r.				
TVP 1	TVP 2	POLSAT	TVN	REPUBLIKA
08:25 Seriale TV 12:10 Agrobiznes rolniczy 12:40 Magazyn rolniczy rolniczy 12:55 Wyspy Oceanu Indyjskiego 14:00 Wichrowe wzgórze, odc. 259 15:00 Serwis Info 15:15 Reporterzy 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo, serial, odc. 694 17:00 Teleexpress, Pogoda 17:30 Jaka to melodia? 18:10 Klan, serial, odc. 4558 18:45 Akacjowa 38, serial, odc. 709 19:30 Program informacyjny 20:10 Sport, Pogoda 20:30 Tartuffe, teatr 22:00 Postscriptum, wywiad	07:30 Pytanie na śniadanie 11:45 Okrasa tamie przepisy 12:25 Koto fortuny, teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja, odc. 283 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial, odc. 744 15:05 La Promesa, odc. 233 16:00 Koto fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja, odc. 284 18:15 Va banque, teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu 19:25 Barwy szczęścia, odc. 3217 20:05 Barwy szczęścia, odc. 3218 20:40 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość, odc. 1876 21:55 Na sygnale, serial, odc. 745	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:30 Małanowski & Partnerzy 09:30 48h. Zaginieni, odc. 210 10:30 Trudne sprawy, odc. 1319 11:30 Gliniarze, odc. 785-787 14:40 Dlaczego ja? odc. 1468 15:50 Wydarzenia, Pogoda 16:20 Interwencja 16:30 Na ratunek 112, odc. 1067 17:00 Gliniarze, odc. 1103 18:00 Pierwsza miłość, odc. 4056 18:50 Wydarzenia 19:15 Gość „Wydarzeń” 19:30 Sport, Pogoda 19:55 Milionerzy, teleturniej 20:35 Niezniszczałni 3, film 23:20 Sisu, dramat wojenny	07:45 Dzień Dobry TVN 11:40 Kuchenne rewolucje 12:50 Kuchenne rewolucje 13:55 The Floor, teleturniej 14:35 Ukryta prawda, odc. 1471 15:45 Ukryta prawda, odc. 1704 16:50 Szpital św. Anny, serial, odc. 3 17:55 Detektywi, odc. 222 19:00 Fakty 19:35 Sport, Pogoda 19:55 Uwaga! 20:10 Doradca smaku 20:15 Na Wspólnej, odc. 4085 20:55 The Floor, teleturniej 21:35 Bitwa o gości 22:45 Oszukać przeznaczenie 4, film 00:20 Co za tydzień	06:05 Republika, wstajemy! 06:50 Przyjaciele Republiki 08:00 Michał #Rachoń 09:01 Po 9:00 10:01 Po 10:00 11:01 Po 11:00 12:00 W samo południe 12:30 Republika dzień - serwis 14:10 1410 Bitwa polityczna 15:00 Republika dzień - serwis 16:55 Express Republiki 17:30 Ewa Bugała. Wszystko jasne 18:20 Polityczny horyzont 18:55 Sport w Republice 19:00 Dzisiaj, serwis informacyjny 20:20 Gość „Dzisiaj” 20:50 W punkt

WTOREK • 23 WRZEŚNIA 2025 r.				
TVP 1	TVP 2	POLSAT	TVN	REPUBLIKA
08:20 Seriale TV 12:00 Serwis Info 12:10 Agrobiznes rolniczy 12:40 Magazyn rolniczy 12:55 Wyprawa na Półwysep Quebec 14:00 Wichrowe wzgórze, odc. 260 15:00 Serwis Info 15:15 Reporterzy 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo, serial, odc. 695 17:00 Teleexpress, Pogoda 17:30 Jaka to melodia? 18:10 Klan, odc. 4559 18:45 Akacjowa 38, serial, odc. 710 19:30 Program informacyjny 20:10 Sport, Pogoda 20:30 Zaraz wracam, serial, odc. 12 21:10 Uziemieni, komedia	07:30 Pytanie na śniadanie 11:45 Rosół polski 12:25 Koto fortuny, teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja, odc. 284 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial, odc. 745 15:05 La Promesa, odc. 234 15:50 Przepis dnia 16:00 Koto fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja, odc. 285 18:15 Va banque, teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu 19:25 Barwy szczęścia, odc. 3218 19:55 Program kulinarny 20:05 Barwy szczęścia, odc. 3219 20:40 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość, odc. 1877	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:30 Małanowski & Partnerzy, 09:30 48h. Zaginieni, serial, odc. 211 10:30 Trudne sprawy, odc. 1320 11:30 Gliniarze, odc. 788-790 14:40 Dlaczego ja? odc. 1469 15:50 Wydarzenia, Pogoda 16:20 Interwencja 16:30 Na ratunek 112, odc. 1068 17:00 Gliniarze, odc. 1104 18:00 Pierwsza miłość, odc. 4057 18:50 Wydarzenia 19:15 Gość „Wydarzeń” 19:30 Sport, Pogoda 19:55 Milionerzy, teleturniej 20:30 Ninja vs Ninja 22:25 Patriota, dramat historyczny 02:05 Łowcy czarownic, film fantasy	06:50 Kuchenne rewolucje 07:45 Dzień Dobry TVN 11:40 Kuchenne rewolucje 12:50 Kuchenne rewolucje 13:55 The Floor, teleturniej 14:35 Ukryta prawda, odc. 1472 15:45 Ukryta prawda, odc. 1705 16:50 Szpital św. Anny, odc. 43 17:55 Detektywi, odc. 223 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! 20:10 Doradca smaku 20:15 Na Wspólnej, odc. 4086 20:55 The Floor, teleturniej 21:35 Ślub od pierwszego wejrzenia 22:40 Kuba Wojewódzki	06:05 Republika, wstajemy! 06:50 Tradycyjne smaki 06:55 Przyjaciele Republiki 08:00 Michał #Rachoń 09:01 Po 9:00 10:01 Po 10:00 11:01 Po 11:00 12:00 W samo południe 12:30 Republika dzień - serwis 14:10 1410 Bitwa polityczna 15:00 Republika dzień - serwis 16:55 Express Republiki 17:10 Express Republiki+ 17:35 Miłosz Kłeczek zaprasza 18:55 Sport w Republice 19:00 Dzisiaj 20:20 Gość „Dzisiaj” 20:50 W punkt

Jurand miażdży Stal

Jurand Ciechanów - Stal Gorzów
41:33 (22:14)

Jurand: Mirzejewski, Wiśniewski - Marchewka 11, Hardzina 7, Lewczyk 7, Dębiec 4, Wojdak 4, Karczewski 3, Wiszowaty 2, Mierzwicki 1, Pytel 1,

Jurand Ciechanów świetnym stylem rozpoczął rozgrywki Ligi Centralnej piłki ręcznej. Przed własną publicznością ciechanowianie nie dali szans Stali Gorzów, wygrywając różnicą ośmiu bramek.

Dopisała też ciechanowska publiczność, która głośno wspierała zawodników Juranda z trybun. Gospodarze od początku dyktowali tempo gry. Przewaga miejscowych rosła z minuty na minutę, do przerwy podopieczni Jakuba Olszewskiego prowadzili 22:14. Po zmianie stron „Rycerze” utrzymywali bezpieczną przewagę nad przeciwnikiem, wygrywając 41:33. W następnej kolejce szczytności z Ciechanowa udadzą się do Legnicy, gdzie zagrają z Miedzią.

erem

Na dobre i na złe...czyli wierni kibice Juranda Ciechanów

Inauguracja wypadła okazale

Pozostałe wyniki 1. kolejki ligi centralnej: AZS UW Warszawa - Śląsk

Wrocław 24:36 (9:16), SMS ZPRP Kielce - Pogoń Szczecin 25:32 (13:16), AZS

AGH Kraków - Padwa Zamość 35:34 (17:20), Nielba Wągrowiec - Anilana

Łódź 32:29 (15:15), Jurand Ciechanów - Stal Gorzów 41:33 (22:14)

Smolarek 1, Kosik, Lewkowicz, Stępień, Fuksiński

VI Ciechanowskiej Święto Biegania

Ulewa im nie straszna

Mimo silnie padającego deszczu kilkuset biegaczy wystartowało, biegle i ukończyło rywalizację na trzech dystansach podczas VI Ciechanowskiego Święta Biegania.

W półmaratonie, biegach na 5 i 10 km oraz biegach dzieci uczestniczyło ponad 400 zawodniczek i zawodników. Dystans 5 km najszybciej pokonał Adrian Przybyła z Ilawy. Zwycięzca ukończył rywalizację z czasem 15 min 41 s. Najlepszy z ciechanowian - Michał Rząsiński - zajął 9. miejsce open z wynikiem 18 min 16 s. Najlepszą ciechanowianką na tym dystansie była Marta Sadowska (24:29).

Na 10 km, z wynikiem 32 min 58 s, zwyciężył Emil Dobrowolski z Chotomowa. Na drugim miejscu uplasował się Krzysztof Żebrowski (33:09), a na

trzecim - Jacek Dobrołęcki ze Stupska (35:00).

Na najwyższym stopniu kobiet znalazła się Martyna Konarzewska z Działdowa, która dystans 10 km pokonała w czasie 38:13. Drugie miejsce zajęła Roksana Grabowska z Chorzela, trzecie - Monika Boczkowska z Szydłowa.

Najszybszym zawodnikiem półmaratonu został Raman Adamovich z rezultatem 1 godz. 10 min 25 s. Drugi był gdańszczanin Sebastian Waśkiewicz (1:10:53), a trzeci przasnyszanin Rafał Smoliński (1:16:37). W pierwszej dziesiątce znaleźli się jeszcze mieszkańcy Ciechanowa i okolic: 6. Irenusz Gajek - 1:25:53; 7. Piotr Faderewski - 1:27:09; 8. Krzysztof Zadrożny - 1:27:40; 9. Krzysztof Podlecki - 1:28:19.

Spośród ciechanowianek najszybciej na mecie zameldowała się Aneta Lubińska z czasem 1:35:16.

erem

Start w deszczu

Najlepsi ciechanowianie na dystansie półmaratonu - Rafał Smoliński i Aneta Lubińska

III liga

Przegrana walka w deszczu

Gapiostwo w defensywie piłkarzy gospodarzy przyniosło gościom z Bełchatowa gola już w 13. minucie meczu. Daleki wyrzut piłki z autu kompletnie zaskoczył obrońców Mławianki, a Mateusz Szymorek musiał jedynie trafić do pustej bramki.

1. Żabkovia Żabki	8	21	31:13
2. ŁKS Łomża	8	18	20:9
3. Warta Sieradz	8	18	16:8
4. Legia Warszawa II	7	13	16:11
5. Świt Nowy Dwór Maz.	8	13	14:14
6. Wigry Suwałki	8	13	12:12
7. KS Wasilków	8	13	10:15
8. GKS Bełchatów	8	11	18:23
9. Lechia Tomaszów Maz.	8	10	15:12
10. Wisła Płock II	7	10	13:10
11. Broń Radom	8	10	12:13
12. Widzew Łódź II	8	10	17:21
13. GKS Wiekielec	8	9	9:11
14. Olimpia Elbląg	8	9	10:13
15. KS CK Troszyn	8	7	18:19
16. Jagiellonia Białystok II	8	6	8:14
17. Mławianka Mława	8	6	13:21
18. Znicz Biała Piska	8	2	8:21

Miejscowi chcąc odrobić straty musieli zaatakować - próby okazały się jednak niewystarczające. W 27. minucie niecelne podanie na połowie przeciwnika skończyło się błyskawiczną kontrą bełchatowian. Płasko zagrana prostopadła piłka trafiła do Kacpra Popławskiego, który celnie przemiernął w okienko bramki gospodarzy.

W 55. minucie jeden z obrońców GKS-u odbił piłkę ręką, a mławianie

Kapitan Mławianki Michał Stryjewski

otrzymali rzut karny. Z 11 metrów celnie uderzył Mateusz Stryjewski. Chwilę później ten sam piłkarz wymanewrował defensywę gości, ale jego uderzenie zza pola karnego odbił bramkarz bełchatowian. W odpowiedzi Piotr Piotrowski wyszedł obronną ręką z sytuacji sam na sam z napastnikiem GKS-u. W 62. minucie piłkę na 25 metrze przejął Michał Stryjewski - najlepszy zawodnik Mławianki ograł najpierw zawodnika z Bełchatowa, by chwili huknąć jak z armaty - piłka idealnie wpadła w samo okienko. Szybkim akcją sprzyjał padający tego dnia w Mławie deszcz. Ostatnie dziesięć minut meczu to wzajemne wyprowadzanie ataków z każdej ze stron. Gospodarze byli bliżej zdobycia gola w 83. minucie, gdy z przewrotki pięknie uderzył Mateusz Cegiela, ale piłka odbiła się od słupka.

Niestety, ostatni w tym dniu głos należał do zawodników z Bełchatowa. Silne dośrodkowanie z rzutu wolnego w kierunku bramki Piotrowskiego strzałem z głowy „przebił” ponownie Popławski. Zespół trenera Dominika Bednarczyka poniósł czwartą porażkę w rundzie jesiennej i nadal nie może odbić się do dna tabeli.

erem

8. kolejka (12-14 września): Jagiellonia II - Wisła II 1:1, Wasilków - Troszyn 3:2, Lechia - Broń 1:2, Mławianka - Bełchatów 2:3, Olimpia - Świt 1:1, Warta - Legia 3:2, Żabkovia - Łomża 2:0, Znicz - Widzew 1:3

9. kolejka (19-21 września): Broń - Znicz, Bełchatów - Wasilków, Troszyn - Warta, Legia II - Olimpia, Łomża - Wigry, Mławianka - Wiekielec, Świt - Jagiellonia, Widzew II - Lechia, Wisła II - Żabkovia

A klasa

Lider przegrywa u siebie

Największą sensacją minionej kolejki jest z pewnością przegrana lidera rozgrywek. GUKS uległ na własnym boisku Mazurowi Ojrzeń 1:2.

Chociaż gospodarze objęli prowadzenie, mieli kolejne dogodne okazje do podwyższenia wyniku, to finalnie zostali bez punktów. Przegrana na razie nie miała większych konsekwencji - krasnosielczanie nadal prowadzą w tabeli

A klasy, mając dwa punkty przewagi nad drugim zespołem MKS-u Przasnysz.

erem

5. kolejka (12-14 września): Korona - Wkra C. 2:2, Mazowsze - Przasnysz II 1:2, Pelta - Żbik II 1:3, Krasnosielec - Mazur 1:2, Orzeł - Iskra 3:3, Bartnik - Pokrzywnica 3:4, Łyse - Wymakracz 3:3

6. kolejka (20-21 września): Ciekosyn - Wymakracz, Pokrzywnica - Łyse, Iskra - Bartnik, Mazur - Orzeł, Żbik II - Krasnosielec, Przasnysz II - Pelta, Korona - Mazowsze

1. GUKS Krasnosielec	5	12	12:5
2. MKS Przasnysz II	5	10	19:9
3. Wymakracz Długosiodło	5	10	10:8
4. Mazowsze Jednorzec	5	10	14:5
5. Wkra Ciekosyn	5	10	14:9
6. Korona Karolinowo	5	8	12:8
7. Orzeł Sypniewo	5	7	18:11
8. Pelta Karniewo	5	7	15:10
9. Iskra Krasne	5	6	11:11
10. Żbik Nasielsk II	5	5	7:10
11. Bartnik Myszyniec	5	4	7:12
12. Mazur Ojrzeń	5	3	4:18
13. GKS Pokrzywnica	5	3	8:24
14. GKS Łyse	5	2	7:18

IV liga

Makowianka nie utrzymała prowadzenia

Skutecznie grający ostatnio przasnyszanie ostrzyli sobie zęby na Legionowie. Przeciwnik wymagający, ale w końcu przasnyszanie podejmowali legionowian na swoim terenie. Goście przyjechali jednak jak po swoje, pewnie wygrywając 3:0.

Trzeba przyznać, że od początku gry lepsze wrażenie sprawiali goście. Na pierwszego gola trzeba było jednak nieco poczekać – w 33. minucie Dariusz Zjawski znalazł się w dogodnej sytuacji i pokonał Michała Subczyńskiego. Po przerwie obraz gry za bardzo się nie zmienił. Goście dążyli do podwyższenia prowadzenia, co udało im się jeszcze

Piłkarze z Legionowa nie zostawili złudzeń, komu należy się wygrana

dwukrotnie za sprawą Huberta Michalika.

Ważne trzy punkty uciekły za to Makowiance. Zespół z Makowa Mazowieckiego podejmował warszawski Ursus, który w tym sezonie raczej dostarcza punkty przeciwnikom. Po pierwszej, bezbramkowej części gry, na początku drugiej połowy miejscowych kibiców ucieszył gol Yorlina Jose. Od tego momentu zespół Kamila Majkowskiego skupił się na bronieniu rezultatu – udawało się to 90. minuty, kiedy to goście przeprowadzili desperacki atak, dający im wyrównującego gola.

erem

7. kolejka (12-14 września): Makowianka - Ursus 1:1, Piaseczno - Talent 6:1, Mszczonowianka - Wesoła 0:5, Victoria - Łomianki 1:3, Przasnysz - Legionovia

1. Victoria Sulejówkę	7	18	17:10
2. Hutnik Warszawa	7	17	17:5
3. Legionovia Legionowo	7	13	19:10
4. Wesoła Warszawa	7	13	15:8
5. MKS Piaseczno	7	13	17:11
6. MKS Przasnysz	7	13	12:11
7. KS Łomianki	7	13	8:6
8. Mazovia Mińsk Maz.	7	12	12:7
9. Ożarówianka Ożarów	7	10	15:17
10. Makowianka Maków Maz.	7	10	13:10
11. Oskar Przysucha	7	9	12:11
12. Błonianka Błonie	7	9	12:14
13. Mazur Karczew	7	7	5:13
14. Wilga Garwolin	7	7	11:12
15. Ursus Warszawa	7	5	7:10
16. Mszczonowianka	7	4	10:22
17. Marcovia Marki	7	4	13:21
18. Talent Warszawa	7	3	5:22

0:3, Wilga - Ożarówianka 3:0, Mazur - Mazovia 0:1, Hutnik - Błonianka 2:1, Oskar - Marcovia 4:2

8. kolejka (19-21 września): Ursus - Marcovia, Błonianka - Oskar, Mazovia - Hutnik, Ożarówianka - Mazur, Legionovia - Wilga, Łomianki - Przasnysz, Wesoła - Victoria, Talent - Mszczonowianka, Makowianka - Piaseczno

V liga

Kłeska ciechanowian

Takiego obrotu spraw nie spodziewali się chyba najwięksi pesymiści – MKS Ciechanów przegrał z rezerwowi Polonii Warszawa 0:10! Lider rozgrywek, Nadnarwianka Pułtusk, po ciężkim boju na własnym boisku, odniosła szóste zwycięstwo z rzędu.

1. Nadnarwianka Pułtusk	6	18	22:3
2. Polonia Warszawa II	6	16	24:5
3. Sokół Serock	6	13	21:13
4. Naprzód Zielonki	6	12	15:10
5. Wicher Kobyłka	6	10	12:12
6. Drukarz Warszawa	6	9	14:10
7. Narew Ostrołęka	6	9	8:7
8. Kasztelan Sierpc	6	9	13:13
9. Huragan Wołomin	6	9	13:10
10. Bug Wyszków	6	8	9:8
11. Grom Warszawa	6	7	12:18
12. Escola Warszawa	6	6	7:10
13. PAF Płońsk	6	5	11:16
14. MKS Ciechanów	6	2	8:25
15. Stocznowiec Płock	6	2	5:24
16. Żbik Nasielsk	6	1	7:17

Trudno cokolwiek twórczego napisać o przebiegu meczu Polonii z MKS-em Ciechanów (spotkanie toczyło się w Rembertowie), poza tym, że warszawianie ośmieszili zespół z Ciechanowa. Totalnie jednostronne spotkanie potwierdziło po raz kolejny, że ciechanowanie w V lidze odbijają się od przeciwników jak od ściany.

Na przeciwnym biegunie znajduje się Nadnarwianka, która od początku rozgrywek zgarnia same wygrane. Nie inaczej było w ostatnią sobotę, chociaż tym razem pułtuszczyk postawił się piłkarze warszawskiego Drukarza. Wszystko zaczęło się po myśli gospodarzy, którzy do przerwy prowadzili po trafieniach Michała Czarneckiego (15. minuta) i Mateusza Bramowicza (30. minuta).

Po zmianie stron role odwróciły się, a warszawianie, kilka minut przed końcem meczu, wyrównali. Lider z Pułtusk po raz kolejny udowodnił, że o zwycięstwo powinno grać się do ostatniego gwizdka, a zwycięski gol Tomasza Bobowskiego padł niemal równo z końcem meczu.

Pierwszego zwycięstwa w rozgrywkach doczekali się piłkarze Płońskiej Akademii Futbolu. Zespół trenera Szpajankiewicza dość nieoczekiwanie pokonał na wyjeździe wyżej notowa-

ny Grom Warszawa. Dwie bramki do płońskiej ekipy zaliczył w tym meczu Damian Duszyński.

Tylko z jednym oczkiem na koncie pozostaje ostatni w tabeli Żbik. Piłkarze Łukasza Kozłowskiego nie sprostali na wyjeździe rywalom z Wołomina, przegrywając 1:3. W 68. minucie kontaktowego gola dla Żbika zdobył Kolumbijczyk Horta, ale nasielszczanie nie potrafili pójść za ciosem. W końcówce meczu wołominianie podwyższyli prowadzenie.

erem

6. kolejka (12-14 września): MKS Ciechanów - Polonia Warszawa II 0:10, Nadnarwianka - Drukarz 3:2, Grom - PAF 0:2, Żbik - Huragan 1:3, Kasztelan - Escola 1:0, Bug - Stocznowiec 3:0, Narew - Wicher 3:1, Naprzód - Sokół 1:4

7. kolejka (19-21 września): Sokół - Ciechanów, Wicher - Naprzód, Stocznowiec - Narew, Escola - Bug, Huragan - Kasztelan, Drukarz - Grom, Nadnarwianka - Polonia II, PAF - Żbik

Liga okręgowa

Postraszili lidera

Wkra Żuromin wygrała z ostatnią w tabeli Konopianką Konopki i z puntem przewagi lideruje w zestawieniu Gladiator również miał sporo pracy, a wygrana z GKS-em Strzegowo nie przyszła łatwo.

O zwycięstwie żurominian w Morawach przesądziły gole Bartosza Zelaznego z rzutu karnego oraz Marcina Krysiaka. Trafienie dla zawodników Krzysztofa Butryna zaliczył Horta.

Tylko punkt do lidera traci Gladiator Słozewo. Drużyna Pawła Mazur-

kiewicza szybko objęła prowadzenie w sobotnim meczu, po голу Damiana Matusiaka. Warto odnotować, że po chwilowym zakończeniu przygody z piłką, do zespołu ze Słozewa wrócił Piotr Wypyszyński. Bramkostrzelny napastnik wszedł na boisko w drugiej połowie, ale tym razem nie znalazł drogi do bramki przeciwnika. Zresztą strzegowanie bardzo dobrze bronili do niej dostępu. Nawet grając w osłabieniu po czerwonej kartce dla swojego obrońcy, faulującego Patryka Szczepańskiego, który wychodził na czystą pozycję.

Imponujące, wyjazdowe zwycięstwo odnieśli opinogórzanie. Zespół Krzysztofa Kopcińskiego rozbił na wyjeździe

Zespół Gladiatora Słozewo depcze po piętach liderowi z Żuromina

B klasa

Gryf mierzy wysoko

Nie ma w tym sezonie silnych na Gryfa z Kownat Żędowych. W piątej serii gier B klasy gracze spod Ciechanowa zanotowali kolejne zwycięstwo.

5. kolejka (13-14 września): pauza: PAF II, Boruta - Orleń 2:6, Gryf - Świercze 4:0, Jutrzenka - Żak 3:3, Wkra

1. Gryf Kownaty Żędowe	5	15	36:5
2. PAF Płońsk II	4	8	10:6
3. Jutrzenka Unieck	5	8	15:12
4. GKS Świercze	4	7	5:6
5. Wkra Sochocin	3	7	17:5
6. Boruta Kuczbork	5	7	10:14
7. Orleń Baboszewo	4	6	16:9
8. Tamka Dzierzgowo	4	6	11:16
9. Wieczfnianka Wieczfnia	4	2	6:12
10. Żak Szreńsk	5	1	8:21
11. GKS Gumino	5	0	6:34

Lider rozgrywek w tej rundzie jest bezlitosny dla każdego. W wygranym, domowym starciu z GKS-em Świercze bramki dla gospodarzy zdobywali najbardziej bramkostrzelni - Maciej Mosiej, Rafał Chojnowski, Piotr Pniowski i Jakub Rudziński.

erem

1. Wkra Żuromin	6	15	19:8
2. Gladiator Słozewo	6	14	13:8
3. Rzekunianka Rzekuń	6	12	18:10
4. Opia Opinogóra	6	12	18:11
5. Mławianka Mława II	5	11	17:13
6. ULKS Oldaki	6	10	17:13
7. Ostrovia Ostrow Maz.	6	9	12:14
8. Korona Szydłowo	6	9	13:12
9. Kurpik Kadzidło	5	9	10:8
10. Narew Ostrołęka II	6	7	12:9
11. Wkra Biezuń	6	7	12:17
12. Sona Nowe Miasto	6	6	11:21
13. Wkra Radzanów	6	6	11:16
14. GKS Strzegowo	6	6	8:15
15. Krzyształ Gliniojeck	6	3	13:22
16. Konopianka Konopki	6	1	8:17

Ostrovię Ostrow Mazowiecką aż 5:1. Dublet ustrzelił Dawid Bonisławski, a kolejne trafienia wpadły na konto Jakuba Kenca, Ransoma i Jakuba Letmanowskiego, który pewnie egzekwował jedenastkę.

erem

6. kolejka (12-14 września): Oldaki - Rzekunianka 4:2, Wkra R. - Korona 1:4, Sona - Krzyształ 1:0, Ostrovia - Opia 1:5, Konopianka - Wkra Z. 1:2, Mławianka II - Kurpik (odwołany z powodu złego stanu boiska), Narew II - Wkra B. 6:0, Gladiator - Strzegowo 1:0

7. kolejka (20-21 września): Strzegowo - Oldaki, Wkra B. - Gladiator, Kurpik - Narew II, Wkra Z. - Mławianka II, Opia - Konopianka, Krzyształ - Ostrovia, Korona - Sona, Rzekunianka - Wkra R.

- Wieczfnianka (odwołany z powodu zalanego boiska), Tamka - Gumino 5:2

6. kolejka (20-21 września): Wieczfnianka - Tamka, Żak - Wkra, Świercze - Jutrzenka, Orleń - Gryf, PAF II - Boruta, pauza: Gumino

Sześć meczów – komplet wygranych! Tak gra w tym sezonie Nadnarwianka Pułtusk

REWERS KON-tekst

REWERS

Kroniki ziemi ciechanowskiej

Wisła oddaje skarby

„Płynie Wisła, płynie, po polskiej krainie. A dopóki płynie...” No właśnie...! Może za często nie przypominamy tej starej pieśni, bo a nuż ziszczą się przepowiednie.

Już obecnie nasza królowa bardziej się sączy, niż płynie. Na początku września w Warszawie w okolicach bulwarów jej średni poziom notowano na 5-7 cm. Nad niskim stanem Wisły i innych polskich rzek załamują ręce hydrologi, ekolodzy i wędkarze. Z kolei mogą się cieszyć przyrodnicy, archeolodzy i miłośnicy historii. Poszukiwacze skarbów.

Dziesięć lat temu, gdy poziom Wisły był podobnie niski, na wysokości Gołdźcinowa wylonili się z dna fragmenty zrabowanej przez Szwedów rezydencji królewskiej Villo Regia, usytuowanej na skarpie wiślanej, w miejscu gdzie obecnie stoi Pałac Kazimierzowski, na terenie kampusu Uniwersytetu Warszawskiego. Rezydencja wybudowana dla króla Władysława IV w latach 1637-1641, według projektu rzymskiego architekta Giovanniego Battisty Gisleniego, uchodziła za jeden z najpiękniejszych pałaców w tamtych czasach w Europie.

Jak wiadomo, najeźdźcy ze Skandynawii podczas potopu, który nam urządzili w latach 1655-1660, złupili nasz kraj i wywieźli, via Wisła i Bałtyk, do swojego kraju wszystko cenne, co dało się zabrać i załadować na łodzie i statki.

Tak też było z królewską rezydencją, jednak część ocalała, bo wypełnione po brzegi bariki szwedzkie z fragmentami dużego portalu, filarami, obeliskami, ościeżami bramy i balustradami zatone. Wszystko to, wykonane ze wspaniałych i kosztownych materiałów poszło na dno wiślane. Przeleżały tam ponad 350 lat, aż doczekały „suchych lat” i dały znać o swojej obecności. Zaczęto je sukcesywnie wyciągać na ląd. Znalazły schronienie w podwojach Muzeum Historii PAN, gdzie mają być złożone niczym puzzle i udostępnione zwiedzającym muzeum.

Wiadomo, że Wisła nie oddaje swoich skarbów od razu. Droczy się i dawkuje je poszukiwaczom według swojego widzimisię. Pierwsze fragmenty królewskiej budowli pracownicy muzeum wydobyli w 2011 roku,

potem w 2015, teraz kolejne. Okazuje się, że koryto rzeki, jej dno ciągle się zmienia, odkrywa i zakrywa wszystko, co się w nim znajduje.

O zatopionych rzeźbach i detalach wiadziano już dawno i próbowano je wydobywać. W 1906 r. zajęli się tym piaskarze, którzy chyba najlepiej znali tajemnice rzeki. Udało im się wyciągnąć marmurowego delfina, którego można obecnie oglądać w Muzeum Warszawy. Namierzali też i zaczęli wyciągać wielkiego kamiennego orła, ale urwała się lina i rzeźba opadła na dno, pozostawiając piaskarzom tylko odłamane skrzydło. Przepadł jak kamień w wodę, nie udało się go znaleźć do dziś.

Za to Wisła sama chwali się od czasu do czasu innymi skarbami, na podstawie których możemy dowiedzieć, kogo to przechadzał się jej brzegami rzeki tysiące lat temu.

Kilka tygodni temu, w płycznach Wisły w okolicach Wilanowa, 11-letni Marcel razem ze swoją mamą wyciągnęli z piasku moździerze (część czaszki) żubra stepowego sprzed 10 tys. lat. Również tego samego lata, na praskiej stronie rzeki, pan Wojciech spacerujący po rzece potknął się o róg prażubra. Zarówno chłopiec, jak i mężczyzna wykazali się obywatelskimi postawami i zanieśli moździerz do Muzeum Historii PAN, czym ucieszyli pracowników. Żubry stepowe, znane także pod nazwą żubr pierwotny lub prażubr, są przodkami tych obecnych, stacjonujących w Białowieży. Osiągały ponad dwa metry wysokości w kłębie, długość ponad trzech metrów i ważyły nawet 1,5 tony. Charakterystyczną cechą prażubrów były duże rogi, większe niż u współczesnych kuzynów. Osiągały rozpiętość nawet 1,2 metra.

Nowe okazy podarowane przez Wisłę będą dostępne zarówno dla zwiedzających, jak i dla badaczy i stanowią kolejną cegiełkę w odkrywaniu prehistorycznej fauny naszego kraju” – napisano na fb muzeum.

Przy okazji wszystkich ostatnich znalezisk muzealnicy przypominają, że artefakty znalezione w ziemi czy wodzie, zgodnie z polskim prawem, należą do Skarbu Państwa. Zabytki archeologiczne muszą być przekazane konserwatorowi zabytków.

RYSZARD MARUT

Zaprawdę powiadam wam, fałszywych proroków czas nastał. Ciż wiedzę mnichów znade tundry i tajgi posiedli, iże natenczas nie mieczem jeno, a słowem tryumfy w boju się odnosi, przeto słowem owym nas karmia zawzięcie, jako manną z niebios, co we krasnym papirusie opakowana, jeno we środku smrodliwa parszywie. A my, nie bacząc, iże onuć jedzie okrutnie, lykamy prawdy owe objawione jako pelikany, a myśliwszy przy tem, iże oświaty krążganek dzierzym we tem głupców i owiec świecie. Głupiec zawždy mędrcom się widzi, przeto

oświeconych ci u nas dostatek. I widzą to prorocy fałszywi i podatny ów grunt nawozem śmierdzącym użyżniają, bacząc jako wschodzi, dojrzewa i kiełkuje, coby u kresu plon zebrać pracy swej wyteżonej rokiem pańskim całem. A plonu owego nasienie plonu kolejnego zaczątkiem i tako w koło Macieju. I spozierają z góry moskiewscy panowie i radują się ich serca, iże działków tyle wychować zdołali. Ażem wzruszon.

Ciż, co niezawisłej kontemplacji inicjacyi uświadczyli, zawždy świat ów zasiedlali, jeno zawždy niewielu ich bywało, a światu dziwakami się jawili. Natenczas mnożyć się poczęli jako ze próbki jakowejś, a zarazy owej początek wraz z zarazy początkiem. Wpierw we wirusa żywot wiary nie dawali, potem ze eliksirem bój toczyć poczęli, a kiedy u najjaśniejszej Rzeczypospolitej granic wojna się rozpętała, wpięrow nieśmiało, natenczas zaś beczelnie, panów swych i obłudników bronią miast ofiar jego, we międzyczasie we duchotę globalną zwątpienie siewszy. W czasie zaś obecnym apogeum hucpy owej, zaprzaństwo uskuteczniawszy wobec agresyi jawnej wroga przeze machin ich latających między naszej przekroczenie. Jako na dłoni widać natenczas, komuż wschodnie włości miłe.

Pół biedy, gdyby kulturowa owa im jeno szkodziła, albowiem prawo to niezbywalne, coby ode mądrości stronić. Ciż jednakowoż nam szkodę niosą, najjaśniejszej Rzeczypospolitej całej, albowiem jątrzą, męcą, waśnie i spory wzbudzają, naród słabym czyniąc, albowiem kiedy naród słaby, wróg jego silny. A któż wrogiem, wie kaźden, także ciż prorocy fałszywi. Wrogiem ci on był drzewiej, wrogiem jest natenczas i wrogiem będzie zawždy. Zaprawdę powiadam wam, niechaj pamięć o tem trwa po wsze czasy i niechaj nie zwiedzie nas fałszywych proroków łgarstwo. A kto przyjaźni ze wrogiem pragnie, jako Ruś Biała kończy, albowiem jeden jeno sposób, coby cię wróg po głowie głaskał. Ruskim mirem się zowie.

Zaprawdę powiadam wam, maszyny owe latające to początek jeno, albowiem za miedzą napad... znaczy Zapad. Przeto proroków fałszywych głos donośniej coraz brzmieć będzie i coraz to pokazniejszej rzesze owiec zdobywać. Zrozumieć nam tedy trzeba, póki czas jeszcze, iże nadal mniejszością ci oni, jeno krzykliwi bardziej. Cóż nam tedy czynić, zakrzyżać ich nam trzeba? Mawiał mędrzec, iże ze głupcem dysputa sensem nie naznaczona. Posłuchu im dać nie raczmy, oto sposób. Ignorować ich pocznijmy, we medjach społecznych blokujmy, we interakcyje nie wchodźmy, albowiem pokarmem ich zasięgi jeno. Dla pobratymców skrybów i kronikarzy zadanie, coby prorokom fałszywym głosu nie darować, albowiem i słowa wolność miedze swe mieć winna. Dla mędrców, coby dziatki nauczać i wiedzę szerzyć pośród ludu, jakoż prawdy źródeł poszukiwać. Dla asesorów, coby sankcje skutecznie czynić. I dla szlachty naszej zadanie najtrudniejsze, coby ponad partyjne poziomy wzlatać, kiedy o miedzę idzie. Tu powodzenia szansa najmniejsza, albowiem jednym uchem ci oni wpuszczają i jednym okiem lypią, jeno apeli nie szczędźmy, póki jakowejś są jeszcze.

A kiedy nadzieje ostatnie na zatrącenie pójda, wyobrazić sobie raczcie wizję ową strasliwą, iże we krainie ślepców jednooki królom.

RADEKtor

Ku- chenny mebel	W za- przęgu św. Mi- kołaja	Szal z norek	Święto- szek, poboż- niś	▼	Odstęp- ca od wiary	Teren do jaz- dy na rolkach	Grunty Macieja Boryny	▼	Dom z krupie- rami	▼	„Dziu- rawy” sprzęt	Etap w wybo- rach	Imię żeńskie z Olą w nazwie	▼	„Podłó- ga” na ringu
1					15	26		9			16				17
... do narkozy (daw- niej)					Miernik pereł		„Króle- stwo” bloker- sów				Ta- deusz, aktor i satyryk	19			6
Np. „Antek” Prusa	4		24				Kulka zawie- rająca jakiś lek				3				
Angiel- skie, przy- prawa		Ikarowa podróż w po- wietrzu			Duet + 1			10		Mezo lub Liroy	Lasek np. świer- kowy			22	
	13				14	Kompan Aramisa	Panie ..., ra- chu- nek!	Miesz- kanie lisa			12		Żołnierz z cza- kiem	Rodzik pod krawa- tem	
Interne- towe poga- wędki		5	Latają- cy talerz	Dozor- ca obo- zowy w pasiaku	7			27	Żądłów- ka lub rzeka		Cenna zaleta lub karta		2		Krople trudu
					Grupa cygań- skich wozów						Podsu- fitka z desek				
Jadłospis, karta			Esy-..., zygza- kowane linie	21		29			25		Grecka muza poezji miłosnej				8
Alter ...; drugie ja	11				Odrobi- na żaru		28		20	„Wybu- chowy” kolor		23			18
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29															

Krzyżówka nr 37

Litery z ponumerowanych pól utworzą hasło stanowiące rozwiązanie krzyżówki. Samo hasło należy nadesłać w terminie 10 dni od daty ukazania się numeru pod adresem: „Tygodnik Ciechanowski”, ul. Ściegiennego 2, 06-400 Ciechanów. Na kartce pocztowej prosimy nakleić numer krzyżówki wycięty z gazety.

Rozwiązanie krzyżówki można także przysłać pocztą elektroniczną na adres: sekretariat@ciechpress.pl. W tytule maila należy wpisać numer krzyżówki, natomiast rozwiązanie oraz imię i nazwisko w treści wiadomości. Wśród autorów prawidłowych rozwiązań rozlosujemy nagrody książkowe (do odebrania w redakcji).

Rozwiązanie krzyżówki nr 35: Prawda wychodzi na wierzch jak oliwa. Nagrody wylosowali: Robert Koliński, Barbara Korecka, Nina Paczkowska.

LESZEK
ZYGMIER

MAZOWIECKIE IMPRESJE HISTORYCZNE

O pobożnym Blochu, strąconej głowie Maryi i papieskiej koronie

W minioną niedzielę (14 września) świętowano w sanktuarium żuromińskim 25-lecie koronacji łaskami słynącego obrazu Najświętszej Marii Panny i świętego Antoniego z miejscowego kościoła parafialnego, nad którym pieczę od 2020 r. sprawuje trzeci już kustosz tego miejsca, ks. kanonik Tomasz Kadziński. Mimo niesprzyjającej pogody nie zabrakło pielgrzymów, którzy tradycyjnie przybyli na uroczystości odpustowe z wielu parafii północnego Mazowsza. Najdalej mieli pielgrzymi z Mławy, którzy już w sobotę wieczorem wchodzili do sanktuarium w strugach rzęściego deszczu. Witający ich mieszkańcy Żuromina wspominali, że takiej ulewę podczas dorocznych pielgrzymek to nie pamiętają. Natomiast wielu z nich z rozrzwinięciem wspominało wizytę prymasa Polski i koronację obrazu Matki Bożej Żuromińskiej sprzed ćwierćwiecza. W atmosferze tych wspomnień i przeżyć chciałem krótko wrócić do tamtych chwil, ale również wskazać na dwa inne wydarzenia z dziejów sanktuarium żuromińskiego.

Pierwsze z tych wydarzeń, stanowiących początek historii żuromińskiego sanktuarium, związane jest z osobą bliżej nieznanego Blocha (nazwisko dość popularne na Mazurach), mieszkającego w okolicach Żuromina, który latem 1704 r. udzielił schronienia żołnierzowi, biorącemu udział w wielkiej wojnie północnej, która swoim zasięgiem objęła Mazowsze. W zamian za opiekę żołnierz przekazał pobożnemu Blochowi obraz namalowany na płótnie przedstawiający Matkę Boską i św. Antoniego, który powstał – jak przy-

Obraz Matki Bożej Żuromińskiej z koroną papieską i herbem Jana Pawła II

muja historycy sztuki – pod koniec XVII wieku. Skąd pochodził nie wiadomo. Natomiast od początku cieszył się on szacunkiem rodziny Blochów, której członkowie każdego dnia się przy nim modlili (jeden z synów Blocha wstąpił potem do zakonu franciszkanów), a na noc chowali go w skrzyni w obawie przed zniszczeniem ze strony protestantów. Jak wynika z relacji zebranych w czasie

zeznań przed komisją biskupią w nocy z 8 na 9 września 1706 r. obraz ten zaczął jaśnieć niezwykle blaskiem, co uznano za zjawisko cudowne, i od tej pory dom Blochów, po dwóch latach zamieniony w kaplicę, stał się miejscem pielgrzymek okolicznej ludności. Kiedy w 1708 r. biskup płocki Ludwik Bartłomiej Załuski wydał dekret o cudowności obrazu został on umieszczony w specjalnie wybudowanej drewnianej kaplicy. Natomiast w 1714 r. z fundacji rodziny Zamoyńskich został wzniesiony w Żurominie pierwszy drewniany kościół, do którego przeniesiono ciesząc się już wtedy sławą cudowności obraz Matki Bożej i św. Antoniego. Potwier-

dzeniem jego kultu był między innymi wydany drukiem w połowie XVIII wieku „Wybór cudów przy obrazie Najświętszej Panny Maryi, Matki Boskiej oraz św. Antoniego Padewskiego doznanych w Żuromińskim Kościele”, a także rozwijający się od tego czasu ruch pielgrzymkowy. Co prawda ruch ten został czasowo przerwany na skutek represji związanych z upadkiem powstania

styczniowego, ale pielgrzymki na nowo odżyły pod koniec XIX wieku, kiedy – po uzyskaniu zgody władz rosyjskich – do Żuromina przybywało w Święto Matki Bożej Siewnej około 10 kompanii (grup pielgrzymkowych), głównie z okolicznych parafii, w tym największą pątników pielgrzymowało z parafii w Radzanowie, Szrensku, Kuczborku, Lubowidzu i Mławie.

W okresie drugiej wojny światowej Niemcy nie pozwolili na odbywanie pielgrzymek, a nawet wywieźli do obozu w Działdowie miejscowego wikariusza, ks. Stanisława Malinowskiego, który zmarł tam w 1940 r. Cztery lata później okupanci dokonali profanacji znajdującej się przed kościołem figury Matki Bożej, rabując otaczającą ją metalowe sztachety oraz strącając gipsową głowę Maryi. Zrzucona na ziemię głowa została zabrana przez jedną z parafianek i przekazana proboszczowi, ks. Ignacemu Staniszkowi, który ukrył ją na terenie dawnego klasztoru. Po wojnie zniszczoną figurę odnowiono i umieszczono na niej strąconą głowę Maryi. Właśnie przy tej odnowionej figurze 2 sierpnia 1949 r. doszło do wydarzeń, które nazwano wkrótce „cudem żuromińskim”. Zauważono bowiem płynące z oczu Maryi łzy, co natychmiast ściągnęło przed kościół licznych mieszkańców Żuromina i okolic, a wieść o tym niecodziennym zdarzeniu spowodowała, że w ciągu najbliższych dni zaczęły się w tym miejscu gromadzić tłumy wiernych z różnych części diecezji płockiej oraz diecezji sąsiednich. Uznano bowiem to zjawisko, podobnie jak „cud lubelski”, który miał miejsce 3 lipca 1949 r., za nadzwyczajny znak z nieba w przybierającej wtedy na sile walce władz komunistycznych z Kościo-

łem. O wydarzeniu tym, a przede wszystkim o tłumach przybywających do Żuromina, pisano we wszystkich sprawozdaniach powiatowych Urzędów Bezpieczeństwa Publicznego z północnego Mazowsza, co spowodowało, że władze podjęły decyzję o czasowym zawieszeniu kursowania autobusów do Żuromina. Natomiast gromadzące się przed kościołem osoby były przez milicjantów legitymowane i zwracane do domów. Milicja kontrolowała również wszystkich wjeżdżających do miasta wozami i gdy zauważono, że udają się oni w kierunku placu targowego przed kościołem, natychmiast ich zwracano. Działanie to nie zaprzęstało jednak codziennych modlitw wiernych przed figurą, a coroczne pielgrzymki do sanktuarium żuromińskiego, które wtedy wymagały specjalnej zgody Wydziału d/s Wyznań i władz lokalnych, stały się jeszcze liczniejsze i być może dlatego przetrwały do końca PRL-u.

Po 1990 r. rozpoczął się nowy okres w historii żuromińskiego sanktuarium, a najważniejszym jego wydarzeniem była uroczysta koronacja obrazu Matki Bożej Żuromińskiej koroną papieską przez prymasa Polski, kardynała Józefa Glempa, w niedzielę 10 września 2000 r. Na prośbę ówczesnego biskupa Stanisława Wielgusa, już 2 grudnia 1999 r. Watykańska Kongregacja Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów wydała dekret zezwalający na tę koronację, natomiast w dniu jej dokonania, biskup płocki ustanowił kościół żuromiński sanktuarium diecezjalnym, wyznaczając każdorazowego proboszczą na kustosa tego sanktuarium. W dekrecie kongregacji czytamy, że „mocą szczególnej władzy udzielonej przez Ojca Świętego Jana Pawła II, chętnie zezwalamy, aby łaskami słynący obraz Najświętszej Maryi Panny, pobożnie czczony w kościele parafialnym w Żurominie, mógł być ozdobiony kosztowną koroną w imieniu i powagą samego Papieża”. Od tej pory wiszący w ołtarzu głównym kościoła obraz Matki Bożej Żuromińskiej zwieńczony jest koroną z charakterystycznym herbem Jana Pawła II w jej środkowej części, co dobrze widać z bliska, a także na współczesnych zdjęciach tego obrazu.

TYGODNIK
ciechanowski

Z biegiem lat, z biegiem tygodni...

Sypnęło

Tegoroczny, stosunkowo wysoki skup zboża spowodował pewne perturbacje w jego odbiorze i magazynowaniu. Podobne sytuacje zwykło się u nas kwitować stwierdzeniem, że znów „zaskoczyła nas klęska urodzaju”.

Czy w konkretnym przypadku skupu zboża w naszym województwie stwierdzenie to jest adekwatne do rzeczywistości?

Z pytaniem takim zwróciliśmy się do dyrektora Okręgowego Przedsiębiorstwa Przemysłu Zbożowo-Młynarskiego w Ciechanowie, Kazimierza Małaczewskiego.

— Nie, nie ma klęski urodzaju — mówi dyrektor Małaczewski. — Jest natomiast dużo zboża, co uważam za powód do radości i z czego cieszyć się trzeba. Ale prawdą jest i to, że są kłopoty i trudności. Wynikają one głównie z tego, że nie wszędzie wykazano dość dobrej woli, by znaleźć dodatkowe obiekty pod składowanie ziarna.

TC nr 37 z 1983 r.

Ślad po ciuchci

Ciuchcia, kolejka, wąskotorówka — jak kto woli... Jedni wspominają ją z rozrzwinięciem, inni jako rachityczny i uciążliwy przeżytek. Na trasie Ciechanów-Grudusk i Ciechanów-Krasne

kursowała jednak regularnie kilkadziesiąt lat. Począć się i ciężko pufając miała zawsze komplet pasażerów i towaru, była jeszcze do niedawna nieodłącznym elementem Ciechanowa i okolic.

Dziś po ciuchci pozostały rdzewiejące tory, niedobitki znaków kolejowych oraz nieestetyczny, niewykorzystany szlak. Dziś ciuchci nie chce nikt, ani jej, ani ziemi spod jej szyn...

TC nr 37 z 1988 r.

Separacja Gąsocina

Od kilkunastu już lat mieszkańcy Gąsocina i okolicznych wsi czują się pokrzywdzeni, a nawet poniżeni. W 1972 r. podczas likwidacji Gromadzkich Rad Narodowych włączeni zostali do utworzonej w Sońsku gminy. Sońsk w owym czasie był niedużą osadą kościelną, w której oprócz podstawówki, chałup i sklepu był POM. W sąsiedniej Gołotczyźnie znajdował się duży Zespół Szkół Rolniczych, poczta, sklepy, muzeum, przystanek kolejowy. Natomiast w Gąsocinie, oprócz podstawówki, kościoła, była baza GS, mleczarnia, młyn, stacja

kolejowa, ośrodek zdrowia, lecznica weterynaryjna, poczta, sklepy, SKR oraz kilka innych placówek użyteczności publicznej.

Walka o przeniesienie gminy do Gąsocina rozpoczęła się już w roku 1972. Soński wójt Stefan Żbikowski pochodzi ze wsi i wie, że jak chłop się uprze, to trudno go odwieść od celu. Dlatego uważa, że za wytrwałość w walce mieszkańcy Gąsocina i przyległych wsi powinni mieć swoją gminę.

TC nr 37 z 1991 r.

Nieudany pościg policji

W Szynkach (gm. Płońsk) policyjny radiowóz, pędzący w pościgu za cinquecento, uderzył w dwóch mężczyzn. Obaj zginęli na miejscu.

— Zatrzymajcie cinquecento! — dyżurny Komendy Rejonowej Policji w Płońsku przekazał wiadomość dwóm policjantom, pełniącym dyżur na trasie nr 7. Kierowca radiowozu i jego kolega, obaj z pięcioletnim stażem, włączyli sygnały świetlne i dźwiękowe i ruszyli w pościg

za pojazdem. Podobno nie zatrzymał się do kontroli. Była godzina 20.50 8 września, w niedzielę.

Dziesięć minut później dwaj policjanci byli w miejscowości Szynki. Gdy przejeżdżali przez teren zabudowany, uderzyli w dwóch mieszkańców Smardzewa (gm. Sochocin). Mężczyźni, w wieku 40 i 43 lat, ponieśli śmierć na miejscu. Cinquecento nie zostało zatrzymane...

TC nr 37 z 1996 r.

W szkołach zabrakło podręczników

W niektórych ciechanowskich podstawówkach uczniowie nie mają się z czego uczyć. W szkolnych ławkach część z nich zasiadła tylko z zeszytami. Są szkoły, które złożyły zamówienia odpowiednio wcześniej, a dotąd nie otrzymały podręczników. Dyrektorzy placówek mówią o rotacji uczniów i problemach z wydawnictwami.

Školy czekają.

TC nr 37 z 2016 r.

Tygodnik
ciechanowski

tygodnikciechanowski.pl

Adres redakcji:
06-400 Ciechanów, ul. Ściegiennego 2

Telefony:
sekretariat, red. naczelny:
23 672 34 02

redaktor prowadzący:
23 673 93 63

księgowość:
23 673 93 65

Tygodnik
gazeta mławska

tygodnikciechanowski.pl

Poczta elektroniczna:
tc@tygodnikciechanowski.pl
sekretariat@tygodnikciechanowski.pl

Redakcja:
redaktor naczelny – Ryszard Marut;
red. prowadzący – Marek Żbikowski.

Zespół:
Walerian Diczekiewicz,
Krzysztof Jakubowski,
Klaudja Kujawa,

tygodnik
DZIAŁDOWSKI

tygodnikciechanowski.pl

Radosław Kowalski,
Radosław Marut,
Katarzyna Olszewska

Współpraca:
Krzysztof Biernowski, Grażyna Czerwińska,
Marek Gierlach, Mirosław Hajnos,
Daniel Kortlan, Zenon Lewandowski,
Paweł Słupski, Ewa Stangrodzka,
Leszek Zygmier, Janusz Zalewski,
Marcin Stachelski

tygodnik
PRZASNYSKI

tygodnikciechanowski.pl

Ogłoszenia:
kierownik biura – Anna Dąbrowska
tel.: 23 672 44 96
23 672 26 55
ogloszenia@tygodnikciechanowski.pl
anna.dabrowska@tygodnikciechanowski.pl

Redakcja graficzna:
Robert Przybyszewski

tygodnik
MAKOWSKI

tygodnikciechanowski.pl

Dział promocji i kolportażu:
Radosław Marut
tel. 23 672 34 02
promocja@tygodnikciechanowski.pl

Prenumerata:
Poczta Polska
i u listonoszy,
ePrasa.pl

Redakcja nie odpowiada
za treść reklam i ogłoszeń

Tygodnik
MAZOWIECKI

tygodnikciechanowski.pl

Wydawca: Spółdzielnia Pracy
CIECH-PRESS, 06-400 Ciechanów,
ul. Ściegiennego 2, tel. 23 672 34 02
Druk: GRUPA WM Sp. z o. o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 7
Ciech-Press jest członkiem
Izby Wydawców Prasy

Burmistrz Miasta Pułtusk
Rada Miejska w Pułtusku

Akcja Katolicka Przy Parafii
Św. Mateusza w Pułtusku

Parafia Św. Mateusza
w Pułtusku

DŻEM
20.09
RYNEK SCENA GŁÓWNA
20:30

MICHAŁ WOJTUSIK
21.09
BAZYLICA I KŁOS
19:00

MARTA GAŁUSZEWSKA
20.09
RYNEK SCENA GŁÓWNA
17:30

MIĘTHA
20.09
RYNEK SCENA GŁÓWNA
19:00

XXVIII

DNI PATRONA PUŁTUSKA ŚW. MATEUSZA 16-21 września 2025 r.

16 WRZEŚNIA 2025 r. | WTOREK

godz. 17⁰⁰ – Jubileusz 65-lecia pracy twórczej
Ryszarda Cbiorczyka (Dom Polonii, Dolny Krużganek)

17 WRZEŚNIA 2025 r. | ŚRODA

godz. 9⁰⁰ – Zawody lekkoatletyczne dla dzieci
z rocznika 2013 i młodszych (PSP nr 4, boisko)

godz. 10³⁰ – XVIII Wyścig po historię – konkurs wiedzy
o historii Pułtusk dla uczniów szkół podstawowych połączony
z marszobiegami i konkurencjami sprawnościowymi
(Start – ul. 3 Maja 20; meta – Dom Polonii, Amfiteatr
im. Krzysztofa Klenczona)

godz. 17⁰⁰ – Promocja książki „Heroina”, III części trylogii
pn. „Ku przestrodze”, autorstwa Andrzeja Kwiatkowskiego (Puł-
tusk Biblioteka Publiczna im. Joachima Lelewela)

18 WRZEŚNIA 2025 r. | CZWARTEK

godz. 11⁰⁰ – XXII Międzynarodowe Biegi Ireny Szewińskiej „Bie-
gnijmy dalej razem” (Start/meta – stadion)

godz. 17⁰⁰ – Bieg Mateuszowy w kat. OPEN – 5 km
w ramach XXII Międzynarodowych Biegów Ireny Szewińskiej
„Biegnijmy dalej razem” (Start/meta – stadion)

19 WRZEŚNIA 2025 r. | PIĄTEK

godz. 10⁰⁰ – Otwarcie wystawy malarstwa Georgija Asłanjana
(Kaplica pw. św. Marii Magdaleny)

godz. 11⁰⁰ – VII Ogólnopolski Konkurs Piosenek Polskich
Wykonawców lat 60. i 70. XX w. „W sześciu strunach zaklęta
muzyka” (Dom Polonii, Amfiteatr im. Krzysztofa Klenczona)

godz. 15⁰⁰ – Program artystyczny w wykonaniu
seniorów z Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Pułtusku
(Dom Polonii, Amfiteatr im. Krzysztofa Klenczona)

godz. 15³⁰ – Program artystyczny w wykonaniu seniorów
z Dziennego Domu „Senior +” Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Pułtusku
(Dom Polonii, Amfiteatr im. Krzysztofa Klenczona)

godz. 16⁰⁰ – Występ artystyczny w wykonaniu gości
z miasta partnerskiego Montmorency
(Dom Polonii, Amfiteatr im. Krzysztofa Klenczona)

godz. 16³⁰ – Występ artystyczny w wykonaniu gości
z miasta partnerskiego Szerencs
(Dom Polonii, Amfiteatr im. Krzysztofa Klenczona)

„Wieczór pułtuskich artystów” –
(Dom Polonii, Amfiteatr im. Krzysztofa Klenczona):

godz. 17⁰⁰ – Koncert SKN

godz. 18⁰⁰ – Koncert Piąty Wymiar

godz. 19⁰⁰ – Show taneczne Studia Tańca SWAC
Olgi Nitkowskiej-Brejnak

godz. 20⁰⁰ – Koncert Amanda Krawczyk

godz. 20³⁰ – Koncert Natalia Łączkowska

godz. 21⁰⁰ – Koncert Formacja

20 WRZEŚNIA 2025 r. | SOBOTA

godz. 8⁰⁰ – Sptawikowe zawody wędkarskie o Puchar Księdza
Proboszcza (Zbiórka przy Moście Senatorskim)

godz. 9⁰⁰ – Turniej Tenisa Ziemnego o Puchar Burmistrza Miasta
Pułtusk (MOSiR, ul. H. Pilejczyk 6, korty)

godz. 10⁰⁰ – Prezentacje pułtuskich zakładów pracy, miasta part-
nerskiego Montmorency we Francji oraz kiermasz produktów
regionalnych (Rynek)

godz. 11³⁰ – Turniej koszykówki 3x3 o Puchar Burmistrza Miasta
Pułtusk (PSP nr 4, boisko)

godz. 12⁰⁰ – Uroczysta Sesja Rady Miejskiej w Pułtusku, wręczenie
medali „Za zasługi dla Miasta Pułtusk”, muzyczna dedykacja
dla wyróżnionych (Dom Polonii, Sala Maneż)

godz. 14³⁰ – Barwny korowód ulicami Pułtusk
(Start – ul. Stanisława Staszica)

godz. 15⁰⁰ – Powitanie uczestników XXVIII Dni Patrona Pułtusk
św. Mateusza (Rynek, scena główna)

godz. 15³⁰ – Prezentacja miasta partnerskiego Montmorency
(Rynek, scena główna)

godz. 15³⁰ – Wręczenie nagród w konkursie „Ogrody Pułtusk
2025” (Rynek, scena główna)

godz. 15³⁰ – Podsumowanie kampanii promocyjnej „Gmina Pułtusk
– warto tu być” (Rynek, scena główna)

godz. 15³⁰ – Mecz piłki nożnej V ligi mazowieckiej MLKS
Nadnawianka Pułtusk – Polonia II Warszawa
(Stadion Miejski, ul. H. Pilejczyk 6)

godz. 15⁴⁵ – Artystyczny Zespół Estradowy MCKiS
(Rynek, scena główna)

godz. 16¹⁵ – Wręczenie nagród i koncert laureatów
VII Ogólnopolskiego Konkursu Piosenek Polskich Wykonawców
lat 60. i 70. XX w. „W sześciu strunach zaklęta muzyka”
(Rynek, scena główna)

godz. 16³⁰ – „Koronacja 1025: Debata o dziedzictwie władzy”
(Dom Polonii w Pułtusku)

godz. 16³⁰ – Regaty kajakowe im. Grzegorza Śniadowskiego
z udziałem pułtuskich zakładów pracy, stowarzyszeń i grup (Przy-
stań Miejska, ul. Stare Miasto 28, baza Pułtuskiego Klubu
Wodniaków)

godz. 17⁰⁰ – Koncert Miejskiej Młodzieżowej Orkiestry Dętej OSP
w Pułtusku (Rynek, scena główna)

godz. 17³⁰ – Koncert Marta Gałuszevska (Rynek, scena główna)

godz. 19⁰⁰ – Koncert Miętha (Rynek, scena główna)

godz. 20³⁰ – Koncert Dżem (Rynek, scena główna)

21 WRZEŚNIA 2025 r. | NIEDZIELA

godz. 9⁰⁰ – Grand Prix Pułtusk w badmintonie o Puchar Burmistrza
Miasta Pułtusk (PSP nr 4, hala sportowa)

godz. 11⁰⁰ – Pułtusk młoda architektura – spacer historyczny
w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa 2025
„W stronę architektury. Młode dziedzictwo” (ul. Nowy Rynek 2,
przysklepie Empik)

godz. 12⁰⁰ – Msza św. odpustowa pod przewodnictwem
JE ks. Biskupa Mirosława Milewskiego o Błogosławieństwo Boże
dla mieszkańców ziemi pułtuskiej (Bazylika)

godz. 14⁰⁰ – XII Memoriał Szachowy im. Zbigniewa Tyszkiewicza
o Puchar Burmistrza Miasta Pułtusk (Dom Polonii)

godz. 16⁰⁰ – Mecz piłki nożnej II ligi kobiet FUKS PUŁTUSK – Toruń-
ska Akademia Futsalu (Stadion Miejski, ul. H. Pilejczyk 6)

godz. 16⁰⁰ – Koncert w wykonaniu pedagogów i uczniów Państwowej
Szkoły Muzycznej I stopnia w Pułtusku
(PSM, Sala Koncertowa, ul. I. Daszyńskiego 17A)

godz. 19⁰⁰ – Koncert Michał Wojtusik – po koncercie parafialna
zbiórka na Hospicjum Dziecięce w Medellin w Kolumbii (Bazylika)

WYDARZENIA TOWARZYSZĄCE

17-21 września w godzinach 8⁰⁰-16⁰⁰ – XIX Zbiorowa Wystawa
„Teraz Pułtusk” PułtuskART'25 (Galeria MCKiS)

19-21 września w godzinach 10⁰⁰-18⁰⁰ – Wystawa malarstwa Georgi-
ja Asłanjana (Kaplica pw. św. Marii Magdaleny)

19-21 września w godzinach pracy Muzeum Regionalnego
w Pułtusku – bezpłatne udostępnianie ekspozycji stałych i czasowych:

- „Średniowieczne proto-miasto w Pułtusku. Multimedialna ekspozycja
z dziejów kasztelanii majątkowej biskupstwa płockiego”
(wieża ratuszowa, ul. Rynek 43),
- „To co najlepsze – 60 lat Muzeum Regionalnego w Pułtusku”
(kamienica, ul. Rynek 36),
- „Jezuici w Pułtusku i ich dziedzictwo”
(podziemia we wzgórzu Abrahama – wejścia o godz. 13⁰⁰ i 15⁰⁰).

19 września w godz. 10⁰⁰-13⁰⁰ – Pułtuskie Targi Pracy
i Przedsiębiorczości 2025 (Teren PUP w Pułtusku)

**19 września w godz. 15⁰⁰-22⁰⁰, 20 września w godz. 12⁰⁰-22⁰⁰,
21 września w godz. 12.00-20.00** – Food Trucki
(Rynek przed ratuszem)

21 września w godz. 10⁰⁰-13⁰⁰ – Pobór krwi w mobilnym Centrum
Krwiodawstwa (Rynek koło dzwonnicy)

20 września w godz. 10⁰⁰-15⁰⁰ – Stanowisko ds. profilaktyki
i promocji zdrowia wraz z DENTOBUSEM (Rynek)

PARTNER
WYDARZENIA: **Mazowsze**

SPONSOR
STRATEGICZNY: **POLMIŁK**

SPONSOR
GŁÓWNY: **ISBUD**

SPONSOR
GŁÓWNY: **ISBUD**

SPONSOR
GŁÓWNY: **BUDOMIR**

SPONSOR
GŁÓWNY: **POLBRAM**

SPONSORZY: **INWESTYCJE**

SPONSORZY: **mardom**

SPONSORZY: **MIASTA**

SPONSORZY: **PARTNERSKIE:**

SPONSORZY: **MIASTA**

SPONSORZY: **PARTNERSKIE:**

SPONSORZY: **PARTNERSKIE:**

SPONSORZY: **PARTNERSKIE:**

